

تصحیح مثنوی استاد موحد

دکتر توفیق سبحانی
بخش چهارم
برآئسم آن مضمونی که سعدی به سادگی درگلستان آورده، مولانا در بیت مورد نظر همان مفهوم را به صورتی دیگر بیان کرده است: شمشیر نیک از آهن بد چون کند کسی؟/ ناکس به تربیت نشود ای حکیم کسی...
یا: زمین شوره سنبل بر نیارد/ در او تخم و عمل ضایع مگردان

عین نوشتهٔ استاد موحد را

نقل می‌کنم: «منظور واژهٔ استغفار است که در نسخهٔ الف به‌وضوح تمام به همین صورت [البته به صورت «یاستغفار» نوشته شده و کاتبان نسخه‌های دیگر آن را با واژهٔ مشابه دیگر اشتباه گرفته و به استغفار تبدیل کرده‌اند. شکفت است که ویراستاران دقیق امروزی، از نیکلسون، گولینبارتی و دکتر عدنان و دیگران هم که مثنوی را از روی نسخهٔ الف چاپ کرده‌اند، این کلمه را به استغفار تبدیل کرده و حتی متذکر نشده‌اند که ضبط نسخهٔ الف، استغفار است و نه استغفر. آری! استغفار لغت آسان‌یاب‌تری است، اما معنی بیت چه می‌شود؟ محمولی و استعلامی اصلا از این بیت گذشته‌اند، چنان که گویی مشکلی وجود ندارد تا به ایضاحش بپردازند. اقروی این بیت را از مشکل‌ترین ابیات مثنوی می‌داند و دو وجه برای توضیح آن پیشنهاد می‌کند. او می‌گوید: فاعل «انده» نفس است نه سنگ؛ نفس به قدری ظالم است که با استغفار سنگ نمی‌دهد؛ یعنی حتی به قدر یک چیز ناچیز که به مثابهٔ سنگ باشد آرامش نمی‌یابد. در این وجه، ذر صفت استغفار تلقی می‌شود: نفس ظالم به استغفار چون ذر سنگ هم نمی‌دهد، ترتیب اثری برای استغفار قائل نمی‌شود. وجه دیگر در تفسیر اقروی آن است که ذر صفت برای استغفار گرفته نشود، بلکه استعاره باشد از انسان لطیف و شریف؛ و تقدیر کلام این باشد که نفس چنان لئیم و بدخوی است که به استغفار انسان شریفی که در رتبت و شرف چون ذر و گوهر است سنگ نمی‌دهد و با استغفار عوض نمی‌شود. میزان تکلف در هر دو وجه از تفسیر اقروی نیک پیداست. به نظر ما ضبط نسخهٔ الف درست است. استغفار به معنی خاک‌سابی است و بیت معنای روشنی دارد: سنگ را با خاک‌سابی گوهر نمی‌توان کرد. خاک‌سابی روشنی ابتدایی برای پاک کردن و صیقل دادن سنگ و فلز و امثال آن بود. تغییر به معنی خاک‌مالی است. بزرگان خوارج را «ذوی الجباه المعفّره» می‌خواندند، یعنی صاحبان پیشانی خاک‌خورده در اصطلاح امروز ما «پینه‌پسته». حالا ممکن است بگویید «عَفَر» را در لغت عرب به باب استغفال نبرده‌اند؛ تغییر گفته‌اند و استغفار نگفته‌اند. اما از مولانا چه عجب که کلمه‌ای را برخلاف قاعده به باب استغفال هم ببرد؟ مگر او نیست که کلماتی چون مُفَرّ و مُکَرّ و مُقَصّر را به جای فَاَرّ و کَاَرّ و قاصص به کار برده؟ مگر او «نح» را به صورت فعل لازم نیاورده؟ مگر او حرف «هر» فارسی را که فقط بر سر اسم مفرد می‌آید، بر سر جمع نیاورده و «هر نح» یا «هر قصور» نگفته است؟ همهٔ این موارد را که در نسخهٔ هـ آمده، نیکلسون دلیل اصالت آن نسخه دانسته است و حق با اوست. همهٔ این موارد در بازبینی‌های بعدی مثنوی اصلاح شده‌اند. من صرف اینکه عَفَر را به باب استغفال نبرده‌اند سبب نمی‌شود که مولانا هم از این امر احتراز کند.»

در دفتر ششم، ذیل بیت۵۳۸:

سُح عَلٰی قُلُ مَوْتٰی و اغفّر لّٰ تنح لّٰ یُعَدّ مَوْتٰی و اضطرر نوشتام: «اگرچه در نسخهٔ قزوبه (ص ۵۱۱) سطر آخر کلمهٔ «اغفّر» با «ع» است، اما ظاهراً باید «واغفّر» یا «ع» باشد که به معنی خاک بر سرریختن است. نیکلسون هم همین صورت را ترجیح داده و در متن آورده است.»

اعتقاد و استغفار هم ریشه‌اند. اگر کلمهٔ «عفر» در لغت عرب به باب استغفال نرفته است، خوب نرود، مولانا آن را به باب استغفال می‌برد. مولائیان که کلمهٔ فارسی «اسرد» را به باب تفعیل برده و اسم مفعول ساخته:

آن دیو و پری ساخته است از پی تغلیط

تا شیشه نمداید به نظر آب مُسَوَّد (کلیات شمس، ج ۷، ص ۵۱۲۴)
حتی از کلمهٔ «بس» (صفت به معنی قافی، فقط؛ اسم فعل: بس کن) در عربی فعل ساخته و گفته است:
نک شبانگاه اجل نزدیک شد خَلّٰی هذا اللَّعِبِ سَبَّکَ لَا تَعُدّ (مثنوی، ج ۱، ص ۲۱۶۲)

به نظر او چه اشکالی دارد که «عَفَر» به باب «استغفال برود؟ اگر نرود، مولای می‌برد!
«عَفَر» یا «عَر»؟
دفتر دوم، ب ۷۱۵:

چون زانلود است خوبی در بشر

ورنه چون شد شاهد تو پیره خر

در مثنوی چاپ روزنه (۱۹۸۰) در نوشتست مربوط به این بیت نوشته‌ام: «کلمه «تو» در نسخه به «تَر» شبیه‌تر است. به ۱۱۲ نسخهٔ قزوبه نگاه کنید. در مثنوی دنبالهٔ بیت فوق بیت زیرآمده است:
چون فرشته بود، همچون دیو،

کدام ملاحت اندرو عارَیْهٔ بُد

«تر» نشانهٔ صفت تفصیلی است، خود صفت هم هست و معانی متعدد دارد، از جمله به معنی جوان، نوجوان، خوش، شیرین و دلنشین به کار رفته است. ظاهراً حافظ همین کلمهٔ «تر» را به معنی با حالت و خوش و از شیرین خورده که در نظر گرفته و گفته است: کی شمر تر انگیزد خاطر که جزین بپاشد؟

یک نکته ازین معنی قزوبه هم همین است:
(فول ۱۶۱ محمد قزوبه)

اگر کلمه را «تر» بخوانیم و یکی از معانی مناسب را در جای آن کلمه قرار دهیم، این معنی حاصل نمی‌شود که: زبیبی در بشر عاریه است، آن را گاهی عطا می‌کنند و گاهی بی‌دلی پس می‌گیرند، اگر بر فرشتهٔ قهر کنند و جمال فرشته را بگیرند، در نظر عاشقش دیو جلوه می‌کند. این مضمون را مولانا در دفتر چهارم هم آورده است: «میان تو و پدر ماجرای پیش آید. پدر بر تو خشم گیرد، از آن به بعد پدر در نظرت سنگ جلوه می‌کند. پدر سگ نیست، بر اثر جفای او، آن پدر مهربان در نظرت سگ دیده می‌شود:

با پدر از تو جفایی می‌رود

آن پدر در چشم تو سگ می‌شود

آن پدر سگ نیست تأثیر جفاست

و آنکه سگ انداخت داودی به دست
گشت صصد پاره و لشکر شکست

نسخه قزوبه، ص ۵۲۴ بیت دوم چنین است:
همچو گور کافران پر دود و نار

و بزبون برسته صد نقش و نگار

نسخه قزوبه، ص ۵۲۴ بیت دوم چنین است:
همچو گور کافران پر دود و نار
و بزبون بر پشته – بسنهٔ – صدنقش و نگار
ظاهراً به قرینهٔ «گور»، «بسینه» در مصراع دوم باید «پشته» مجازاً به معنی گور باشد؛ چنان‌که مولوی گوید:
اگر بر گور بر من آیی زیارت تو را خرپشته‌ام رقصان نماید
(کلیات شمس، غزل، ۷۱۰، ص ۷۸۳)

«صَد» به جای ششصد
در دفتر چهارم، ص ۷۸۸
و آنکه سگ انداخت داودی به دست

دو دفتر ششم، ب ۱۹۴۹:
یک فرح آن کرِ سِ شُشد حجاب
گوش او بشنید از حضرت جواب
(ص ۹۱۲ نسخهٔ قزوبه)

کلمهٔ «شُشد» به این املا نقل شده: در تصحیح استاد انشاره‌ای بدان نشده است.
دو دفتر ششم، ب ۱۹۴۹:
یک فرح آن کرِ سِ شُشد حجاب
گوش او بشنید از حضرت جواب
(ص ۹۱۲ نسخهٔ قزوبه)

سقراط، مجسمه در موزه متروپلیتین، نیویورک

اشاره: در دو شماره روزنامه وزین اطلاعات ۱۹ و ۲۰ *آبان‌مقاله‌ای* با عنوان «تعالف فقها با پناهای عقلا در جهان امروز، از حقیر انتشار یافت. در آن نوشتار پارهای از مطالب به‌جا ماند که طرح آن در تتمیم و تکمیل مطلب ضرورت داشت. مطلب پیش ر برای تتمیم گفتار پیشین است.

غالب شریعتمداران بر این باورند که بنای شریعت اسلامی و یا هر شریعت آسمانی بر مبنای کتاب و سنت و وحی الهی است. و دلیل و خاستگاه احکام شرعی جز این دو منبع منور نمی‌تواند باشد و یا باید به این دو مآخذ آسمانی برگردد. کسانی که اخباری می‌اندیشند، بر این ادعا بیشتر پای می‌فشارند و منبع و مأخذی را برای احکام جز کتاب و سنت نمی‌شناسند. در این که کتاب و سنت حاوی احکام شرعی و اوامر و نواهی الهی است، تردید نیست؛ اما پرسش اساسی این است که: تمام احکام مربوط به زندگی بشر باید به کتاب و سنت و برگردد؟ و برای هر رویدادی باید حکم آن در کتاب و سنت جست و تکلیف آدمیان را از آنجا روشن کرد؟ پرسش دوم این است که: آیا احکام موجود در کتاب و سنت در خلأ شکل گرفته و یا در ظرف روان و مکان، با حفظ مناسبات موجود و نحوه روابط میان سگنان، از پیامبر^(ص) و امام تدوین یافته است؟ سوم این‌که اگر شرایط و عوامل تشکیل دهنده موضوع حکم، تغییر یافت، سرنوشت حکم با موضوع آن‌گونه یافته چه می‌شود؟

در اینجا چون سخن بر سر شریعت اسلامی است، ناچارم به نحو اجمال نکته‌ای تاریخی را به عنوان مقدمه بیاورم تا روشن شود که دو عنصر زمان و مکان و شرایط پراومنی موضوع در شکل‌گیری احکام تا چه میزان تأثیر داشته است؟ ناگفته نماند که نگارنده فهم تاریخی احکام را از منابع استنباط می‌دانم.

سرمزین مکه که پیامبر اسلام^(ص) در آن مبعوث گردیدند، دیاری عاری از فرهنگ و سواد و خواندن نبود، در جهل و «جاهلیت» به معنای بی‌سوادی نیست، بلکه به معنای نابردباری و بی‌تحملی و خشمناکی است. مکه شهری تجاری محسوب می‌شد و امور تجاری در صدر اهتمام بود و طایفه قریش بر آن تسلط تجاری داشتند و شکست اصحاب قبل در مکه، بر مقدس دارد و زیارت‌گاه مردمان است، از رونق تجاری بیشتری برخوردار است. خداوند در داستان لشکرکشی ابرهه و شکست اصحاب قبل در مکه، بر سر مکان منت می‌گذارد: این واقعه رخ داد تا راه‌های تجارت شما در امان بماند.

بسیاری از مفسران و فقهای شیعه سوره ایلاف را با سوره فیل یکی دانسته و «لام ایلاف قریش را لام برای شکست حبشیان گفته‌اند، یعنی اصحاب ابرهه شکست خوردند تا سفرهای تجاری قریش در تابستان به شام و در زمستان به یم در امان باشد؛ بنابراین خدایی را بپرستید که شما را از گرسنگی و ترس نجات دهد» **(الذی اطعمهم سمیع و انهم من خوف)**. البته این هنگام و تجارت چیزی بود که حضرت ابراهیم در آن می‌نگاشت تا کعبه از خدا خواسته بود: **«رب اجعل هذا بلدا آمنا وارزق اهله من الثمرات»** (سوره بقره، ۱۲۶)
این می‌دانیم که مسر راه تجارت شام و فلسطین قرار داشت، چون به دریای سرخ وصل می‌شد و از آنجا به قیانون سه راه پیدا می‌کرد.

جامعه زمان بعثت از سه طبقه تشکیل می‌شد: احبار، عابد و موالی. موالی از طبقه احرار رایان بود و از طبقه بردگان بالاتر بود. (جرجی زیدان، العرب قبل الاسلام، ص ۶۲)
این جامعه در هیچ مورد خلأ قانونی نداشت. مهمترین قوانین آنان قانون تجارت و بعد از آن ازدواج بود. به تعبیر جرجی زیدان، والتجاره کانت عندهم قانونیه بمقتود و صکوک؛ تجارت نزد عرب با عقد و سند انجام می‌شد. (همان).
فرزگزین می‌فران **(بقره، ۲۸۱)** درباره سندنویسی وام است. مرکز قانون‌گذاری آنان محلی به نام «داراللدوه» بود.

عقل هم می‌تواند اکتشاف‌کنندهٔ یک قانون باشد و هم می‌تواند قانونی را تقبید و تحدید کند و یا آن را تعمیم دهد و هم می‌تواند در استنباط آن سایر منابع و مدارک متدکار خوبی باشد. حق دخالت عقل از آنجا پیدا شده که مقررات اسلامی با واقعیت زندگی سر و کار دارد

♦♦♦

علت این که در نظام سیاسی جزیرالعرب ماههای حرام به رسمیت شناخته شد، این بود که چهار ماه در سال داد و ستدهای تجاری در امان بماند و آسیب اقتصادی بر جامعه وارد نگردد. امنیت تجاری برای قریش اهمیت داشت. بر این اساس در قرآن امنیت و معیشت انسان آمده است. یکی از فلسفه‌های تشریع حج در بیان قرآن کریم، تأمین منافع اقتصادی است: **«لیسهدوا منافع لهم و یذکرو اسم الله»** (حج، ۲۷) در

اشاره: در تاریخ ۰۴/آذرماه سال جاری در روزنامه اطلاعات تحت عنوان «شاگردی در مکتب اساتید» از طرف آقای حکیم الهی خواستار، سؤالات شش‌گانه‌ای مطرح شده و در این خواستار پاسخ آنها شده‌اند. در این نوشتار تنها به تحلیل دو پرسشی پرداخته شده است.

سؤال: فتوای تاریخی میرزای شیرازی مرجع وقت، در مورد تحریم تنباکو از جمله احکام ثانویه (عقل نه فعل) یک فقیه بسر صلاحت ملزمه و یا مفهده حکم کرده است؟
تحلیل: حکم میرزا (قدس سره) بر تحریم استعمال تنباکو «حکم ولائی و حکومتی» بوده نه حکم ثانوی. توضیح این که هر حکمی که مستند به شرع باشد، به یکی از چهار صورت می‌باشد:
۱. حکم ولائی: هرگاه موضوعی بالذات و بمسا هو هو محکوم به حکمی باشد، مثلا گفته شود: «الغنم حلال» و «الماه طاهر»، چنین حکمی، حکم اوّلی نامیده می‌شود؛ زیرا موضوع برای نخستین بار دارای چنین حکمی می‌باشد.
۲. حکم ثانوی: هرگاه حکم نخستین موضوع معلوم باشد، مثلا می‌دانیم جامه‌ای که از پنبه درست شده است پاک است، اما به خاطر یک رشته عوامل خارجی، در طهارت و نجاست آن شک بر داد، مثل اینن که جامه را از فردی عاریه گرفتیم که پاک است و شک و طهارت و نجاست را چندان رعایت نمی‌کنند، و در نتیجه در پاک‌ی ناپاکی عاریه تردید و شک پدید آمد، در این صورت به حکم

کتاب کافی می‌خوانیم: ربیع بن خثیم از امام‌صادق^(ع) تفسیر این کلمه را خواست، امام فرمود: «مانع از «منافع» آخرت را هر دو بر می‌گیرد (تفسیر نورالتقلین، ج ۳، ص ۴۸)، جواد علی در جلد پنجم کتاب المفصل فی تاریخ العرب قبل الاسلام بای دارد با عنوان «الغفقه الجاهلی» در آنجا می‌گوید: «فقه جاهلیت چیزی بود که روابط مردم را نظم و شکل می‌داد و حلال و حرام را که در عرف مردم بود، بیان می‌کرد و جاهلیت عرب شریعت خاص خود را داشت... چون قوانین برخاسته از شرایط زمان و مکان است، لهذا قوانین در میان قبایل عرب عدلانی که شمال بود، با عرب قحطانی، که جنوب بود تفاوت داشت.» (همان ص ۴۹۶)

مواجهه پیامبر (ص) با احکام عصر بعث

در اینجا چون سخن بر سر شریعت اسلامی است، ناچارم به نحو اجمال نکته‌ای تاریخی را به عنوان مقدمه بیاورم تا روشن شود که دو عنصر زمان و مکان و شرایط پراومنی موضوع در شکل‌گیری احکام تا چه میزان تأثیر داشته است؟ ناگفته نماند که نگارنده فهم تاریخی احکام را از منابع استنباط می‌دانم.

سرمزین مکه که پیامبر اسلام^(ص) در آن مبعوث گردیدند، دیاری عاری از فرهنگ و سواد و خواندن نبود، در جهل و «جاهلیت» به معنای بی‌سوادی نیست، بلکه به معنای نابردباری و بی‌تحملی و خشمناکی است. مکه شهری تجاری محسوب می‌شد و امور تجاری در صدر اهتمام بود و طایفه قریش بر آن تسلط تجاری داشتند و شکست اصحاب قبل در مکه، بر مقدس دارد و زیارت‌گاه مردمان است، از رونق تجاری بیشتری برخوردار است. خداوند در داستان لشکرکشی ابرهه و شکست اصحاب قبل در مکه، بر سر مکان منت می‌گذارد: این واقعه رخ داد تا راه‌های تجارت شما در امان بماند.

بسیاری از مفسران و فقهای شیعه سوره ایلاف را با سوره فیل یکی دانسته و «لام ایلاف قریش را لام برای شکست حبشیان گفته‌اند، یعنی اصحاب ابرهه شکست خوردند تا سفرهای تجاری قریش در تابستان به شام و در زمستان به یم در امان باشد؛ بنابراین خدایی را بپرستید که شما را از گرسنگی و ترس نجات دهد» **(الذی اطعمهم سمیع و انهم من خوف)**. البته این هنگام و تجارت چیزی بود که حضرت ابراهیم در آن می‌نگاشت تا کعبه از خدا خواسته بود: **«رب اجعل هذا بلدا آمنا وارزق اهله من الثمرات»** (سوره بقره، ۱۲۶)
این می‌دانیم که مسر راه تجارت شام و فلسطین قرار داشت، چون به دریای سرخ وصل می‌شد و از آنجا به قیانون سه راه پیدا می‌کرد.

جامعه زمان بعثت از سه طبقه تشکیل می‌شد: احبار، عابد و موالی. موالی از طبقه احرار رایان بود و از طبقه بردگان بالاتر بود. (جرجی زیدان، العرب قبل الاسلام، ص ۶۲)
این جامعه در هیچ مورد خلأ قانونی نداشت. مهمترین قوانین آنان قانون تجارت و بعد از آن ازدواج بود. به تعبیر جرجی زیدان، والتجاره کانت عندهم قانونیه بمقتود و صکوک؛ تجارت نزد عرب با عقد و سند انجام می‌شد. (همان).
فرزگزین می‌فران **(بقره، ۲۸۱)** درباره سندنویسی وام است. مرکز قانون‌گذاری آنان محلی به نام «داراللدوه» بود.

♦♦♦
عقل این که در نظام سیاسی جزیرالعرب ماههای حرام به رسمیت شناخته شد، این بود که چهار ماه در سال داد و ستدهای تجاری در امان بماند و آسیب اقتصادی بر جامعه وارد نگردد. امنیت تجاری برای قریش اهمیت داشت. بر این اساس در قرآن امنیت و معیشت انسان آمده است. یکی از فلسفه‌های تشریع حج در بیان قرآن کریم، تأمین منافع اقتصادی است: **«لیسهدوا منافع لهم و یذکرو اسم الله»** (حج، ۲۷) در

عقله این که در نظام سیاسی جزیرالعرب ماههای حرام به رسمیت شناخته شد، این بود که چهار ماه در سال داد و ستدهای تجاری در امان بماند و آسیب اقتصادی بر جامعه وارد نگردد. امنیت تجاری برای قریش اهمیت داشت. بر این اساس در قرآن امنیت و معیشت انسان آمده است. یکی از فلسفه‌های تشریع حج در بیان قرآن کریم، تأمین منافع اقتصادی است: **«لیسهدوا منافع لهم و یذکرو اسم الله»** (حج، ۲۷) در

عقله این که در نظام سیاسی جزیرالعرب ماههای حرام به رسمیت شناخته شد، این بود که چهار ماه در سال داد و ستدهای تجاری در امان بماند و آسیب اقتصادی بر جامعه وارد نگردد. امنیت تجاری برای قریش اهمیت داشت. بر این اساس در قرآن امنیت و معیشت انسان آمده است. یکی از فلسفه‌های تشریع حج در بیان قرآن کریم، تأمین منافع اقتصادی است: **«لیسهدوا منافع لهم و یذکرو اسم الله»** (حج، ۲۷) در

نظرها و اندیشه‌ها

کتاب کافی می‌گویند: «و لذلک فان فقهه اسلام کان من جملہ المتابع الی عرف منها الفقه الاسلامی» یعنی «منافع» آخرت را هر دو بر می‌گیرد (تفسیر نورالتقلین، ج ۳، ص ۴۸)، جواد علی در جلد پنجم کتاب المفصل فی تاریخ العرب قبل الاسلام بای دارد با عنوان «الغفقه الجاهلی» در آنجا می‌گوید: «فقه جاهلیت چیزی بود که روابط مردم را نظم و شکل می‌داد و حلال و حرام را که در عرف مردم بود، بیان می‌کرد و جاهلیت عرب شریعت خاص خود می‌باشند. احکامی که مبدأ آن ادیان پیشین و یا عرف مردم و یا اصحاب حل و عقد و یا رؤسای عدلانی که شمال بود، با عرب قحطانی، که جنوب بود تفاوت داشت.» (همان ص ۴۹۶)

مواجهه پیامبر (ص) با احکام عصر بعث

به بعد) به تعبیر این محقق عراقی خاستگاه و مبدأ تدوین این قوانین چهار چیز بود: شرع، فروع قبل، اوامر اولی‌الامر و احکامی که اصحاب برای وضع می‌کردند. (همان، ص ۶۷۸)
به مجموعه این قوانین «سنت» می‌گفتند. این احکام تنها در مکه وجود نداشت، در مدینه که در جهت فرهنگ جلوتر بود، قوانین متری‌تری وجود داشت، چون اعراب جنوب که صاحب تمدن بودند، بیشتر به مدینه مهاجرت کرده بودند. ضمناً شریعت یهود در بخش عبادت و تجارت تقریباً بر مدینه حاکم بود.

مواجهه اسلام با قوانین موجود جاهلی

پیامبر بزرگ اسلام^(ص) با مواجهه با جامعه موجود جزیره‌العرب به دو چیز اxtام می‌گذاشت: یکی عرف و دیگری عقل. علامه طباطبایی در تفسیر آیه شریفه **«و أُنر بالعرف»** (اعراف، ۱۹۹) می‌گوید: و العرف هو ما یعرفه عقلاء المجتمع من السنن و السیر الجملهه الجاریه بینهم بخلاف ما ینکره المجتمع و ینکره العقل الاجتماعی من الأعمال النادره الشاذه: کلمه «عرف» به معنای آن سنن و سیره‌های جمیل جاری در جامعه است که عقلا جامعه آنها را می‌شناسند، به خلاف آن اعمال نادر و غیر مرسومی که عقل اجتماعی انکارش می‌کند (المیزان، ج ۴، ص ۳۸۰)

مرحوم شیخ طوسی در تبتیان می‌گوید: قوله «و أُنر بالعرف» یعنی بالمعروف، و هو کل ما حسن فی العقل فلعله او فی الشرع، و لم یکن متکراً و لا قبیحا عند العقلاء: عرف یعنی چیزی که در نظام عقل یا شرع مورد پسند آید و در نزد عقلا رشت نباشد (تبیان فی تفسیر القرآن، ج ۵، ص ۶۲)
با این توجه ناقلان تاریخ فقه

پرسش‌های شش‌گانه

حجت‌الاسلام علیرضا سبحانی

موردی تطبیق می‌شود.
حکم مرحوم میرزای شیرازی از این نوع بوده است: زیرا وی احساس کرد خرید و فروش تنباکو استعلاشی سبب می‌شود که بخشی از اقتصاد کشور در اختیار استعمار انگلستان قرار گیرد، وی به حکم «الاسلام یعلو و لا یعلی علیه» و غیره، به تحریم موقت استعمال تنباکو پرداخت تا آنجا که حکومت وقت ناچار شد قرارداد را فسخ کند، و در این صورت حکم ولایی خود به خود شکسته شد و عمرش به پایان رسید. با این بیان باید در طرح سؤال از نظر تصرف کرد:
۱. فتوای میرزای شیرازی نه حکم ثانوی بوده و نه بر اساس عقل جمعی، بلکه حکم ولایی بوده که از یک حکم کلی بهره گرفته است: «حرمت تسلط کافران بر سرنوشت مسلمانان».
۲. طرح عقل جمعی (نه عقل فردی)، مربوط به استنباط فقه شرعی اولی است که احیاناً فقیه می‌تواند از اتفاق عقلا بر زبانیار بودن چیزی ملامت موادر مختلر، حکم بر حرمت اولی آن کند، و ربطی به احکام ولایی ندارد.
۳. پرسش دوم: راجع به ماههای حرام که از جمله موارد افضلی شارع مقدس است ولی کاربردش در عصر ما موضوعاً عقلی است، چه، کافی است در این خصوص

مسائل مربوط به روزه، احکام تأسیس اسلام عدلتا در زمینه عبادات است؛ زیرا بت‌پرستی عبادت مردم بود. عبادت و اعتکاف آنسان در ایام حج و در کنار کعبه حالت مخصوصی داشت: «و ما کان ضلالتهم عند البیت الا مکاه و تصدیق: عبادت آنان در ضلالت کعبه سوت و کف بود.» (انفال ۳۴)
طبری در تفسیر خود از ابن عباس صحابی و مفسر برجسته نقل می‌کند که عربها عریان بر گردن مکه می‌کردند و در دست خود را مقابل دهان روی هم می‌گذاشتند. سوت و سپس کف می‌زدند! سعی صفا و مروه در فاصله میان دو بت انجام می‌شد. و در یک کلام، دعوت پیامبر^(ص) یعنی شرک و بت‌پرستی و خواندن به سوی توحید و خدای واحد بود. عبادت در برابر بتان را به عبادت در برابر خداوند یکتا جهت داد.

سعی می‌کرد برای اهمیت‌دادن به عقل، دعوت خود را با استدلال قرین سازد و از مخالفان خود طلب دلیل نماید: **«ام اتخذوا من دون الله الهه؟ قل هاتوا برهانکم»** (تبیا، ۲۴)
در بخش معاملات و سیاست نیز پیامبر اکرم^(ص) از عرف و سیره عقلا جدا نگشت و کثیری از احکام موجود را در شریعت خود جاری ساخت که اینها را «احکام امضایی» می‌گویند. کسانی که این احکام را وضع کرده بودند، نوعاً مصلحت جامعه و وسای قبیله را در نظر داشتند. دغدغه مهم حضرت در عصرهای سیاسی و اجتماعی، رعایت عدالت بود: **«قل امز ربی بالقسط»** (اعراف، ۱۹۱) و این که مردم از نحوهٔ معاملات و شیوهٔ مدیریت جامعه ستم بینند. احکام این موضوعات هیچ راز و رمزی در بر نداشت.

مقاصد شریعت بر همگان آشکار بود. مهم تناسبات حکم با موضوع بود. اگر حرمت ریا را تأکید فرمود (بقره، ۲۲۵) و اگر کم‌فروشان را نفرین کرد (مطففین، ۳ تا ۷) و اگر فروشنده‌کار را به وفای کلب و میزان دعوت کرد (اعراف، ۸۵) و اگر فرمود: **«الله یأمر بالعدل و الاحسان و ایناء ذی القربى و ینهى عن الفحشاء و المنکر و البلى»** (نحل، ۹۰) و اگر برسای را زانو^(۲)، سرفت (مانده، ۳۸)، محارب (مانده، ۳۳) و قتل (بقره، ۱۷۸) مجازات معین کرد و اگر دعوت به ادای امانت نمود (سبا، ۵۸) و اگر برای ازدواج و طلاق احکامی آورد و از طلاق‌دهندگان خواست تا با زوجه مطلقه به عرف و عدالت برخورد کنند (بقره، ۲۳۱) و اگر کتمان شهادت را گناه شمرد (آل عمران، ۲۸) و اگر شو را بیعت را مرد تأکید قرار داد (بقره، ۱۵۹) و اگر طبقات را حلال و خیابان را حرام شمرد (اعراف، ۱۵۷) و در یک کلام، اگر با ظلم و کفر سخت مبارزه کرد، هیچ‌کدام از این اوامر و نواهی جنبه رازگونی‌کنند و عقلا و عرف جامعه آن را می‌پسندیدند و می‌پذیرفتند. اگر کفار از حضرت چیزهای رازگونه‌ا از قبیل مجذبهٔ شهره که معابد و پاسخ او این بود که: **«هل کنت الا بشرا رسولا»**، (سراء، ۸۹-۹۴) آیین پیامبر اکرم^(ص) که ریشه در وحی داشت، یک آیین بشری و در جهت شکست آدمیان بود. وحیانی بودن به معنای غیرعقلانی و غیرفطری بودن نیست.

۳. قرآنیستی که پیامبر^(ص) برای سعادت آدمیان آورد، بر دو پایه استوار بود: فطرت و عقلانیت. حضرت علی^(ع) دعوت پیامبران را در راستای احیای فطرت و برهه شکست عقلائی می‌دانست: **«و انا و انر الهم اتیانها لیسادوهم مینا قنطرنه»**. و پیروا لهم **دقائق العسلو**» (نهج البلاغه، خطبه ۴)
قرآنیستی که پیامبر^(ص) تأکید و با تشریع و عقل و فطرت انسان‌های عصر خود سازگار بود و هیچ‌گاه عقلای قوم در برابرش نایستادند و اگر معبودی ایستادند، در دل قبول داشتند که این قوانین به نجات انسان نزدیک‌تر است. کسانی که بر مسلک دین حنیف بودند، دعوتش را زود پذیرا شدند. شریعت عقلانی و فطری یعنی شریعتی که ناسازگار با عقل و فطرت نباشد. روایت فروغی‌ای که می‌گویند: **«ان دین الله الا یصاب بالمقول»**، اگر لحاظ سند درست‌باشد، در مقام بیان این معنا نیست که شریعت را از مدار عقلانیت خارج کند و آن را رازآلود نماید. مضافاً ادامه روایت دارد: **«القول القاضیه و اراء الباطله»**. روشن است که عقل ناقص و رای ابطال نمی‌تواند دین را درک کند. اگر عقل انسان به مینا و ملاکات احکام دست نمی‌یافت، تعلیل کردن برخی احکام و دعوت به تعقل در قرآن لغو می‌نمود.

مرحوم شهیدمطهری یکی از راههای فطری کردن احکام را عقلانی کردن آن می‌داند: «انکا و وابستگی اسلام را با فطرت با مشخصات لیل می‌توان شناخت: ۱- پذیرش و واردکردن عقل در حریسم بدن: هیچ دینی مانند اسلام با عقل پیوند نزدیک نداشته است و برای او «حق» قائل نشده است. کدام دین را می‌توان پیدا کرد که عقل را با منابع احکام خود معرفی کند؟ فقهایی اسلام منابع و مدارک احکام را چهار چیز شمرده‌اند: کتاب، سنت، اجماع و عقل. فقهای اسلام میان عقل و شرع رابطهٔ تلاقی قائم می‌دانند و با قاعده ملازمه می‌نامند. می‌گویند: کل ما حکم به الشرع، حکم به العقل و کل ما حکم به العقل حکم به الشرع». شهیدمطهری عقل را از آنجا مبنا قرار می‌دهد که: «عقل در فقه اسلامی، هم می‌تواند اکتشاف‌کننده یک قانون باشد و هم می‌تواند قانونی را تقبیل و تحدید و یا آن تعمیم دهد و هم می‌تواند در استنباط از سایر منابع و مدارک مددکار خوبی باشد. حق دخالت عقل از آنجا پیدا شده که مقررات اسلامی با واقعیت زندگی سر و کار دارد. اسلام برای تعلیمات خود رزمهای مجهول را نیاز کلامی آسمانی قائل نشده است» (مجموعه آثار، ج ۳، ص ۱۹۰)

ادامه دارد

ماههای حرام را در نظر نمی‌گیرند؟
تا استفساری کمالی به دست نیایم؟
قانون ثابت نمی‌شود.

ثانیاً: حقانیت قانون و ثبات آن در گرو همکاری سران کشورهای اسلامی نیست که غالباً نامی از اسلام را یدک می‌کشند؛ زیرا طاغوت‌های زمان پیوسته با فرمان‌های پیامبران مخالفت می‌ورزیده و با آنها پایبند نبودند و هرگز اما سستی قانون نشده‌اند. فاجعه‌ای که در یم چند سالی اتفاق افتاده و خون هزاران زن و کودک بی‌گناه، که به دست اتلاف چند کشور به ظاهر اسلامی به زمین ریخته می‌شود، این می‌تواند دلیل بر «ناکارآمد بودن قانون» گردد؟

ثالثاً: اگر مخالفت‌ها سبب بی‌پایگئی قانون شوند، باید فاجعه اکثر قوانین بشری و الهی را بخوانیم. وجود میلیون‌ها عصبانگر و گنهگار، نشانه عبودیت و است. و زندان‌های کشورها مالا مال از خاطانات است.
۳. تشدید دیه در ماههای حرام بر خلاف عدالت نیست:
حرام بر خلاف تصور می‌کند که تشدید دیه در ماههای حرام بر مرتکبان حرام می‌باشد: ۱. مسلمانان را از زیر پا می‌نهد: ۱. مسلمانان را تشدید دیه در ماههای حرام می‌کند: ۲. احترام ماههای حرام را خدشه‌دار می‌سازد و بر کدام حکم الهی عدم پایبندی کشورهای اسلامی را دلیل بر ناکارآمد بودن قانون حرام می‌داند: ۳. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۴. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۵. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۶. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۷. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۸. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۹. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۱۰. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۱۱. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۱۲. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۱۳. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۱۴. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۱۵. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۱۶. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۱۷. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۱۸. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۱۹. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۲۰. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۲۱. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۲۲. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۲۳. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۲۴. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۲۵. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۲۶. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۲۷. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۲۸. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۲۹. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۳۰. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۳۱. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۳۲. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۳۳. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۳۴. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۳۵. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۳۶. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۳۷. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۳۸. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۳۹. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۴۰. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۴۱. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۴۲. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۴۳. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۴۴. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۴۵. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۴۶. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۴۷. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۴۸. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۴۹. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۵۰. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۵۱. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۵۲. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۵۳. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۵۴. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۵۵. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۵۶. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۵۷. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۵۸. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۵۹. تشدید دیه در ماههای حرام می‌داند: ۶۰. تشدید دیه در ماههای حرام می‌د

بازگشت ۱۷۷ طرح کشاورزی استان اردبیل

به چرخه تولید

اردبیل - خبرنگار اطلاعات: رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل در دیدار با نماینده خلخال در مجلس شورای اسلامی از فعالیت مجدد ۱۷۷ طرح راکد کشاورزی در استان خبرداد.

او افزود: با اعطای تسهیلات بانکی کم‌بهره در راستای اقتصاد مقاومتی

این واحدها به چرخه تولید پرگشته‌اند.
خلیل نیکشاند اظهارداشت: این طرح‌ها مربوط به محصولات کشاورزی، دامی، طیور، بسته‌بندی‌های محصولات کشاورزی و همچنین ۴ واحد تولیدی مرغاری در شهرستان خلخال و شهرستان کوثر را شامل می‌شود.

وی بیان کرد: امسال ۱۳۴۰ میلیارد ریال انواع تسهیلات و اعتبارات روستایی و عشایری استان جذب و در اختیار متقاضیان طرح‌های کشاورزی قرار گرفته است.

نیکشاند اعلام کرد: برای اجرای طرح‌های آبیاری نوین و کم‌فشار در سطح مزارع کشاورزی ۵۸ میلیون ریال و برای طرح‌های آبیاری قطره‌ای نیز ۱۲۰ میلیون ریال در هر هکتار کمک‌های بلاعوض دولتی پرداخت می‌شود.

نماینده مردم خلخال و کوثر در مجلس شورای اسلامی هم در این دیدار از رئیس سازمان کشاورزی استان اردبیل خواست با اختصاص بودجه و اعتبارات عمرانی نسبت به اتمام و تسریع در تکمیل عملیات‌های عمرانی سدهای کشاورزی بلیل، طرلش و گوران اقدامات لازم تحقق یابد.

بشر خالقی افزود: یاباب سد نساژ و سد شیران نیز همچنان ناقص مانده است که امیدواریم برای توسعه کشاورزی شهرستان خلخال اجرایی شوند.

نخستین مرکز ملاقات کودکان طلاق در اردبیل افتتاح شد
معاون پشتیبکری از وقوع جرم دادگستری استان اردبیل از افتتاح نخستین مرکز طلاق کودکان با والدین خود خبرداد و افزود: این مرکز در ساختمان جراحی آراد شهر اردبیل به‌رهبری‌آری رسیده است.
یوسف خدادادی اظهارداشت: این مرکز با هدف کاهش فضای پر تنش و اضطراب برای آرد کودکان طراحی شده است و از این پس دیگر کودکان طلاق دور از محیط کالتاری که به دلیل فضای پلپسی و رفت و آمد مجرمان برای کودکان مناسب تشخیص داده نشده است با والدین خود دیدار خواهند داشت.

وی بیان کرد: این مکان با مشارکت دادگستری اردبیل و سازمان بهزیستی استان اردبیل فراهم شده و با افتتاح این مرکز، کودکان طلاق که در معرض انواع آسیب‌های اجتماعی هستند می‌توانند در محیط آرام و به دور از تنش‌های اجتماعی با والدین خود ملاقات داشته باشند.
خدادادی همچنین گفت:این مرکز سایر خدماتی همچون مشاوره‌های تخصصی در رابطه با کاهش آسیب‌های اجتماعی در جامعه و مضرات طلاق را برای کاهش آن در جامعه نیز ارائه می‌دهد.

سن ازدواج دختران و پسران در بافق کاهش یافت
بافق - خبرنگار اطلاعات: ۵۸ درصد از پرونده‌های درخواست طلاق در شهرستان بافق منجر به سازش شده است.

محسن خوشگذران رئیس اداره بهزیستی شهرستان بافق با اعلام این خبر، گفت: از ابتدای اسفاد تاکنون ۵۸ درصد از ۱۲۷ پرونده درخواست طلاق، منجر به سازش شده و استفاده از خدمات مشاوره‌ای سازمان بهزیستی در اورژانس اجتماعی در شهرستان منجر به سازش شده است و زوجین به زندگی عادی خود بازگشتند.

وی افزود: بقیه پرونده‌ها هم به علت درخواست تست تمکین یا طلاق

توافقی برای رسیدگی به دادگاه شهرستان بافق ارجاع شده است.

به گفته رئیس اداره بهزیستی شهرستان بافق در درخواست‌کنندگان در حوزه طلاق ۲۲ مرد، ۲۲ زن و بقیه زوجین خواهران طلاق توافقی بوده‌اند. وی همچنین از کاهش سبـن ازدواج در شهرستان بافق خبرداد و افزود: این سال به بالای ۲۰ سال به ۱۴ سال در دختران و ۱۸ سال در پسران کاهش یافته به طور کم، امسال، ۹۰۰۰پروند ازدواج در रहे سن یاد شده

در این شهرستان ثبت شده است. وی بیشترین فراوانی سن ازدواج این شهرستان را بین سنین ۲۰ تا ۳۰ سال اعلام کرد و گفت: در این سن زوج و زوج به پختگی کامل رسیده و درک و فهم آنها از زندگی مشترک سبب می‌شود تا ازدواجشان کمتر به طلاق منجر شود.

خوشگذران همچنین با بیان اینکه از ابتدای اسفال تاکنون ۲۷امورد اقدام به خودکشی در شهرستان بافق وجود داشته است، تاکیدکرد: از این تعداد ۲۸ نفر زن و بقیه مرد بودند.

رئیس اداره بهزیستی بافق علت این پدیده در دختران را ارتباط تلفنی، فضای مجازی و شکست عشقی اعلام کرد و افزود: دلیل این پدیده در پسران مشکلات خانوادگی، فقر و بیکاری اعلام شده است. مرکز اورژانس اجتماعی شهرستان بافق از سال ۱۳۹۱ با هدف ارائه مشاوره و کاهش آسیب‌های اجتماعی تاسیس شده است و متقاضیان مشاوره می‌توانند با شماره تلفن ۱۱۳ و به طور ۲۴ساعته با این مرکز ارتباط برقرار کنند.

هلاکت ۲ سوداگر مرگ و کشف

۴تن و ۱۱ کیلو گرم موادمخدر

زاهدان-خبرنگار اطلاعات:گشت‌بین نظامنی استان سیستان‌و بلوچستان از هلاکت دو سوداگر مرگ، دستگیری دو قاچاقچی و کشف ۴ تن و ۱۱ کیلوگرم مواد افیونی در شهرستان سرپاز خبرداد.

سردار احمد طاهری گفت: پلیس مبارزه با مواد مخدر شهرستان سرپاز با پشتیبانی اطلاعاتی سرپازان گمنام(همراه/خج) یک شبکه بزرگ قاچاق مواد افیونی که به‌طور مسلمان به استفاده از خودروهای تیزرو قصد جابه‌جایی محموله مسکین مگو منخدر از مناطق مرزی به عمق کشور داشته، را شناسند، شکستایی کردند. وی افزود: در این عملیات با آتش برحجم تیم‌های عملیاتی پلیس، دو نفر از قاچاقچیان مسلح به هلاکت رسیدند و دو قاچاقچی هم دستگیر شدند. طاهری افزود: مأموران پلیس در یکسازو منطقه درگیری و بازرسی از دو خودرو متعلق به اعضای این شبکه، ۳ تن و ۱۳۳ کیلو و ۵۶۰ گرم تریاک، ۳۷۰ کیلو و ۹۲۰ گرم مرین، ۱۹۶ کیلو و ۱۴۰ گرم خشک چش، ۳۸۰۰ کیلو و ۸۷۰۰ گرم هروین، ۳۳ کیلوگرم سبزه بومادمهر، یک قیبه سلاح کلاشیکف مجهز به سیستم نازنجک‌انداز به همراه چهار گلوله نازنجک، سه تیغه خشاب و ۱۸ تن جنگی کشف کردند.

مرگ خاموش زوج جوان سندجی

سرویس شهرستانها: گاز گرفتگی زوج جوان سندجی را به هم گام گرفت.
کشدند.

رئیس شرکت گاز منطقه یک شهرستان سندنج با بیان این خبر افزود: قربانان ۲۸ و ۲۳ سال سن داشتند. گفته شد که اثر ناصری در این حادثه که در یکی از محلات سمره شیخان سندنج رخ داد، نشـت گاز از آبگرمکن دیواری علت حادثه گزارش شده است.

اعضای شبکه ترویج فساد در شیراز دستگیر شدند

سرویس شهرستانها: روابط عمومی سازمان اطلاعات سپاه قارس اعلام کرد با تلاش سربازان گمنام (امام زمان(عج) در این استان، شبکه ترویج فساد و فحشا با عنوان «دی‌جی‌بندها» که در زمینه تولید و اجرای موسیقی مبتذل و رانندازی مراسم مختلط و پارتی‌ها فعالیت می‌کردند، دستگیر شدند.

این شبکه سازمان یافته با هدف ابتذال فرهنگی اقام به برگزاری پارتی و مراسم مختلط و تهیه کلیپ از آن می‌کرد و سپس تصاویر این مجالس فحشا را در فضای مجازی به ویژه اینستاگرام پخش می‌کرد که ۱۱ نفر از لیدرهای این جریان ضد فرهنگی در شیراز بازداشت شدند.

رهای پی قاتل از چوبه دار پس از ۸ سال

سرویس شهرستانها: گذشت اولیای دم، قاتل را از پای چوبه دار

نجات داد.

جبار تجری رئیس شورایاهای مختلف استان کرمانشا به اعلام این خبر گفت: قاتل قری از هشت سال با گذشت خانواده مقتول و تلاش‌های شبانه‌روزی سستاد تألیف و معتمدان محلی کرمانشا اضافه کرد: خانواده مقتول با حضور در یکی از دفتر پیکته‌های اسناد رسمی کرمانشا رضایت کامل خود را از خانواده قاتل اعلام کرد.

پلمب طلافروشی که دزد به آن زد

سرویس شهرستانها: دستاندازی عمومی و انقلاب مرکز استان قزوین رضوی گفت: طلافروشی که هفته گذشته مورد سرقت تلافی قرار گرفته بود، به دلیل رعایت نکردن بسته پیشرنگانه حفاظتی و امنیتی طلافروشی‌ها پلمب شد.
غلامعلی صادقی افزود: بد آن بر گزارش پلیس پیگیری طلا فروشی که مورد سرقت قرار گرفته بسته حفاظتی و امنیتی طلافروشی‌ها را رعایت نکردده بود و دوربین‌های واحد صنفی دچار نقص فنی بودند.

دستامان شهرستان دانش: این واحد صنفی طلا فروشی سال ۱۳۸۸ نیز مورد سرقت قرار گرفته و در آن زمان هم به مالک ابلاغ شده بود که باید فعالیت خود را در مجتمع طلافروشان ادامه دهد که متأسفانه در این موارد فحش شده است و بر همین اساس به جهت پیگیری از وقوع جرم و صیانت از جان و مال مردم این مکان تا رفع این نقص پلمب شد.

سرویس شهرستانها: معاون عمران و

توسعه امور شهری و روستایی وزیر کشور با تاکید بر ضرورت استفاده از ابزارهای گوناگون، برای تأمین مالی پروژه‌های طرح نوسازی و بهسازی بافت پیرامون حرم مطهر رضوی، اعلام آمادگی کرد.

مهدی جمالی نژاد در نشست بررسی روند اجرای پروژه‌های طرح نوسازی و آمادگی وزارت کشور برای همکاری در بهسازی بافت پیرامون حرم مطهر رضوی افزود: در چنین پروژه‌های گسترده‌ای باید از ابزارهای گوناگون تأمین مالی نظیر انتشار اوراق مشارکت و اعتبارات اختصاص یافته به طرح‌های بازآفرینی شهری استفاده کرد و ما در این خصوص آماده همه‌گونه همکاری و همفکری با شهردار این مشهد هستیم.

رئیس سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور افزود: بهره‌گیری از الگوهای ایرانی و اسلامی در این پروژه مهم بسیار اهمیت دارد و انتظار می‌رود مجریان پروژه‌های طرح نوسازی و بهسازی بافت پیرامون حرم مطهر رضوی، آخرین شیوه‌ها، روش‌ها و استانداردهای روز جهان در حوزه‌های فنی، عمرانی، ایستبابات و شهرسازی را در تمامی مراحل اجرا به‌کار گیرند، تا این پروژه الگوی مناسبی برای سایر شهرها باشد.

معارفه شهردار مشهد
مراسم تکریم و معارفه شهرداران پیشین و جدید مشهد با حضور معاون عمران و توسعه امور شهری و روستایی وزارت کشور برگزار شد.

وزیر بهداشت: وضع بهداشتی استان کرمان با همکاری مردم ازرقامی یابد

کرمان - خبرنگار اطلاعات: وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در جمع مسئولان شهرستان رفسنجان گفت:افزایش ۲۵درصد تعداد تخت‌های بیمارستانی کشور، نسبت به میانگین سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی یکی از دستاوردهای اجرای طرح تحول نظام سلامت در کشور به شمار می‌رود.

دکتر سیدحسن هاشمی افزود: یکی از کارهای انجام شده در دولت تدبیر و امید، توسعه خدمات بهداشتی درمانی بود و طرح تحول نظام سلامت پرخایش‌های مردم و افزایش دسترسی آنها به خدمات درمانی و بهداشتی اجرا شد.

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: متأسفانه در دو سه دهه گذشته تا

توانسته‌اند بر طبل فعالیتات کودکان و توقعات فراوان است که البته خیلی از آنها ممکن است منطقی باشند اما توانمندی‌ها کم باشد.

وی بر مدیریت منابع و اولویت بندی برای صرف اعتبارات موجود تأکید کرد و افزود: مردم دشنام می‌خواهد زندگی پاک، و سالمی داشته و فضای زندگی شخصی و اجتماعی معنوی باشند و در عین حال معیشت آنها هم در رفاه باشد که این خواسته بزرگی از سوی ملت ایران در برابر مسئولان این ظلم است که هر کدام از ما در این بخش کوتاهی کنیم.

او گفت: سعی می‌کنیم کوتاهی در ارائه

خدمات این وزارتخانه به مردم نداشته باشیم و اگر کوتاهی هم وجود داشته باشند، عاخذانه نباشد.
هاشمی درباره حوزه پزشکی رفسنجان گفت: کارهایی انجام شده است و همه در اجرای این اقدامات شریک هستند اما تمامی این اقدامات، کارنامه خوبی است اما کافی نیست زیرا هر چه برای مردم کار کنیم، باز هم کم است تراکم جمعیت در استان کرمان به ازای هر کیلومتر مربع ۱۷ نفر و در کشور ۳۵ نفر است که این پراکندگی، خدمات رسانی به مردم را بسیار دشوار می‌کند.

وی تأکید کرد: مسرورت و جوانمردی حکم می‌کند اگر کسی، دولتی کار خوبی

نگاه به توسعه شهرستان‌های همدان یکسان است

حوزه، باید برای آن برنامه‌ریزی کرد.
ملاک را بر اساس نظریه‌ای کارشناسی شده علمی گذاشت و از اجرای طرح‌های بدون این نظرها خودداری کرد.

در تلویسن طرح‌های جامع شهری هم باید با برنامه عمل کبسم و موافقان و مخالفان به نظرات کارشناسان احترام بگذارند و نظر کارشناسی فصل الخطاب همه موضوعات باشد.

شهردهای یز باید از افواک مشارکت و اسناد اسلامی اسناد کنند و بدهی‌های معوق خود را بپردازند.

حاضر ۱۰ درصد از اوراق مشارکت نزد برخی از دستگاه‌ها باقی مانده‌است، برخی از دستگاه‌های اجرایی باید از اینن اوراق برای طرح‌های اجرایی خود استفاده کنند، چرا که درصورت علم استفاده اعتبارات آنان برگشت می‌خورد.

شاهرخی از دستگاه‌های اجرایی خواست تا اعتبارات ملی را برای اجرای طرح‌های خود جذب کنند
وی گفت: فعالیت‌های علمی و دانشگاهی در توسعه پایدار تاثیر گذار است و باید انجام برنامه‌های نمایشی در هفته تسهیلات متوقف نشود. همچنین تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ها باید عملیاتی شود.

گراوند با بیان اینکه نرخ ۲ درصدی یکبارگی زبینه انبوه‌نر شهر، ساخت‌وساز نکرد: استان پوشهر با این همه ظرفیت اشتغالزایی در عرصه‌های کشاورزی، روستایی و عشایری به عرصه‌های گوناگون زبینه نیست که نرخ یکبارگی آن ۱۰ رقیی باشد و باید در این خصوص کار گذاش از مشکلات، روند اجرای طرح‌های اشتغالزایی تسریع شود.

وی با تاکید بر ضرورت تدوین اسناد توسعه شهرستان دشنی افزود: باید بر اساس ظرفیتهای شهرستان دشنی در بخشهای کشاورزی، معادن، صنایع دستی و دیگر

قابلیت‌ها، سند توسعه تدوین شود تا در

اخبار شهرستانها

روستایی وزارت کشور گفت: حضور امام آینده نیز مهمانی است که امروز در اندیشه وجودناطراحی می‌شود و از ایترو با تلاش و همت باید برای آینده، افتخارآفرینی کنیم.
وی با تاکید بر اینکه مشهد باید ام‌القرای جهان اسلام و تشیع باشد، خاطر نشان کرد: در تحقق این شهر اسلامی و دانشی، نباید وارد کننده علم باشیم. زیرا هیچ وارداتی بتر از دانش نیست باید از دانش بومی خود مهندسان و مدیران دیروز است و مشهد آینده نیز مهمانی است که امروز در اندیشه وجودناطراحی می‌شود و از ایترو با تلاش و همت باید برای آینده، افتخارآفرینی کنیم.

وی با تاکید بر اینکه مشهد باید ام‌القرای جهان اسلام و تشیع باشد، خاطر نشان کرد: در تحقق این شهر اسلامی و دانشی، نباید وارد کننده علم باشیم. زیرا هیچ وارداتی بتر از دانش نیست باید از دانش بومی خود

وزیر بهداشت: وضع بهداشتی استان کرمان با همکاری مردم ازرقامی یابد

امروز مراکزى در ایمن منطقه به بهره‌برداری می‌رسد که موجب خسندوی مردم خواهد شد
لکار دات در این است که بتوان لیخند رضایت راوری لیان مردم بنشاییم.
هاشمی تأکید کرد: همه این‌ها فضای پزشکی است که تاکنون فراهم شده و چیزی که بیشن از همه به درد مردم می‌خورد توجع، احترام، محبت و تخصص است که امیدوارم از این فضای ایجاد شده برای خدمت صادقانه به مردم استفاده شود.

وی تأکید کرد: مدیران در هر جای دنیا وظیفه و رسالت اصلی خود را رضایت مردم می‌دانند و در نظام جمهوری اسلامی که رضایت و خدمت به مردم مورد رضایت خاندون هم است، این موضوع پیشگیری پیدا می‌کند.

به گفته وزیر بهداشت و درمان و آموزش پزشکی در این بهره همساس از زمان و در آستانه ۴۰ سالگی انقلاب اسلامی، افتتاح این پروژه‌ها بسیار مهم است.

بنا به این گزارشی عملیات اجرایی مرکز جامع سلامت روستای جعفر آباد از سال ۹۶ آغاز و در زیربنایی ۵۰۰ مترمربع و در یک طبقه با هزینه‌ای بالغ بر هفت میلیارد ریال ساخته شده است.
۶۶۶۹۰ متر زیر زیر پیش‌ساز این راه شده است توسط وزیر بهداشت و درمان و افتتاح شد.

همچنین در این مراسم و در ارتباط زنده تلویزیونی و به منظور دیدنکو نفرانس، پروژه خانه بهداشت درمان مهران بخش نوق رفسنجان شاخصه‌ها معلول متوسط کشوری و در یک شاخصه بالاتر از متوسط کشوری است.
وزیر بهداشت در این سفر پروژه اورژانس بیمارستان حضرت علی‌عبدین (ع) رفسنجان به متراژ ۲۷۰۰ مترمربع و با اعتبار ۷۰ میلیارد ریال از محل اعتبارات طرح تحول نظام سلامت را افتتاح کرد.

افتاح مرکز خدمات جامع سلامت

جعفرآباد

وزیر بهداشت و درمان و آموزش پزشکی همچنین در ادامه سفر به استان کرمان در آیین افتتاح مرکز خدمات جامع سلامت جعفرآباد رفسنجان شرکت کرد. وی در این مراسم گفت:

دوشنبه ۲۶ آذر ۱۳۹۷ - ۹ ربیع الثانی ۱۴۴۰ - ۱۷ دسامبر ۲۰۲۸ - سال نو د سوم - شماره ۲۷۱۷۳

مناسب سازی ۸ خانه عالم در روستاهای یزد

یسزد - خبرنگار اطلاعات: رئیس قراقره پیشسرفت و آبادانی استان یزد در دیدار با مدیر کل تبلیغات اسلامی استان یزد در تبیین فعالیت‌های این قراقره گفت: مناسب سازی ۸ خانه عالم در روستاهای استان با محوریت مناطق محروم از جمله فعالیت‌های انجام گرفته بوده است.

مهدی دهقان با اشاره به پیگیری ساخت ۲ خانه عالم در شهرستان بهاباد افزود: تکمیل این دو خانه در گرو حمایت سایر دستگاه‌های متولی استان است.

در ادامه معاون فرهنگی اداره کل تبلیغات اسلامی استان یزد گفت: ۵۰ روحانی مستقر در سطح استان فعالیت دارند.

حجت الاسلام علی کارگر افزود: ساخت خانه عالم و پیگیری برای حضور روحانی در مناطق واجد شرایط به صورت جدی در دستور کار این اداره کل قرار دارد.

مدیر کل تبلیغات اسلامی نیز در این نشست با اشاره به ورود سپاه به حوزه‌های مغفول مانده که در حوزه وظایف ذاتیش نیست گفت: یکی از این حوزه‌ها مهاجرت از روستاها به شهرهاست که باعث خالی شدن روستاها و پدیده حاشیه‌نشینی در اطراف شهرها شده است.

حسینی کوهستانی با اشاره به اجرای طرح روحانی مستقر توسط سازمان تبلیغات اسلامی در روستاها افزود: هدف از اجرای این طرح فقط اعزام و استقرار روحانی نبوده بلکه هدف تأمین نیازهای فرهنگی و اعتقادی منطقه است.

او افزود: حضور روحانیون جوان، انقلابی در یک منطقه می‌تواند در آبادانی و پیشرفت آن منطقه بسیار موثر باشد.

وی با بیان اینکه استقرار روحانی در مناطق مختلف استان توسط این سازمان دارای قوانین و ضوابطی است،افزود:جمعیت، تقاضای اهالی محل و وجود خانه از مهمترین عوامل موثر در اعزام روحانیون است. حسینی کوهستانی گفت: هدف از حضور روحانیون در روستاها تنها برگزاری نماز جماعت نیست بلکه نماز بهانه‌ای برای جمع کردن مردم در جهت حل مشکلات و هم اندیشی در خصوص عمران و آبادانی منطقه از جهات مختلف است.

وی افزود:همانگونه که نماز پیشانی مومن است آبادانی هر منطقه نیز در گرو رشد فرهنگی و اعتقادی هر منطقه است. مدیر کل تبلیغات اسلامی استان یزد افزود: حفظ و احیای فرهنگ دینی و اجتماعی در روستاها از مهمترین وظایف روحانیون مستقر است.

گر امیداشت شهدای خبرنگار

باقاشی های شهری در قرچک

قرچک - خبرنگار اطلاعات: شهردار قرچک از رنگ‌آمیزی و نقاشی دیوارهای این شهر خبرداد و افزود: نقاشی «یاد و نام شهدای خبرنگاران» به پاس زحمات خبرنگاران در سطح شهر قرچک ترسیم شد.

محسن خرمی شریف در حاشیه بازدید از مراحل اجرای این طرح در جمع خبرنگاران اظهارداشت: بهمنظور ترویج هنرندانه فرهنگ ایثار و شهادت و گرامیباشت یاد و خاطره شهدا و به‌ویژه شهدای خبرنگار و آشنایی مردم و به‌ویژه جوانان با شهدای گرانقدر با بهره‌گیری از توان و ظرفیت هنرمندان، نقاشی با موضوع یاد و نام شهدای خبرنگار با هنر نقاشی به تصویر کشیده شد.

خرمی شریف با بیان این‌که نقاشی و رنگ‌آمیزی دیوارهای شهر قرچک جان تازه گرفته است، اظهارداشت: بهمنظور زیباسازی و ایجاد جلوه‌های بصری در معابر اصلی شهر، دیوارها و نماهای قرچک با اجرای نقاشی‌های دیواری توسط هنرمندان، با جلوه‌های زیبا انجام شده است.

وی با بیان اینکه نقاشی دیوارها و نمای ساختمان‌ها از تکرار و یکتوانی منظره شهر برای مردم جلوی‌گرمی می‌شود،افزود:بازسازی بصری با نقاشی‌های زیبا و متنوع یکی از راهکارهای اساسی در آرامش بخشی و تطهیف فضای شهری است.

شهردار قرچک از شهروندان خواست از نصب پوستر، تراکت و هرگونه تبلیغات بر روی دیوارها و معابر شهری خودداری کنند.

۸۰ درصد تولید، اشتغال و اقتصاد

آذربایجان شرقی مربوط به بخش خصوصی است

تبریز - خبرنگار اطلاعات: استاندار آذربایجان شرقی با اشاره به ۸۰ درصد تولید، اشتغال و اقتصاد استان مربوط به بخش خصوصی است، گفت: برای پیشبرد اهداف توسعه‌ای استان، باید بخشی از بخش‌های پیش از پیش مورد حمایت قرار گیرد و موانع موجود بر سر راه آنها برطرف شود.

محمدرضا پورمحمدی در جلسه کارگروه تخصصی اشتغال استان آذربایجان شرقی، با تاکید بر اینکه توجه به اشتغال، رفع موانع تولید و رونق رزست را از اولویتهای برنامه‌هایش گفت: برخی می‌گویند چنین کلی گویی‌ها ناشی از کم توجهی است، اما این نکات کلیات برنامه است و باید به صورت ریز به رفع موانع توسعه استان پرداخته شود.

وی دلیل بسیاری از مشکلات اقتصادی را عدم توسعه یافتگی اجتماعی دانست و افزود: سیاست‌های قبل از دهه ۹۰ عرصه محروم بود، تا مسکن و راه‌های بیشتری بسازیم، اما رویکرد جدید، توانمندسازی است که تقاضا صورت می‌دهد و باید تقاضا را مدیریت کرد.

استاندار آذربایجان شرقی با بیان اینکه مشکل امروز جامعه ما بخصوص با تخریم‌ها از رویکرد نگه به درون و توانمندسازی قابل حل است،افزود: آذربایجان شرقی خوشبختانه تجربیات موفقیتی در این حوزه‌ها دارد و توانسته است توفیقات خوبی را به دست آورد.

تعیض ۲۰دوربرگردان حادثه‌خیز

در استان گلستان

گراگن - خبرنگار اطلاعات: طی افزایش سوانح رانندگی در نقاط حادثه خیز استان گلستان طرح تعریض ۲۰ دوربرگردان در این خطه از شمال کشور،مان، در دستور کار دستگاه‌های ذیربط قرار گرفت.

حسین مجوبی، مدیرکل راه و شهرسازی استان گلستان با اعلام این خبر افزود: در اجرای مصوبه باشده اجرای ۱۰ دوربرگردان در تعهدات راهداري و حمل و نقل جاده‌ای و ۱۰ دوربرگردان دیگر در تعهدات ساخت و توسعه استان گلستان قرار گرفته است که در سال‌های ۹۷ و ۹۸ اجرا خواهد شد.

مجبوبی گفت: ۵ دوربرگردان شامل «ورسن» گراگن، «حکم‌آباد» علی‌آبادکوتی، «نوشابه‌آد» ایمان‌کمرنبندی علی‌آبادکوتی و «شکم‌بنده» مینودشت در اولویت مرحله اول تعهدات اداره کل راهداري و حمل و نقل جاده‌ای استان گلستان قرار گرفت و ۵ دوربرگردان هم شامل «لارده تاق» گراگن، «باران آهنگر» محله گراگن، «باغون‌کانه» بندرک، «غربی الگ» شهرستان کردکوی و کمرنبندی آزادشهر، از اولویتهای مرحله اول تعهدات شرکت ساخت و توسعه زیر بناهای حمل و نقل در استان است.

وی افزود: ۱۰ دوربرگردان دیگر که در مرحله دوم اجرا خواهد شد، شامل دوربرگردان «ارکخانه آراد هدی» گراگن، «سعدآباد» خابنین، «فرسو» گنبد، «ده حسن» گنبد، «امان‌میرکندی علی‌آبادکوتی و «شکم‌بنده» راهداري و حمل و نقل جاده‌ای، دوربرگردان غربی «مادک» گراگن، خروجی غربی کردکوی، دوربرگردان روستای «دوچه» گراگن، پلیس‌راه نوکنده (مرگن) و دوربرگردان شرقی «تلور» شهرتان بندرگز در تعهدات شرکت ساخت و توسعه است.

ضرورت ساخت کتابخانه مرکز ی در دامغان

خبرنگار اطلاعات: رئیس اداره کتابخانه‌های عمومی دامغان با اعلام اینکه ساختمان کتابخانه‌های عمومی این شهر فرسوده است، گفت: کمبود یک کتابخانه مرکزی در دامغان احساس می‌شود ساخت کتابخانه مرکزی در این شهر تاریخی و فرهنگی ضروری است.

محمد سلطانیه افزود: با توجه به مصوبه انجمن کتابخانه‌های شهرستان دامغان و پیگیری این انجام شده مقرر شد که شهرداری دامغان قطعه زمینی در مکان مناسب به نهاد کتابخانه‌های عمومی شهرستان واگذار کند و امیدواریم این امر هر زودتر از طرف شهرداری دامغان محقق شود.

وی همچنین اضافه کرد: تا پایان سال جاری و با پیگیری دیهاری و اهالی روستای «چزن» دامغان و اخذ مجوزهای لازم کتابخانه عمومی این روستا ساخته خواهد شد.

توزیع بذر برای کشت پاییزه بین کشاورزان دامغان

پیش از ۱۶۰ تن بذر برای کشت پاییزه بین کشاورزان شهرستان

دامغان توزیع شد.
رئیس اتحادیه تعاون روستایی شهرستان دامغان با اعلام این خبر افزود: به منظور افزایش بهره‌وری در تولید و توزیع بذر بین تأمین بذور اصلاح شده و استاندارد ۱۶۰ تن بذر جو، گندم و کلزا بین بهره‌برداران توزیع شده است.

محمد خابنیکبی گفت:۵۶ تن بذر جو با قیمت کیلویی هزار و ۸۰۰ تومان، ۱۰۵ تن گندم با قیمت کیلویی هزار و ۵۵۰ تومان و ۱۸۰ کیلوگرم بذر کلزا با قیمت مصوب هر کیلوگرم ۳۷۰ هزار و ۵۰۰ تومان بین کشاورزان توزیع شد.وی اضافه کرد: توزیع بذر اصلاح نسبت به پاییز سال قبل ۱۰ درصد افزایش داشته است.

استفاده و مشهد جدید را محقق کنیم.

وی ادامه داد: ایجاد همایی در میان جریان‌های دلسوز از ضروریات مدیریتی شهری به ویژه در مشهد است و در این شهر ظرفیت‌های خوبی وجود دارد که باید به برنامه ریزی و مدیریت بندی از آنها استفاده کرد.

معاون وزیر کشور گفت: شهرداری و شورای شهر به عنوان خط مقدم خدمت رسانی باید مشکلات مردم را در کند و برپای این منظور ارتباط تنگاتنگ با نخبگان، علما، روحانیون، هنرمندان و جوانان داشته باشند.

رئیس شورای اسلامی شهر مشهد هم در این مراسم گفت: کلاتر شهر مشهد نیازمند هم افزایی و همگرایی تمامی نهادهای اجرایی و سیاسی است.

محمد رضا حیدری افزود: این تجربه در ۱۳ ماه گذشته از فعالیت‌های شورای پنجم به بسیار جواب داد، شوراای که محصول مشارکتی‌ترین انتخابات در دوره شورای اسلامی شهرها بوده است.

در این مراسم از خدمات و تلاش‌های تقی‌زاده‌خامسی شهردار سابق مشهد،قادرانی به عمل آمد و محمدرضا کلاهی به عنوان شهردار جدید مشهد معرفی شد.
قاسم تقی زاده خامسی از شهربور پارسل تا آذر اسفال شهردار مشهد بود، اما با اجرای قانون منع به کارگیری بازنشستگان، با رأی شورای شهر مشهد سکان این کلاتر شهر را محمدرضا کلاهی معاون مالی- اداری وی سپرده شد.

عروسک لیلی

در کهگیلویه وبویر احمد احيایمی شود

سرویس شهرستانها: معاون صنایع دستی مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کهگیلویه وبویراحمد گفت: تولید عروسک ستی لیلی در این استان پس از سالها رکود و فراموشی احیا و از سر گرفته می‌شود.عروسک لیلی با پوشش لباس محلی و رنگ‌های شاد نماد زن ایلی در کهگیلویه و بویراحمد است.

این عروسک در گذشته توسط مادران برای کودکان در قالب شخصیت‌های نوجوان، جوان و میانسال ساخته می‌شد.عروسک افسانه‌ای و بومی لیلی با وجود خاطرات به یاد ماندنی مردم این دیار در این سال‌ها مهجور مانده و در حال فراموشی بود.

پرستار معاون صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کهگیلویه وبویراحمد در این باره گفت: پرونده و مستندات عروسک لیلی تکمیل و برای ثبت در آثار ملی به سازمان میراث فرهنگی کشور ارسال شده است.وی افزود: دستاویز هنرمندان فعال در این رشته و پرداخت تسهیلات بانکی برای راه اندازی واحدهای تولیدی، از دیگر برنامه‌های احیای عروسک لیلی است و هم‌اکنون آماده پرداخت تسهیلات بانکی به متقاضیان راه اندازی واحدهای تولیدی انفرادی و کارگاهی عروسک لیلی هستیم.

در همچنین از برگزاری دوره آموزشی به بافی و تولید محصولات صنایع دستی در ۸ شهرستان کهگیلویه وبویراحمد در تابستان ۱۳۹۷ خرداد و گفت: این دوره‌های آموزشی باهدف بهبود کیفیت محصولات تولیدی با شرکت ۲۲۵ بانوی روستایی اجرا شد. همچنین تا پایان سال جاری ۳ نمایشگاه منطقه‌ای و سراسری با هدف معرفی تولیدات صنایع دستی این استان در شهرستان‌های بویراحمد، گیسوران و کهگیلویه گنیشای خواهد یافت.نمایشگاه صنایع دستی گیسوران بهمن‌ماه‌امسال در ۱۵۰ غرفه برگزار خواهد شد و زمان گنیشایش نمایشگاه‌های صنایع دستی شهرستان‌های بویراحمد و کهگیلویه به ترتیب دی و اسفندماه خواهد بود.

هاشمی همچنین در ادامه این سفر کنترتیک و سلف سرویس دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان با مساحت ۲۰۰ متر مربع و هزینه ۸ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان افتتاح کرد.

اعمال تخفیف ۹۰ درصدی هزینه تخلیه و بارگیری

در بندر چابهار

چابهار - خبرنگار اطلاعات: کشتی‌های خارجی متعلق به لایرهای بی‌المللی در بندر شهید بهشتی چابهار از تخفیف ۹۰ درصدی در THC (هزینه تخلیه و بارگیری کانتینر) بهره‌مند می‌شوند.

[illegible]

ردیف	نوع ملک	عرصه (مترمربع)	اعیان (مترمربع)	نشانی ملک		نوع انتقال	شرایط پرداخت	قیمت (ریال)
۶۱	ساختمان تجاری مسکونی	مسکونی تجاری	۳۵۰	۱۱۱۳/۸۲	جاده شهیرای به رباط کریم امیل آباد خیابان اصلی جنب میدان امام خمینی (ره)	قطعی	۳۵ درصد نقد الباقی ۱۸ ماهه تحویل پس از وصول ۶۰ درصد	۱۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۶۲	زمین	مسکونی	۳۹۹/۲۵	-	جاده ملارد به کرج روبروی تربیت معلوم بین گلستان ۹۰/۸ پلاک آبی ۶۳ قطعه ۶	وکالتی	۴۰ درصد نقد الباقی ۱۸ ماهه تحویل پس از وصول ۷۰٪ ضمن معامله	۹,۹۸۱,۲۵۰,۰۰۰
۶۳	زمین	-	۴۲۷/۵۰	-	اتوبان کرج-قزوین- ابتدای کمالشهر خیابان شهید جعفری (پیشاهنگ) خیابان ترکاشوند شهرک طالقانی-کوچه اندیشدوم قطعه ۷۹	وکالتی	۲۰ درصد نقد الباقی ۳۶ ماهه تحویل پس از وصول ۵۰ درصد ضمن معامله	۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۶۴	زمین	تجاری	۲۱۹۳/۳۱	-	جاده کرج شهیرای فاز ۵ اندیشه میدان خلیج فارس ابتدای خیابان خلیج فارس قطعه ۱۶	قطعی	۳۵٪ نقد الباقی ۱۸ ماهه تحویل پس از وصول ۶۰ درصد ضمن معامله	۳۵,۰۹۲,۹۶۰,۰۰۰
۶۵	زمین	تجاری	۴۴۵۷/۴۴	-	جاده کرج شهیرای فاز ۵ اندیشه ضلع شمال غربی میدان خلیج فارس قطعه ۱۶	قطعی	۳۵٪ نقد الباقی ۱۸ ماهه تحویل پس از وصول ۶۰ درصد ضمن معامله	۷۱,۳۷۰,۴۰۰,۰۰۰
۶۶	زمین	تجاری	۲۶۴۸/۷۶	-	جاده کرج شهیرای فاز ۵ اندیشه میدان نبوت بلوار بابایی خیابان رسالت خیابان فضیلت دومین قطعه جنوبی قطعه ۱۰۱ تفکیکی	قطعی	۳۵٪ نقد الباقی ۱۸ ماهه تحویل پس از وصول ۶۰ درصد ضمن معامله	۴۳,۰۴۲,۳۵۰,۰۰۰
۶۷	زمین	-	۱۱۳۶/۷۶	-	کرج کمالشهر ۵۰ متری پاسارگاد ضلع جنوبی خیابان نیک کلا قطعات ۱ و ۹ و ۱۳۳	وکالتی	۲۵ نقد الباقی ۳۰ ماهه تحویل پس از وصول ۶۰٪ ضمن معامله	۲۰,۶۸۰,۰۸۵,۰۰۰

ردیف	نوع ملک	عمرمه (مترمربع)	اعیان (مترمربع)	نشانی ملک	اسان نم
۱	آپارتمان مسکونی	مسکونی	قدرالسهم	۸۷/۰۴	قلم خیابان امام زاده ابراهیم ۱۶ متری بوستان کوچه ۳ جهانب پلاک ۵ طبقه همکف واحد ۱
۲	آپارتمان مسکونی	مسکونی	قدرالسهم	۷۶/۳۸	قلم خیابان امام زاده ابراهیم ۱۶ متری بوستان کوچه ۳ جهانب پلاک ۵ طبقه اول شمالی واحد ۲
۳	آپارتمان مسکونی	مسکونی	قدرالسهم	۷۲/۷۵	قلم خیابان امام زاده ابراهیم ۱۶ متری بوستان کوچه ۳ جهانب پلاک ۵ طبقه اول شرقی واحد ۳
۴	آپارتمان مسکونی	مسکونی	قدرالسهم	۶۱/۳۷	قلم خیابان امام زاده ابراهیم ۱۶ متری بوستان کوچه ۳ جهانب پلاک ۵ طبقه اول جنوبی واحد ۴
۵	آپارتمان مسکونی	مسکونی	قدرالسهم	۷۵/۵۳	قلم خیابان امام زاده ابراهیم ۱۶ متری بوستان کوچه ۳ جهانب پلاک ۵ طبقه دوم شمالی واحد ۵
۶	آپارتمان مسکونی	مسکونی	قدرالسهم	۷۲/۰۵	قلم خیابان امام زاده ابراهیم ۱۶ متری بوستان کوچه ۳ جهانب پلاک ۵ طبقه دوم شرقی واحد ۶
۷	آپارتمان مسکونی	مسکونی	قدرالسهم	۶۱/۰۵	قلم خیابان امام زاده ابراهیم ۱۶ متری بوستان کوچه ۳ جهانب پلاک ۵ طبقه دوم جنوبی واحد ۷
۸	آپارتمان مسکونی	مسکونی	قدرالسهم	۷۵/۴۱	قلم خیابان امام زاده ابراهیم ۱۶ متری بوستان کوچه ۳ جهانب پلاک ۵ طبقه سوم شرقی واحد ۸
۹	آپارتمان مسکونی	مسکونی	قدرالسهم	۷۱/۳۳	قلم خیابان امام زاده ابراهیم ۱۶ متری بوستان کوچه ۳ جهانب پلاک ۵ طبقه سوم شرقی واحد ۹
۱۰	آپارتمان مسکونی	مسکونی	قدرالسهم	۶۰/۶۵	قلم خیابان امام زاده ابراهیم ۱۶ متری بوستان کوچه ۳ جهانب پلاک ۵ طبقه سوم جنوبی واحد ۱۰
۱۱	ملکیت و سررفایی	تجاری مسکونی	۸۰	حدود ۱۶۰	قلم شهرک قاضیه نبش کوچه ۱۶
۱۲	مفازة	تجاری	-	۱۲	قلم مظهری حدفاصل کونفر و بهشتی پاساژ تندیس طبقه زیرزمین
۱۳	پاساژ	تجاری	حدود ۶۰۰	۲۸۰۰	قلم خیابان امام زاده ابراهیم مرکز تجاری حضرت رسول
۱۴	ساختمان	تجاری مسکونی	۲۱۳	۶۷۱	قلم خیابان نیروگاه مقابل مسجد دو طفلان
۱۵	زمین	مسکونی	۳۸۸/۷۵	-	قلم خیابان انقلاب روبروی پامناز کوچه ۲۸ کوچه ۱۵ (شهیدکاشی) پلاک ۸۳
۱۶	زمین	مسکونی	۱۰۹/۰۵	-	قلم خیابان عمرایاسر کوچه ۱۵ روبروی حسینیه کاشیها
۱۷	زمین	مسکونی	۱۹۰/۶۸	-	قلم خیابان پازنده خرداد روبروی اداره پست کوچه ۵ روبروی پلاک ۲۰
۱۸	ساختمان	اداری	حدود ۴۷۵	۱۴۱۲/۲۰	قلم اداره سوم خ ایستگاه روبروی اطلاعات
۱۹	ساختمان	-	۵۱۷	-	قلم خیابان امام چهاره غفاری

ردیف	نوع ملک	عرصه (متر مربع)	اعیان (متر مربع)	نشانی ملک	مشخصات ملک	نوع انتقال	شرایط پرداخت	قیمت (ریال)
۱	ساختمان	مسکونی	۴۰۰	۲۸۰	جاده قدیم کرج قزوین کمالیه شهر کمالیه بلوار شهرداری بوستان یکم پلاک ۳۹	واکنتی	تقنی	۶۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	زمین	—	۲۴۰	—	شش‌دانگ عرصه و اعیان یک باب ساختمان یک طبقه دارای سند مالکیت با بر ۱۰ متر و با موقعیت شمالی و کاربری مسکونی که در حال حاضر بصورت اداری استفاده میگردد. با وضع موجود و جمیع جهات ارزیابی و جهت فروش مدنظر می باشد.	مبايعه نامه	۵۰٪ نقد مابقی ۲۴ ماهه تحویل پس از وصول ۷۰٪ درصد ثمن معامله	۵۳۷,۶۰۰,۰۰۰
۳	زمین	خارج از بافت	۶۵۷	—	۲۴۰ متر شاع از یک قطعه زمین خارج از بافت شهری طبق تقسیم نامه موجود که در سطح دامنه شیبدار قرار گرفته. غیر محصور می باشد. پاتذید از ملک ضروری می باشد	مبايعه نامه	۵۰٪ نقد مابقی ۲۴ ماهه تحویل پس از وصول ۷۰٪ درصد ثمن معامله	۲,۰۰۷,۵۰۰,۰۰۰

ترجمیم

هوالباقی

بانهایت تأثر و تأسّف در گذشت **ابوی همکار گرامی جناب آقای جواد عیش آبادی** کارشناس محترم رسمی دادگستری رشته حسابداری و حسابرسی را به اطلاع همکاران می‌رساند.

به همین مناسبت مجلس تر حیمیی در روز چهارشنبه ۱۳۹۷/۹/۲۸ (از ساعت ۱۱:۳۰ الی ۱۲:۱۷درمسجدالرضاع) واقع در خیابان سه‌رودی، خیابان خرمشهر، خیابان شهید عشق‌یار، میدان نیلوفر بر گزار می گردد.

حضور همکاران گرامی باعث تسلی خاطر بازماندگان خواهد شد.

جناب آقای سید شمس‌الدین جلالی نیا بانهایت تأسّف و تأثر درگذشت برادر بزرگوار تان (**سیدجلال‌الدین جلالی نیا**) را خدمت جنابعالی تسلیت می گوئیم.

به همین مناسبت مجلس ترجمیمی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۷ از ساعت ۱۴/۳۰ الی ۱۶ در مسجد گیاهی واقع در میدان تجریش، ابتدای خیابان سعدآباد بر گزار می گردد.

حضور شماسروران گرامی باعث تسلی خاطر بازماندگان می گردد.

شرکت بی.ان.ام محمدحسن مرادی

یادبود

یادبود

هجده سال از درگذشت مادر مهربان و عزیزمان **مرحومه روحانیه فاضل (فارغ)** سپری شد.

یادش برای ما همیشه زنده و گرامی است.

از طرف فرزندان

تسلیت

جناب آقای دکتر کشتکار جعفری و سرکار خانم دکتر اخیانی بانهایت تأسّف و تأثر مصیبت وارده را تسلیت عرض نموده و از درگاه ایزد منان برای آن مرحومه علو درجات، برای بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت می‌نمائیم.

هیأت‌مدیره، مدیرعامل، پزشکان و پرسنل شرکت علمی بازگانی نگرش بصیر (کلینیک چشم‌پزشکی رازی)

استاد گرانقدر جناب آقای دکتر کاظم عباسیون بانهایت تأسّف و تأثر در گذشت برادر گرامیتان را به شما و خانواده محترم تسلیت عرض نموده‌واز خداوند متعال برای آن مرحوم علو درجات الهیـ و برای بازماندگان صبر و شکیبایی آرزومندم.

دکتر مصطفی انوری رئیس هیئت‌مدیره بیمارستان پاسارگاد

جناب آقای احمد اصغری جاجار بانهایت تأثر و تأسّف درگذشت برادر گرامیتان را تسلیت عرض نموده ما را در غم خود شریک بدانید.

هیأت‌مدیره و دبیر کل اتاق مشترک ایران و افغانستان

ای کاش هیچوقت از فقدان دوستی ارز شمند نمی‌نوشتیم!

جامعه پزشکی و جمع دوستان دانشکده پزشکی دانشگاه ملی ایران فارغ‌التحصیلان سال ۵۴–۵۲، یاری پُر مهر و یکی از انسانهای خوب و گرانقدر «**دکتر بیژن حاتمیان**» را از دست‌داد، انسانی شایسته‌ونیکو که تکرارناپذیرست و یادش تاابد در دل دوستان جاودان است.

این غم بزرگ را به خانواده محترم ایشان و جامعه پزشکی تسلیت عرض می‌نماییم.

دکتر لیداشاهین –دکتر پروین امامی –دکتر فیروز فصیحی –دکتر محمد سهدی –دکتر پرویز مافی –دکتر ابوالحسن عالم‌زاده –دکتر خسرو خطیبی –دکتر تهمتن بلدا –دکتر عباس محتشمی –دکتر حسن فرید –دکتر حسین سالور –دکتر فریدون وزیری –دکتر خسرو روستائیان –دکتر فرهاد گرچی –دکتر احمد تهامی –دکتر مهرداد میرهاشمی –دکتر احمد علم‌پور –دکتر کورش نیک‌نیائی –دکتر حسین مدنی –دکتر محسن تدین‌فر –دکتر پرویز پور دانش –دکتر علی اکبر سلیمانی –دکتر همایون حیدری –دکتر علی اکبر اکبری –دکتر حسین نجمی –دکتر مهرداد رضائی –دکتر محمد جهان‌دیده –دکتر ناصر کنی –دکتر ایرج روئین‌دژ –دکتر خشایار سرفراز –دکتر سیروس دزدشتی –دکتر حسین فرش‌ی –دکتر محمدعلی یزدان‌خواه –دکتر بهرام بشر –دکتر محمد اسمعیل پوراباب –دکتر بهروز شفق‌ی –دکتر خسرو مجیر شیبانی –دکتر ابوالحسن پاک‌زاد –دکتر فرز ان رهبر –دکتر احمد رکنی –دکتر فرخ کنگر لود –دکتر رضا جهرودی –دکتر وحید فیروز آبادی –دکتر محمد ابریشمی –دکتر رضا استوار –دکتر امیر حسن مظه‌ری

کلمن علیها فان و بقیی وجه ربک ذوالجلال والاکرام بانو ملک طباطبایی همسر بردبار و یار صبور زنده باد مهندس مهدی بازرگان
به دعوت حق، راهی دیار نور و بقا شدند .

به خاندان شریف و سرفراز بازرگان تسلیت عرض کرده و با آرزوی صبوری و سلامتی برای قلب های داغدار بازماندگان، خود را در غم ایشان شریک می‌دانیم.
از خداوند متعال می‌خواهیم روح پاک این بانوی گرانقدر را با ارواح پاکان و صالحان محشور فرماید.

رضا آقاخانی، حمید احراری، عباس پور اظه‌ری، حبیب‌الله پیمان، مسعود پدram، سعید درودی، علیرضا راجایی، رضا ربیس طوسی، حسین رفیعی، بهمن رضاخانی، احمد زید آبادی، حامد سجایی، فریدون سجایی، احسان شریعتی، فیروزه صابر، کیوان صمیمی، اعظم طالقانی، امیر طبرانی، امیر نظام الدین قهاری، محمود عمرانی، فاطمه گورابی، لطف الله میثمی، مینو مرتاضی لنگرودی، محمد محمدی اردهالی، سعید مدنی، ناصر هاشمی.

جناب آقای دکتر کاظم عباسیون با ابراز تأسّف، درگذشت برادر بزرگوار تان را به جنابعالی و خانواده محترم صمیمانه تسلیت عرض می‌نماییم.

جناب آقای مهندس جوادزاده درگذشت مادر گرامیتان را به شما و خانواده محترمتان تسلیت عرض نموده وبقای عمر بازماندگان را از خداوند متعال مسئلت داریم.

گروه مهندسین صنایع متالورژی ایرکست – خدمات صنعتی پیاوار

استاد گرامی جناب آقای دکتر کاظم عباسیون با کمال تأسّف و تأثر مصیبت وارده را تسلیت عرض نموده و برای آن مرحوم علو درجات و برای بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت می‌نمایم.

دکتر علیرضا زالی

آقای تغییرات شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۱۴۹۲۷۱ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۹۲۱۱۹۷ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه و حساب سود و زیان سال مالی منتهی به ۱۳۹۶ به تصویب رسید.
- ترازنامه و حساب سود و زیان سال مالی منتهی به ۱۰۱۰۱۱۳۶۳۲۲ به عنوان بازرس قانونی شرکت برای سال مالی تعیین شد.
- روزنامه اطلاعات به عنوان روزنامه کثیرالانتشار انتخاب شد.
سازمان ثبت اسنادواملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۲۹۳۴۵)

آقای تغییرات شرکت کدکم ایران سهامی خاص به شماره ثبت ۸۲۵۵۹ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۲۷۱۹۰۲ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه منتهی با پایان سال مالی ۱۳۹۵ به تصویب رسید - موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۶۰۸۰۶۹ و آقای غلامرضا خواجهی به کد ملی ۰۶۵۱۹۱۸۴۱ به ترتیب بعنوان بازرسان اصلی و علی البدل شرکت برای مدت یکسال مالی انتخاب گردیدند.
- آقای سعید درایه به کد ملی ۰۲۰۷۸۲۲۲۷ و خانم غوث خلیلی ۰۰۱۲۷۲۷۲۷ بعنوان هیئت مدیره برای مدت ۳ سال انتخاب گردیدند.

سازمان ثبت اسنادواملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۲۹۳۴۴)

آقای تغییرات شرکت کدکم ایران سهامی خاص به شماره ثبت ۸۲۵۵۹ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۲۷۱۹۰۲ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه منتهی با پایان سال مالی ۱۳۹۵ به تصویب رسید - موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۶۰۸۰۶۹ و آقای غلامرضا خواجهی به کد ملی ۰۶۵۱۹۱۸۴۱ به ترتیب بعنوان بازرسان اصلی و علی البدل شرکت برای مدت یکسال مالی انتخاب گردیدند.
- آقای سعید درایه به کد ملی ۰۲۰۷۸۲۲۲۷ و خانم غوث خلیلی ۰۰۱۲۷۲۷۲۷ بعنوان هیئت مدیره برای مدت ۳ سال انتخاب گردیدند.

آقای تغییرات شرکت کدکم ایران سهامی خاص به شماره ثبت ۸۲۵۵۹ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۲۷۱۹۰۲ به استناد صورتجلسه هیئت مدیره مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۰۲ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه منتهی با پایان سال مالی ۱۳۹۶ به تصویب رسید - موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۶۰۸۰۶۹ و آقای غلامرضا خواجهی به کد ملی ۰۶۵۱۹۱۸۴۱ به ترتیب بعنوان بازرسان اصلی و علی البدل شرکت برای مدت یکسال مالی انتخاب گردیدند.
- آقای سعید درایه به کد ملی ۰۲۰۷۸۲۲۲۷ و خانم غوث خلیلی ۰۰۱۲۷۲۷۲۷ بعنوان هیئت مدیره برای مدت ۳ سال انتخاب گردیدند.

آقای تغییرات شرکت کدکم ایران سهامی خاص به شماره ثبت ۸۲۵۵۹ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۲۷۱۹۰۲ به استناد صورتجلسه هیئت مدیره مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۰۲ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه منتهی با پایان سال مالی ۱۳۹۶ به تصویب رسید - موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۶۰۸۰۶۹ و آقای غلامرضا خواجهی به کد ملی ۰۶۵۱۹۱۸۴۱ به ترتیب بعنوان بازرسان اصلی و علی البدل شرکت برای مدت یکسال مالی انتخاب گردیدند.
- آقای سعید درایه به کد ملی ۰۲۰۷۸۲۲۲۷ و خانم غوث خلیلی ۰۰۱۲۷۲۷۲۷ بعنوان هیئت مدیره برای مدت ۳ سال انتخاب گردیدند.

آقای تغییرات شرکت کدکم ایران سهامی خاص به شماره ثبت ۸۲۵۵۹ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۲۷۱۹۰۲ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه منتهی با پایان سال مالی ۱۳۹۵ به تصویب رسید - موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۶۰۸۰۶۹ و آقای غلامرضا خواجهی به کد ملی ۰۶۵۱۹۱۸۴۱ به ترتیب بعنوان بازرسان اصلی و علی البدل شرکت برای مدت یکسال مالی انتخاب گردیدند.
- آقای سعید درایه به کد ملی ۰۲۰۷۸۲۲۲۷ و خانم غوث خلیلی ۰۰۱۲۷۲۷۲۷ بعنوان هیئت مدیره برای مدت ۳ سال انتخاب گردیدند.

آقای تغییرات شرکت کدکم ایران سهامی خاص به شماره ثبت ۸۲۵۵۹ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۲۷۱۹۰۲ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه منتهی با پایان سال مالی ۱۳۹۵ به تصویب رسید - موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۶۰۸۰۶۹ و آقای غلامرضا خواجهی به کد ملی ۰۶۵۱۹۱۸۴۱ به ترتیب بعنوان بازرسان اصلی و علی البدل شرکت برای مدت یکسال مالی انتخاب گردیدند.
- آقای سعید درایه به کد ملی ۰۲۰۷۸۲۲۲۷ و خانم غوث خلیلی ۰۰۱۲۷۲۷۲۷ بعنوان هیئت مدیره برای مدت ۳ سال انتخاب گردیدند.

طراوت گل را جلاود نکینم

برادر و خواهر نیکو کار

بیانید امروز مجلس ترجمیم و یاد باد را با گلهای همیشه بهار و با هفت والای حمایت از بیم شکوه و معنویت بخشیم که رضای الهی و شادی روح متوفی در آن خواهد بود.

برای سفارش جاج گل به نفع ایتم یک تلفن کافی است و حمل و نقل نیز رایگان می باشد.

دفتر مرکزی: ۴-۰۸۹۸۱۰۳۳

دفتر سفارش جاج گل: ۴-۰۲۰۰۲۰۰۲۶۳

روابط عمومی: ۳۳۵۱۴۸۲

سامانه پیام کوتاه: ۲۰۰۴۰۷۵

وب سایت : **www.fatemehzara.org**

استاد گرامی جناب آقای دکتر کاظم عباسیون با کمال تأسّف و تأثر مصیبت وارده را تسلیت عرض نموده و برای آن مرحوم علو درجات و برای بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت می‌نماییم.

هیئت مدیره شرکت مارستان

سیاسه‌گزازی

تشکر و قدردانی

بدین‌وسیله از معاونت محترم وزارت علوم، اعضای محترم انجمن بزرگمهر اهواز، گروه محترم فرهنگی هفت‌شهر عشق، فضل‌واندیشمندان شهرقم، کلیه همکاران، دوستان، جامعه‌شناسان، دانشجویان و دانش‌پژوهشان محترم، اعضای محترم گروه‌های جامعه‌شناسان و هیأت مدیره انجمن جامعه‌شناسی ایران که برای درگذشت مادر اینجانب باارسال پیام تسلیت، ابراز همدردی و همراهی نموده‌اند، کمال تشکر و امتنان را دارم.
بقای عمر و سلامتی شما و خانواده محترم را از درگاه خداوند منان خواستارم.

آقای تغییرات شرکت کدکم ایران سهامی خاص به شماره ثبت ۸۲۵۵۹ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۲۷۱۹۰۲ به استناد صورتجلسه هیئت مدیره مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه منتهی با پایان سال مالی ۱۳۹۵ به تصویب رسید - موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۶۰۸۰۶۹ و آقای غلامرضا خواجهی به کد ملی ۰۶۵۱۹۱۸۴۱ به ترتیب بعنوان بازرسان اصلی و علی البدل شرکت برای مدت یکسال مالی انتخاب گردیدند.
- آقای سعید درایه به کد ملی ۰۲۰۷۸۲۲۲۷ و خانم غوث خلیلی ۰۰۱۲۷۲۷۲۷ بعنوان هیئت مدیره برای مدت ۳ سال انتخاب گردیدند.

آقای تغییرات شرکت کدکم ایران سهامی خاص به شماره ثبت ۸۲۵۵۹ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۲۷۱۹۰۲ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه منتهی با پایان سال مالی ۱۳۹۵ به تصویب رسید - موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۶۰۸۰۶۹ و آقای غلامرضا خواجهی به کد ملی ۰۶۵۱۹۱۸۴۱ به ترتیب بعنوان بازرسان اصلی و علی البدل شرکت برای مدت یکسال مالی انتخاب گردیدند.
- آقای سعید درایه به کد ملی ۰۲۰۷۸۲۲۲۷ و خانم غوث خلیلی ۰۰۱۲۷۲۷۲۷ بعنوان هیئت مدیره برای مدت ۳ سال انتخاب گردیدند.

آقای تغییرات شرکت کدکم ایران سهامی خاص به شماره ثبت ۸۲۵۵۹ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۲۷۱۹۰۲ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه منتهی با پایان سال مالی ۱۳۹۵ به تصویب رسید - موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۶۰۸۰۶۹ و آقای غلامرضا خواجهی به کد ملی ۰۶۵۱۹۱۸۴۱ به ترتیب بعنوان بازرسان اصلی و علی البدل شرکت برای مدت یکسال مالی انتخاب گردیدند.
- آقای سعید درایه به کد ملی ۰۲۰۷۸۲۲۲۷ و خانم غوث خلیلی ۰۰۱۲۷۲۷۲۷ بعنوان هیئت مدیره برای مدت ۳ سال انتخاب گردیدند.

آقای تغییرات شرکت کدکم ایران سهامی خاص به شماره ثبت ۸۲۵۵۹ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۲۷۱۹۰۲ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه منتهی با پایان سال مالی ۱۳۹۵ به تصویب رسید - موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۶۰۸۰۶۹ و آقای غلامرضا خواجهی به کد ملی ۰۶۵۱۹۱۸۴۱ به ترتیب بعنوان بازرسان اصلی و علی البدل شرکت برای مدت یکسال مالی انتخاب گردیدند.
- آقای سعید درایه به کد ملی ۰۲۰۷۸۲۲۲۷ و خانم غوث خلیلی ۰۰۱۲۷۲۷۲۷ بعنوان هیئت مدیره برای مدت ۳ سال انتخاب گردیدند.

آقای تغییرات شرکت کدکم ایران سهامی خاص به شماره ثبت ۸۲۵۵۹ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۲۷۱۹۰۲ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه منتهی با پایان سال مالی ۱۳۹۵ به تصویب رسید - موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۶۰۸۰۶۹ و آقای غلامرضا خواجهی به کد ملی ۰۶۵۱۹۱۸۴۱ به ترتیب بعنوان بازرسان اصلی و علی البدل شرکت برای مدت یکسال مالی انتخاب گردیدند.
- آقای سعید درایه به کد ملی ۰۲۰۷۸۲۲۲۷ و خانم غوث خلیلی ۰۰۱۲۷۲۷۲۷ بعنوان هیئت مدیره برای مدت ۳ سال انتخاب گردیدند.

آقای تغییرات شرکت کدکم ایران سهامی خاص به شماره ثبت ۸۲۵۵۹ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۲۷۱۹۰۲ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه منتهی با پایان سال مالی ۱۳۹۵ به تصویب رسید - موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۶۰۸۰۶۹ و آقای غلامرضا خواجهی به کد ملی ۰۶۵۱۹۱۸۴۱ به ترتیب بعنوان بازرسان اصلی و علی البدل شرکت برای مدت یکسال مالی انتخاب گردیدند.
- آقای سعید درایه به کد ملی ۰۲۰۷۸۲۲۲۷ و خانم غوث خلیلی ۰۰۱۲۷۲۷۲۷ بعنوان هیئت مدیره برای مدت ۳ سال انتخاب گردیدند.

آقای تغییرات شرکت کدکم ایران سهامی خاص به شماره ثبت ۸۲۵۵۹ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۲۷۱۹۰۲ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه منتهی با پایان سال مالی ۱۳۹۵ به تصویب رسید - موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۶۰۸۰۶۹ و آقای غلامرضا خواجهی به کد ملی ۰۶۵۱۹۱۸۴۱ به ترتیب بعنوان بازرسان اصلی و علی البدل شرکت برای مدت یکسال مالی انتخاب گردیدند.
- آقای سعید درایه به کد ملی ۰۲۰۷۸۲۲۲۷ و خانم غوث خلیلی ۰۰۱۲۷۲۷۲۷ بعنوان هیئت مدیره برای مدت ۳ سال انتخاب گردیدند.

بلای

مرکز همایش‌ها و سالن اجتماعات آکسپاین

برگزارکننده مجالس ختم و ترجمیم

سمینارهای علمی و فرهنگی
با برخورداری از دو سالن پیشرفته و مجزا برای خانم‌ها و آقایان و یک تالار پذیرایی در مجاورت مسجد، آماده برگزاری مجالس ختم و ترجمیم و یاسایر مراسم‌ها و همایش‌ها می‌باشد.

آدرس: خیابان دکتر شریعتی، خیابان خواجه عبدالله انصاری، خیابان تیسفون، خیابان مدائن، مسجد جامع آل یاسین
دسترسی از سیدخندان، شریعتی و بزرگراه‌های رسالت و شهید صیاد شیرازی

۰۲۱ ۲۲۸۸۱۰۲۰ – ۰۹۱۹۳۰۹۸۳۸۶

قابل توجه رانندگان خدمات مجلس ترجمیم و بزرگداشت

تالارها
مراکز طبخ غذا
حکاکان
فیلمبرداران و عکاسان
تابلوسازان
ظروف کرایه، ظروف یکبار مصرف و …

برای درج آگهی در صفحه ترجمیم و تسلیت با شماره‌های زیر تماس بگیرید:

۰۲۲۵۸۰۱۴-۱۹
۲۲۲۷۳۶۹۴
*** ۲۹۹۹۴۲۴۹**
۲۹۹۹۴۲۶۱

آقای تغییرات شرکت سپهران پلیمز شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۱۷۸۱۵۸ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۲۰۴۶۹۸ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه و حساب سود و زیان سال مالی منتهی به ۱۳۹۶ به تصویب رسید.
- موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۱۵۰۵۵۹ و آقای سعید درایه به کد ملی ۰۰۲۸۲۲۲۲۲۲ به عنوان بازرس علی البدل برای مدت یک سال مالی انتخاب گردیدند.
- روزنامه کثیرالانتشار اطلاعات جهت درج آگهی های شرکت انتخاب گردیدند.

آقای تغییرات شرکت سپهران پلیمز شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۱۷۸۱۵۸ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۲۰۴۶۹۸ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه و حساب سود و زیان سال مالی منتهی به ۱۳۹۶ به تصویب رسید.
- موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۱۵۰۵۵۹ و آقای سعید درایه به کد ملی ۰۰۲۸۲۲۲۲۲۲ به عنوان بازرس علی البدل برای مدت یک سال مالی انتخاب گردیدند.
- روزنامه کثیرالانتشار اطلاعات جهت درج آگهی های شرکت انتخاب گردیدند.

آقای تغییرات شرکت سپهران پلیمز شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۱۷۸۱۵۸ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۲۰۴۶۹۸ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه و حساب سود و زیان سال مالی منتهی به ۱۳۹۶ به تصویب رسید.
- موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۱۵۰۵۵۹ و آقای سعید درایه به کد ملی ۰۰۲۸۲۲۲۲۲۲ به عنوان بازرس علی البدل برای مدت یک سال مالی انتخاب گردیدند.
- روزنامه کثیرالانتشار اطلاعات جهت درج آگهی های شرکت انتخاب گردیدند.

آقای تغییرات شرکت سپهران پلیمز شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۱۷۸۱۵۸ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۲۰۴۶۹۸ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه و حساب سود و زیان سال مالی منتهی به ۱۳۹۶ به تصویب رسید.
- موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۱۵۰۵۵۹ و آقای سعید درایه به کد ملی ۰۰۲۸۲۲۲۲۲۲ به عنوان بازرس علی البدل برای مدت یک سال مالی انتخاب گردیدند.
- روزنامه کثیرالانتشار اطلاعات جهت درج آگهی های شرکت انتخاب گردیدند.

آقای تغییرات شرکت سپهران پلیمز شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۱۷۸۱۵۸ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۲۰۴۶۹۸ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه و حساب سود و زیان سال مالی منتهی به ۱۳۹۶ به تصویب رسید.
- موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۱۵۰۵۵۹ و آقای سعید درایه به کد ملی ۰۰۲۸۲۲۲۲۲۲ به عنوان بازرس علی البدل برای مدت یک سال مالی انتخاب گردیدند.
- روزنامه کثیرالانتشار اطلاعات جهت درج آگهی های شرکت انتخاب گردیدند.

آقای تغییرات شرکت سپهران پلیمز شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۱۷۸۱۵۸ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۲۰۴۶۹۸ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه و حساب سود و زیان سال مالی منتهی به ۱۳۹۶ به تصویب رسید.
- موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۱۵۰۵۵۹ و آقای سعید درایه به کد ملی ۰۰۲۸۲۲۲۲۲۲ به عنوان بازرس علی البدل برای مدت یک سال مالی انتخاب گردیدند.
- روزنامه کثیرالانتشار اطلاعات جهت درج آگهی های شرکت انتخاب گردیدند.

آقای تغییرات شرکت سپهران پلیمز شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۱۷۸۱۵۸ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۲۰۴۶۹۸ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه و حساب سود و زیان سال مالی منتهی به ۱۳۹۶ به تصویب رسید.
- موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۱۵۰۵۵۹ و آقای سعید درایه به کد ملی ۰۰۲۸۲۲۲۲۲۲ به عنوان بازرس علی البدل برای مدت یک سال مالی انتخاب گردیدند.
- روزنامه کثیرالانتشار اطلاعات جهت درج آگهی های شرکت انتخاب گردیدند.

آقای تغییرات شرکت سپهران پلیمز شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۱۷۸۱۵۸ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۲۰۴۶۹۸ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه و حساب سود و زیان سال مالی منتهی به ۱۳۹۶ به تصویب رسید.
- موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۱۵۰۵۵۹ و آقای سعید درایه به کد ملی ۰۰۲۸۲۲۲۲۲۲ به عنوان بازرس علی البدل برای مدت یک سال مالی انتخاب گردیدند.
- روزنامه کثیرالانتشار اطلاعات جهت درج آگهی های شرکت انتخاب گردیدند.

آقای تغییرات شرکت سپهران پلیمز شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۱۷۸۱۵۸ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۲۰۴۶۹۸ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۱ تصمصبات ذیل اتخاذ شد:
- ترازنامه و حساب سود و زیان سال مالی منتهی به ۱۳۹۶ به تصویب رسید.
- موسسه حسابرسی اندیشمند تدبیر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۱۵۰۵۵۹ و آقای سعید درایه به کد ملی ۰۰۲۸۲۲۲۲۲۲ به عنوان بازرس علی البدل برای مدت یک سال مالی انتخاب گردیدند.
- روزنامه کثیرالانتشار اطلاعات جهت درج آگهی های شرکت انتخاب گردیدند.

۳۸۱ ضمیمه اجتماعی روزنامه اطلاعات
دوشنبه ۲۶ آذر ۱۳۹۷ - سال نود و سوم - شماره ۲۷۱۷۳

گفتمان بین نسلی

تنهایی؛ بیماری بزرگ عصر کنونی
در گفتگو با دکتر معصومه ابتکار

- جهان عاری از خشونت
- نسل چهارمی ها
- نگاهی به یک کتاب جنجالی
- تماشا خانه؛ اینجا یزد است

میدان مشق

خشونت پنهان

● ارمان زمان فشمی

پسر بچه دست و پای مسافره‌های مترو را می‌بوسد و جعبه کوچکش را نشان می‌دهد تا شاید چیزی بخرند. یکی از زن‌ها می‌گوید: «اینها پاکستانی‌اند، دستفروش‌های پاکستانی این کار را می‌کنند!» کسی روی خوش نشان نمی‌دهد. تقریباً همه احم می‌کنند و یک نفر او را به‌تندی پس می‌زند. من از آن گوشه که نشسته‌ام می‌بینم که پسر بچه چطور این واکنش‌ها را ذره‌ذره به خود جذب می‌کند و عضلات صورتش منقبض می‌شوند؛ انگار که هر احم و هر کلمه ناخوشایند، مثل وزنه‌ای سنگین بر جانش می‌نشیند و راه رفتن را برایش دشوارتر می‌کند. آرام به طرف در واگن می‌رود. صبر می‌کند تا قطار مترو در ایستگاه متوقف شود. درست لحظه‌ای پیش از آن که در باز شود و او از واگن بیرون می‌پرد، رو می‌کند به طرف مسافرها و ناسزای رکیکی نثار همه ما می‌کند.

انگار در یک سکانس کوتاه نشانم داده‌اند که چگونه فقر، تبعیض و عدم درک توسط دیگران می‌تواند به خشم فروخورده‌ای تبدیل شود و در یک لحظه سر باز کند.

استفاده از عباراتی مانند «پاکستانی‌ها»، «معلولان»، «عرب‌ها»، «دستفروش‌ها»، «گداگشنه‌ها» و هر واژه و اصطلاح دیگری که با برچسب‌زدن به یک گروه اجتماعی خاص، آن را متمایز از دیگران و شایسته نسبت‌دادن یک صفت منفی مشترک به همه اعضای آن سازد، از جمله مصادیق خشونت به حساب می‌آید و نتیجه‌اش نیز از پیش مشخص است: تقویت احساس مورد تبعیض قرار گرفتن و ایجاد خشم و خشونت در آن گروه اجتماعی.

۲۷ آذر ماه، سالروز روزی است که نطق حسن روحانی، رئیس‌جمهور ایران در سازمان ملل درباره جهان عاری از خشونت و افراطی‌گری مورد اقبال قرار گرفت و مصوبه‌ای در این رابطه به اتفاق آرا به تصویب رسید. این روز در تقویم ایران روز مبارزه با خشونت و افراطی‌گری نامیده شده است.

شایسته است کشوری که مبدع پیشنهاد برای مبارزه با خشونت در سطح جهان می‌شود، بیش از پیش در فرهنگسازی برای حذف خشونت از در و دیوار خانه خود بکوشد.

خشونت فقط در آزار جسمی و روانی دیگران خلاصه نمی‌شود. درباره آنچه خشونت خانگی خوانده می‌شود، بسیار دیده و شنیده‌ایم. خشونت علیه زنان و کودکان و اقشار ضعیف جامعه را همه متهم می‌کنند اما انواع دیگری از خشونت هم وجود دارد که روز به‌روز گسترده‌تر می‌شوند و مدام خود را باز تولید می‌کنند اما کمتر مورد توجه و بحث قرار گرفته‌اند.

خشونت می‌تواند پله‌ها و میله‌هایی باشد که در کوچه و خیابان روبه‌روی ویلچرها سبز می‌شوند و ادامه حرکت را برایشان دشوار می‌کنند. خشونت می‌تواند نگاه معنادار بعضی افراد به کش‌های قرمز یک زن جوان باشد. خشونت خودروی روباز طلایی پسر فلان مقام مسئول است که اختلاف طبقاتی و زن خوب صاحبش را به رخ می‌کشد و می‌گذرد. خشونت در جایی اتفاق می‌افتد که اگر پول نداری و بیماری، باید بمیری. خشونت در سفره خالی پدر بزرگی معنا می‌شود که پیش نوه‌هایش شرم‌منده است و در جیب خالی کارگری معنا می‌شود که همسرش به‌خاطر نداشتن صد هزار تومان پول، روبه‌روی چشم او جان باخته است. خشونت یعنی پذیرش دانش‌جو با توصیه‌نامه عمو و عمه، یعنی استخدام با توصیه‌نامه پدر و پدر بزرگ، یعنی مهاجرت با رانت مادر و مادر بزرگ.

خشونت یعنی نگاهی که جامعه مردسالار به زنان دارد و آنان را جنس دوم می‌پندارد؛ نگاهی که حضور یک زن را فقط در کنار یک مرد به رسمیت می‌شناسد و در برخی فضاها مانند ورزشگاه حتی با همراهی یک مرد نیز او را نمی‌پذیرد.

خشونت یعنی توقعی که جامعه مردسالار از مردان دارد، طوری که آنان را همواره قوی و مسئول حل مشکلات می‌داند و در عرصه زندگی به بهانه مرد بودن تنها ایشان می‌گذارد. خشونت در مردی تبلور پیدا می‌کند که اجازه ندارد گریه کند، اجازه ندارد به راحتی از احساساتش حرف بزند و اجازه ندارد کم بیاورد.

خشونت این است که فقط خودت را قبول داشته باشی و خیال کنی در جامعه جایگاهی بالاتر از بقیه داری. یعنی به دیگران از بالا نگاه کنی و ظاهر و باطن و عقایدشان را به سخره بگیری، بی آن که دلت بخواهد یا قصد داشته باشی آنها را برای بهتر شدن یاری کنی.

خشونت هر آن چیزی است که فضای رشد و پیشرفت را برای یک گروه از جامعه تنگ کند، انسانیت و اخلاق را به چالش بکشد و عدالت اجتماعی را زیر سوال ببرد. خشونت‌های پنهان را دریابیم!

زیر گذر اینترنت

مروری بر گفتمان‌هایی که در فضای مجازی درباره سوژه هفته شکل گرفته‌اند

الجارثم‌الدار!

معصومه ابراهیمی، مهاجر افغان، می‌نویسد: «داشتم از دبیرستان بر می‌گشتم، بابا سوار اتوبوس شد و مثل همیشه دستش روزنامه بود. پسری با تمسخر به او گفت مگر افغانی‌ها هم روزنامه می‌خوانند؟ بابا لیخند زد و با همان لهجه افغانی‌اش گفت بله، می‌خواهی برایت بخوانم؟» یک کاربر ایرانی با اسم «سارا استلی» می‌نویسد: «امروز با اتوبوس به شرکت آمدم. یک خانم افغان با یک بچه هم سوار شدند اما با این که جای خالی زیاد بود ننشستند. با آنها چه کرده‌ایم که حتی حق نشستن به خودشان نمی‌دهند؟ نگویید شاید دلش خواسته بایستد، چون یک نفر به او گفت بنشین و او جواب داد الان مردم می‌آیند!»

کاربر ایرانی دیگری به نام «پرپسا انصاری» می‌نویسد: «پدرم یک دوست افغان دارد که بعد از سال‌ها کار کردن در ایران توانسته اطراف تهران یک زمین بخرد اما نمی‌تواند آن را به نام خودش بزند و مجبور است زمین را به اسم پدرم کند. او اینجا ازدواج کرده و بچه‌دار شده، کارگری کرده و هنوز باید اموالش را به اسم یک ایرانی کند!»

گاهی ترکش برخورد نادرست با مهاجران به خود ما هم می‌خورد؛ مثل زمانی که مردی به نام قاسم را با تصور این که مهاجر افغان است از پارکی در تهران گرفتند و به افغانستان فرستادند در حالی که او ایرانی و جانباز اعصاب و روان بود. یک سال بعد خبر آمد که قاسم در روستایی در افغانستان از سرما و گرسنگی مرده است!

همه اینها در حالی است که افغان‌ها، به‌ویژه نسل دوم مهاجرانشان به ایران، در بسیاری موارد با سعی و کوشش خود موفق شده‌اند مدارج علمی را به‌خوبی طی کنند و در مواردی دست به اختراع و ابداع هم بزنند. در سال جاری سه دانشجوی افغان، رتبه یک کنکور کارشناسی ارشد ایران شدند: زینب حسینی در رشته زمین‌شناسی، مرتضی شفاهی در رشته روابط بین‌الملل و عزیزالله موحدی در رشته تاریخ.

زینب، مهاجر ۲۴ ساله افغان که متولد ایران است و بارها به عنوان یک مهاجر افغان با برخورد دوگانه آموزگاران ایرانی مواجه شده، می‌گوید که آنها با قبول تمامی دشواری‌ها سعی دارند در افکار آن عده از ایرانی‌ها که نیست به مهاجران افغان نگاه متعصبانه دارند، تغییری به وجود آورند.

او و دیگر مهاجران در ایران اغلب اوقات در معرض طعنه و تمسخر دانشجویان ایرانی قرار گرفته‌اند اما زینب تأکید می‌کند که دوستان خوب ایرانی هم دارد که همواره دیدگاه انسانی به او و هموطنانش دارند.

دو ملت ایران و افغانستان از دیرباز پیوند فرهنگی و اجتماعی عمیقی با یکدیگر داشته‌اند. یاد نمی‌رود یک‌بار با زنی افغان گفتگو کردم و از او درباره غذاهای کشورش پرسیدم. به‌جز «قابلی‌پلو» یا همان «کابلی‌پلو»، بقیه غذاهایی که اسم برد همان غذاهایی بود که ما ایرانی‌ها می‌خوریم. ناگهان در یک لحظه واقعیتی تلخ مانند آب یخ بر سرم فرو ریخت. زن افغان طی این همه سال که در ایران زندگی کرده بود، هرگز با ایرانیان همسفره نشده بود تا متوجه این تشابه شود و در پاسخ من بگوید بسیاری از غذاهای ما مشترک‌اند!

چرا سفره سخاوتمندانه‌ای را که برای گردشگران اروپایی و آمریکایی پهن می‌کنیم، طی این همه سال زندگی در کنار همسایگان خودمان برای آنها باز نکرده‌ایم؟

ما ایرانیان خود را ملتی با تمدن کهن و خونگرم و مهمان‌نواز می‌دانیم اما در نوشته‌های مهاجران و گردشگران دیگر کشورهاست که می‌توانیم میزان درستی و نادرستی این موضوع را محک بزنیم. یکی از مصادیق پرهیز از خشونت و افراطی‌گری که در تقویم ایرانی یک‌روز را به آن اختصاص داده‌ایم، نوع رفتار ما با گروه‌های کوچک اجتماعی است که در کنارمان زندگی می‌کنند؛ آنها که ملیت متفاوت، مذهب متفاوت یا گرایشی متفاوت با ما دارند. اینجا مشخص می‌شود که آیا ما در ادعای بافرهنگ و تمدن بودن خود دچار توهم شده‌ایم یا خیر!

جامعه امروز ایران از یکطرف با گردشگران چشم‌آبی و بلوند اروپایی و آمریکایی زیاده از حد مهربان است، طوری که حتی اجازه نمی‌دهد آنها به عنوان گردشگران متمول، دست‌به‌جیب شوند و صنعت گردشگری را رونق بخشند و از طرف دیگر با مهاجران افغان و کشورهای عرب‌زبان منطقه طوری برخورد می‌کند که نامی جز نژادپرستی روی آن نمی‌توان گذاشت.

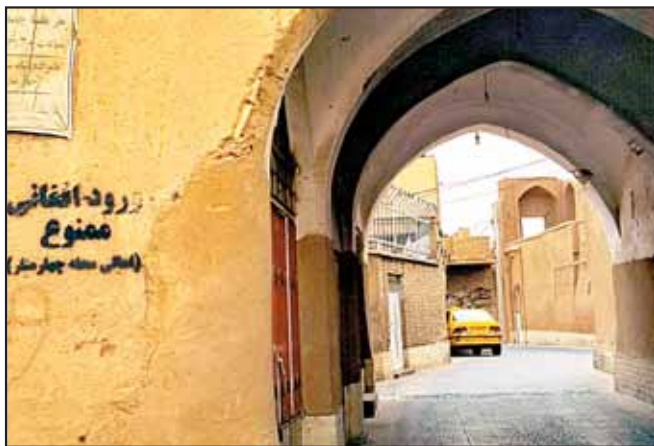

مدتی پیش یک گردشگر آمریکایی به ایران سفر کرد و پس از بازگشت به کشورش مطالبی را در صفحه شخصی‌اش به اشتراک گذاشت که نشان می‌داد او در طول سفر اغلب مهمان ایرانیان بوده و طبیعی است که ملت ایران را سخاوتمند و مهمان‌نواز دانسته و از همه گردشگران دعوت کرده بود از کشور تاریخی و زیبایی ما بازدید کنند.

اما مهاجران افغان از برخورد ایرانیان با خود چه می‌گویند؟ اسد اسماعیلی که یکی از آنهاست، می‌گوید: «من از پدری افغان و مادری ایرانی متولد شده‌ام اما دولت ایران به‌خاطر تابعیت افغان پدرم از دادن شناسنامه به من خودداری می‌کند و هیچ ارگانی پاسخگوی آینده نامعلوم من نیست.»

یک کاربر افغان به نام «به کابل جان سلام» می‌نویسد: «فقر فرهنگی یعنی پیش یک اروپایی تا کمر خم و راست شوی و از مهربانی و مهمان‌نوازی ایرانی‌ها تعریف و تمجید کنی ولی به یک کارگر افغان که از جبر روزگار به ایران آمده و عمرش را در کشور صرف کارگری و زحمت صادقانه کرده توهمین و به چشم تحقیر نگاهش کنی و فکر کنی خیلی آدم با فرهنگی هستی.»

تماشاخانه

● اینجا یزد است؛ محله چهارمنار، مرکز

استان زادگاه رئیس‌جمهوری که درباره گفتگوی تمدن‌ها بسیار سخن می‌گفت!

چگونه می‌توانیم ادعای گفتگو با تمدن‌های دیگر را داشته باشیم وقتی حتی ورود اهالی کشور همسایه را به محله خود ممنوع کرده‌ایم؟

چرا با نوجوانان گفتگو نمی‌کنیم؟

● سمیه میرزایی

می‌تواند دانش‌آموزان را با آسیب‌های فضای مجازی و مشکلاتی که مانع گفتگوی والدین و فرزندان می‌شود، آشنا کند.

ریحانه، دانش‌آموز پایه دهم با اشاره به همین موضوع می‌گوید: من دانش‌آموز پایه دهم دوره دوم متوسطه رشته علوم انسانی هستم، اما هنوز کتاب سواد رسانه‌ای را دریافت نکرده‌ام. از نظر من، یکی دیگر از موضوعاتی که به شکاف گفتگوی بین نسلی منجر می‌شود، ازدواج‌های دیر هنگام است که به اختلاف سنی بچه‌ها و والدین‌شان منجر شده و فضای مجازی هم دغدغه این روزهای نوجوانان و خانواده است.

موضوع این است که ما درگیر فضای مجازی نمی‌شویم بلکه درگیر افراد در فضای مجازی می‌شویم. به همین دلیل معتقدیم مسائل بنیادین مثل سواد رسانه‌ای باید از سنین پایین کار شود. سید مهدی، دانش‌آموز پایه دوازدهم است و مثل خیلی دیگر از دوستانش، باز هم به مشکلات اقتصادی مردم و ردپای پررنگ آن در پر خاشاگری‌ها و کم شدن گفتگوها اشاره دارد: مشکلات اقتصادی و گران شدن تفریحات ساده‌ای مثل سینما، تئاتر و کتاب برای من نوجوان، باعث شده‌اند با ماهی ۱۵ تا ۲۰ هزار تومان بسته اینترنت بخرم و وقتی را آنجا بپر کنم. بیشتر تک فرزندی نبود و در خانواده ارتباطات بسیاری وجود داشت. الان جای برادرها و خواهرها را فضای مجازی گرفته است.

دریافت‌کننده‌های مدرک

مehتاب، دانش‌آموز پایه یازدهم تجربی و نماینده مجلس دانش‌آموزی است. از نظر او نظام آموزشی جذاب نیست و با مسائل عینی نوجوانان ارتباطی ندارد. درس‌ها کلی‌گویی‌هایی هستند که دانش‌آموزان فقط باید آنها را حفظ کنند و در نهایت با دست دادن عزت نفس‌شان به یک دریافت‌کننده مدرک تبدیل شوند. با اتمام صحبت‌های دانش‌آموزان، وزیر آموزش و پرورش و معصومه ابتکار، معاون رئیس جمهوری در امور زنان و خانواده هم حرف‌هایی می‌زنند از جنس همان حرف‌هایی که به قول یکی از بچه‌ها در همه این سال‌ها مسئولان گفته‌اند و مردم هم فقط شنیده‌اند! و باز به قول همان بچه‌ها، اوضاع تغییری نخواهد کرد مگر آنکه یک‌بار مردم بگویند و مسئولان فقط بشنوند.

و فقط هم به همان اعتماد دارند و آن درس خواندن و دانشگاه رفتن است. حالا یک‌بار مهندسی مد می‌شود و روز دیگر دکتر شدن! سیستم آموزشی هم درگیر این مد می‌شود. برخی دانش‌آموزان در همین مسیر به خودکشی می‌رسند. این میزان اضطرابی که امروز دانش‌آموزان پایه دوازدهم دارند بعدها خود را نشان خواهد داد. اینجاست که می‌گوییم والدین، مشکلات ما را درک نمی‌کنند. ضمن آنکه در این نقشه راه، تمامی هوش‌های دیگر از جمله هوش موسیقایی یا معنوی نادیده گرفته می‌شود.

در این میان مواجهه سریع با تغییرات تکنولوژی هم مزید بر علت شده و فاصله بیشتری میان والدین و فرزندان ایجاد می‌کند. آموزش و پرورش هم که قدیمی است و تفکرش مانند والدین است. آقای وزیر! شما اطلاع دارید درسی به اسم «تفکر و سبک زندگی» در مدارس روخوانی می‌شود و ما فقط زیر مباحث این کتاب خط می‌کشیم تا برای امتحان حفظ کنیم؟ چرا معلمان شایسته این درس را تدریس نمی‌کنند و ساعات این درس برای ریاضی و حسابان خرج می‌شود؟

دانش‌آموز دیگری که در سال چهارم تجربی در یکی از مدارس منطقه پنج درس می‌خواند، می‌گوید: امروز من که پایه دوازدهم تحصیل می‌کنم می‌دانم دانش‌آموزی که در پایه دهم تحصیل می‌کند با من فرق دارد. دغدغه‌هایش و نیازهایش با من متفاوت است. حالا آیا من نباید فرقی با پدر و مادرم داشته باشم؟ برای همین است که می‌گویم ما مشکلات همدیگر را درک نمی‌کنیم چون ما این تفاوت را درک نمی‌کنیم. اگر هم قرار باشد از والدین مان دور شویم باید به سمت دوستان و فضای مجازی برویم؛ چاره ما چیست؟ فضای مجازی یک چاقوست و دوله دارد. من می‌توانم در لبه تیزش راه بروم یا نه؟

اینجاست که در مدارس به جای مشاور تحصیلی باید مشاور خانواده قرار بگیرد. اینجاست که درس سواد رسانه‌ای نباید در پایه دهم که دیگر کار از کار گذشته است تدریس شود. جالب آنکه هنوز هم کتاب‌های این درس به دستمان نرسیده! کتاب سواد رسانه‌ای و مسائلی که تدریس این کتاب توسط نیروهای متخصص به همراه دارد، موضوع مشترک خیلی از بچه‌هاست. تأکید بچه‌ها روی این کتاب بیشتر به این دلیل است که

شنید. اینکه چرا گفتگو میان نسل‌ها کم شده است؟ چرا مسئولان در تدوین طرح‌ها به خطا می‌روند؟ دانش‌آموزان، دلایل مختلفی از جمله رواج فضای مجازی را یکی از اصلی‌ترین دلایل قطع این گفتگو می‌دانند و از آسیب‌های آن می‌گویند.

نای حرف زدن نیست

زهره، دانش‌آموز منطقه هجده می‌گوید: در حال حاضر تک فرزندی رواج پیدا کرده است و پدران و مادران خودشان درگیر فضای مجازی هستند. در چنین وضعیتی انتظار دارید بچه‌ها به سمت فضای مجازی سوق پیدا نکنند؟

از طرف دیگر گاهی نوجوان فکر می‌کند درک نمی‌شود، پس بهتر است اصلاً سکوت کند و حرفی نزند. پدری که صبح زود از خانه خارج می‌شود برای کسب درآمد دیگر وقتی به خانه می‌رسد نای حرف زدن و حرف شنیدن ندارد. از نظر من درگیری‌های فکری ناشی از مشکلات اقتصادی، اصلی‌ترین مانع گفتگو میان والدین و دانش‌آموزان است. فاطمه، دانش‌آموز پایه یازدهم منطقه هشت است که تحمیل سلیقه‌ها از سوی والدین را تیر اصلی سخنان خود قرار می‌دهد و معتقد است: پدران و مادران ما هم در دوران جوانی خود درگیر مشکلاتی بوده‌اند، اما موضوع این است که آنها درگیر مشکلاتی که ما امروز داریم نبوده‌اند. ما باید به تجربه آنها احترام بگذاریم در حالی که تجربه‌های ما زمین تا آسمان فرق دارد. زودجوشی والدین هم مزید بر علت می‌شود تا آنها که درگیری‌های کاری و اقتصادی دارند وقت نکنند به مهم‌ترین نیاز جوان که محبت است برسند. والدین باید به عنوان یک دوست در کنار ما باشند تا شرایط ما را درک کنند در غیر این صورت با مقایسه کردن فرزندان با دیگر بچه‌ها که نمی‌توان گفتگو کرد.

نقشه راه همه والدین

مرتضی، دانش‌آموز پایه دوازدهم است. به قدری حرف دل دوستانش را می‌زند که بیش از همه از سوی آنان مورد تشویق قرار می‌گیرد. به باور او، ما دانش‌آموزان موش آزمایشگاهی شده‌ایم و همه، ایده‌های جدید را روی ما پیاده کرده‌اند و از این بابت ناراحت هستیم. کاش در یک نشست، وزیر آموزش و پرورش به انبوه مشکلات ما خصوصاً در پایه دوازدهم گوش دهند. در حال حاضر والدین یک نقشه راه دارند

مشاهده هر شکلی از خشونت ولو به ظاهر کم اهمیت‌ترین آن‌ها در مدارس، به عنوان اصلی‌ترین و مؤثرترین هسته آموزش‌های مورد نیاز زندگی سالم، نگران‌کننده و مستلزم ریشه‌یابی و مقابله با ریشه‌های خشونت است. اساساً انتظار آن است که خشونت‌های خارج از مدرسه هم در بزرگ‌ترین و فراگیرترین نهاد آموزشی، ریشه‌یابی و حل و فصل شوند.

در کنار همه عواملی که آنها را زمینه‌ساز خشونت در مدارس می‌دانند، مانند عوامل خانوادگی شامل ناسازگاری والدین، جدایی والدین بر اثر طلاق، محرومیت از نعمت پدر یا مادر، خشونت والدین، خشونت دیگر اعضای خانواده، بیماری یکی از اعضای خانواده، اشتغال والدین، تبعیض، فقدان تربیت اخلاقی و کمبود محبت و عاطفه؛ عوامل محیطی مانند فرهنگ محله و کوچه، عوامل رسانه‌ای شامل ماهواره‌ها، فضاهای مجازی، فیلم‌های خشن و جنگی، عوامل فردی مانند حسادت، خودمحوری و خودکامگی، کمال‌خواهی‌های نامطلوب، ضعف در خودباوری و اعتماد به نفس و عوامل اجتماعی و طبیعی مانند جنگ و آوارگی‌ها، زلزله، سیل و شکست‌های اقتصادی، یکی از اصلی‌ترین دلایل بروز خشونت، گفتگو نکردن و اساساً نبود مهارت گفتگو در تمامی سطوح بین والدین و فرزندان، دانش‌آموزان و اولیاء مدرسه و اولیاء خانه و مدرسه‌اند.

اخیراً نسل چهارمی‌ها در نشست با وزیر آموزش و پرورش و معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده به بیان دغدغه‌هایشان در حوزه قطع گفتگوی بین نسلی در جامعه و خانواده پرداختند که خود زمینه‌ساز بروز هر شکلی از خشونت است. در لا به لای صحبت‌های آنان، هر چند انتقادات صریحی نسبت به سیستم آموزشی و خصوصاً محتوای کتاب‌های درسی و کنکورزدگی نظام خانواده و نظام آموزشی مطرح شد، اما آنها بی‌واهمه از حضور در مقابل مسئولان، حرف‌هایی زدند که اکثر آن سخنان را می‌توان از زبان کارشناسان امر تعلیم و تربیت

● زهره گردان

یک عصر پاییزی میهمان معصومه ابتکار می‌شویم تا در دفتر کارش گفتگویی صمیمانه درباره مسائل حوزه زنان و خانواده به‌ویژه موضوع «شکاف نسل‌ها و ضرورت گفتگوی بین نسلی» داشته باشیم. موضوعی که در هیاهوی مشکلات چند وجهی جامعه کم‌رنگ و گاهی به فراموشی سپرده شده‌است. بی‌توجهی به این شکاف به تدریج آسیب‌های فراوانی از جمله تنهایی را به دنبال خواهد داشت و به قول خانم ابتکار، تنهایی، بیماری بزرگ عصر کنونی است.

«خانم ابتکار! شما همواره در مصاحبه‌های خود بر موضوع «گفتگوی بین نسلی» تأکید دارید. لطفاً درباره این مفهوم توضیح دهید و بگویید گفتگوی بین نسلی چه اهدافی را دنبال می‌کند؟

گفتگوی بین نسلی، بین گروه‌های سنی یا نسل‌های مختلف ارتباط برقرار می‌کند. می‌دانیم یکی از زمینه‌های ایجادفاصله در جامعه، بحث «شکاف نسلی» است. ما از نظر قومیت، تنوع فرهنگی، مذهبی، پایگاه‌های اقتصادی حتی گرایش‌های اجتماعی و سیاسی جامعه متکثری هستیم. علاوه بر همه این موضوعات، مسأله نسل و تفاوت گروه سنی می‌تواند تبدیل به یک شکاف شود و این، موضوع اصلی بحث گفتگوی بین نسلی است.

گفتگوی بین نسلی تلاش دارد نسل‌های مختلف را که به دلیل تغییرات فناوری، علوم و انقلاب دیجیتال و انتقال داده‌ها از هم دور شده‌اند به هم نزدیک کند. تردیدی نیست چارچوب ذهنی نسل جوان با شیوه نگاه نسل قبل به دنیا تفاوت بسیاری دارد. گفتگوی بین‌نسلی سعی دارد بین این دو پل بزند و مفاهمه ایجاد کند. هدف از این کار نه تنها یکسان‌سازی نیست؛ بلکه پذیرفتن دو دنیای کاملاً متفاوت است. همچنین به این نکته هم باید توجه داشته باشیم که این فاصله به‌صورت چشمگیری در حال افزایش است، مثلاً ۱۰سال پیش یک گروه سنی ۳۰ ساله را یک نسل می‌نامیدند، اما اکنون هر ۵سال یک نسل محسوب می‌شود؛ یعنی همسالان یک دوره پنجساله با همسالان دوره بعدی خود، دو نسل متفاوت محسوب می‌شوند.

«با این توصیف خلاء گفتگوی بین نسلی چه عوارضی را به دنبال دارد؟

فاصله بین نسل‌ها عوارض بسیاری دارد از جمله این که نسل‌ها صحبت‌های یکدیگر را خوب نمی‌شنوند، همدیگر را خوب درک نمی‌کنند، یکدیگر را نادیده می‌گیرند یا انکار می‌کنند که تبدیل به سوء تفاهم می‌شود.

نسل فرزندان مدعی هستند که والدین، آنها را آنچنان که باید درک نمی‌کنند و والدین هم معتقدند که فرزندان به آنان احترام نمی‌گذارند. البته این مسائل همیشه وجود داشته و ما هم در دوره خود با چنین چالش‌هایی مواجه بودیم. والدین همیشه سعی می‌کردند تقصیر را به گونه‌ای به گردن فرزندان بیندازند و فرزندان هم همیشه اظهار می‌داشتند که از نصیحت شنیدن خوششان نمی‌آید. خاطرم است من هم در دوره انقلاب حوصله پند شنیدن نداشتم، ادبیات دکتر شریعتی هم اصلاً از جنس نصیحت نبود که ما را جذب کرد و جمله مشهور ایشان «پدر، مادر، ما متهمیم» شایبیت بحث گفتگوی بین نسلی است. چرا؟ برای اینکه نتوانستیم با فرزندانمان درست صحبت کنیم. شاید اگر از این موضوع فکر کنیم و با نسل جوان سخن بگوییم آن حصارها بشکنند و فاصله‌ها کم شود.

«چه تحقیقاتی با موضوعیت گفتگوی بین نسلی در خانواده و اجتماع انجام شده است؟

تحقیقات زیادی در ایران و سطح دنیا با این موضوع انجام شده‌اند. همه تحقیقات روی این مسأله تأکید دارند که سرعت تحولات مخصوصاً تحولات دیجیتال این فاصله‌ها را زاینتر کرده و در خانواده‌ها زمان کمتری صرف صحبت کردن می‌شود و در مدرسه و اجتماع هم فرصت گفتگو نیست.

بر اساس مطالعه‌ای، در ایران ۱۰سال پیش، افراد داخل خانواده دو ساعت گفتگو می‌کردند اما اکنون زمان گفتگو به ۲۰ دقیقه کاهش یافته است. مطالعه دیگری می‌گوید نرم گفتگو در خانواده حداقل ۱۵۰۰ کلمه در شبانه‌روز است و امروزه این میزان در خانواده‌های ایرانی به زیر ۵۰۰ دقیقه کاهش یافته است که البته این تحقیقات کمی است. از نظر کیفی هم زیاد می‌شویم که با کاهش گفتگو در خانواده‌ها، طلاق عاطفی افزایش یافته است.

همچنین گزارش کاملی از دانشگاه هاروارد دیده‌ام که زندگی حدود ۷۷۰ مرد را از نظر سه شاخص سلامت جسمی، روانی و حس خوشبختی بررسی کرده بود. این تحقیق از سال ۱۹۳۸ شروع شد و مدت مدیدی زمان برد. نتیجه نشان داد کسانی که روابط بسیار قوی درون خانواده و در جامعه داشته‌اند، یعنی اصطلاحاً عاشق زیسته‌اند و به همسر و فرزندانشان عشق ورزیده‌اند و همچنین در روابط اجتماعی خود دوستان خوبی داشته‌اند، نسبتاً سالم مانده بودند و بعد از مدت‌ها هنوز حس خوشبختی داشتند. طبیعی است این افراد در زندگی خود با سختی‌هایی هم مواجه شده‌اند، اما داشتن ارتباطات قوی، حس خوشبختی را در آنان پایدار کرده است.

«منظور شما این است که ارتباطات اجتماعی، خوشبختی و سلامتی به دنبال دارد؟

بله، دقیقاً. امروزه تنهایی بیماری بزرگ عصر کنونی است. در اجلاس اخیر زنان و عدالت در ترکیه هم این موضوع را بیان کردم و گفتم که امروز با بیماری تنهایی مواجهیم و جالب این که در برخی از کشورهای اروپایی، وزیر تنهایی وجود دارد. درد بشر کنونی حس تنهایی و علت آن همین اختلالات ارتباطی است. در آن اجلاس بیان کردم که ارتباطات از خود فرد شروع می‌شود و آغاز آن اعتماد به‌نفس و عزت‌نفس، سپس روابط با دیگران است و بعد ارتباط با خدا شکل می‌گیرد. البته دیدگاه محیط‌زیستی می‌گوید ارتباط با طبیعت هم در این دسته‌بندی وجود دارد. متأسفانه یکی از مشکلات ما در نظام‌های تربیتی این است که عزت‌نفس را حفظ نمی‌کنیم. اگر حق انتخاب و آزادی فرد را نادیده بگیریم، عزت‌نفس او را زیر پا می‌گذاریم.

«مدارس طبیعت، المان خوبی برای برقراری ارتباط دانش آموزان با طبیعت بودند که متأسفانه بسیاری از این مدارس بسته شدند. آیا راهی برای برقراری مجدد این نوع ارتباط وجود دارد؟

ما با کلیت این طرح بسیار موافق بودیم و در زمان حضور من در سازمان حفاظت محیط‌زیست، حدود ۵۰ تا ۶۰مدرسه طبیعت در نقاط مختلف کشور فعالیت خود را آغاز کرد. البته گرفت مجوز خاص همیشه برای ما دغدغه بوده است، ولی تا زمانی که مسئولیت داشتم، برای فعالیت این مدارس، مجوزی را از جایی که زمین از آن دریافت می‌شد می‌گرفتم و تفاهنامه‌ای با آموزش و پرورش منعقد می‌کردیم. سازمان حفاظت محیط‌زیست هم تأییدیه می‌داد و نظارت می‌کرد. اکنون هم فعالیت مدارس طبیعت یکی از راه‌حل‌های خوب است و باید برای حل مشکلات حقوقی آن تلاش شود. مدارس طبیعت، همچنین یکی از زمینه‌های خوب اشتغال‌زایی برای بانوان به شمار می‌روند و ما در حال کار کردن روی این موضوع هستیم.

«یا در زمینه گفتگوی بین نسلی شما از کشورهای خاصی الگوبرداری کرده‌ید؟

خیر؛ اما در اجلاس بین‌المللی سالمندی در ایران به رئیس برنامه جمعیت سازمان ملل پیشنهاد دادم. تجربه ایران در بحث گفتگو برای سایر کشورها الگو باشد و خیلی مورد استقبال قرار گرفت. ایشان پیشنهاد داد ایران یک مرکز

بین‌المللی با منطقه‌ای برای گفتگوی ملی خانواده باشد و ما به‌صورت رسمی این پیشنهاد را به سازمان بین‌الملل ارائه کردیم و قرار است به‌صورت رسمی بررسی شود و برنامه‌های خوبی در این زمینه داشته باشیم.

«در گفتگوی بین نسلی در خانواده و اجتماع، روی چه محوری بیش از همه تأکید دارید؟

اول «مهارت‌های ارتباطی» و دوم «روش نقد». باید بگویم متأسفانه مهارت‌های گفتگو وجود ندارد و در مهارت‌هایی مثل «شنیدن» ضعیف هستیم که مسأله‌ساز می‌شود. چندانل پیش گزارشی از جلسه‌ای که قرار بود همه در آن شرکت داشته باشند می‌خواندم. تحقیقات حاصل از آن نشان می‌داد از بین اعضای جلسه ۲۰ درصد هر در لحظه در حال گوش دادن بودند، ۲۰درصد مثلاً با تلفن همراه خود کار می‌کردند، ۲۰درصد در حال فکر کردن به مسائل شخصی بودند و ۲۰درصد هم فکر می‌کردند بعد از پایان سخنرانی چه بگویند. واقعاً همین گونه است. معمولاً ۲۰درصد هر جمع به موضوع گفتگو گوش می‌سپارند مگر اینکه موضوع بسیار جذاب باشد و شنوندگان هم معمولاً چون مهارت‌های شنیداری ضعیفی دارند، درصدی از حرف گوینده را درک می‌کنند و در بخش‌هایی هم برداشت اشتباه از بحث دارند. ما در جلسات مختلف از خانواده و کلاس درس گرفته تا جلسات اداری و رسمی با چنین مشکلی روبرو هستیم.

«به نظر می‌رسد در همه اجتماعات کوچک و بزرگ، مونولوگ پررنگ است که بحث از حوصله مخاطب خارج می‌شود و در زمینه گفتگو به صورت دیالوگ آموزش ندیده‌ایم.

دقیقاً همین‌طور است. گفتمان‌های ما به‌ویژه در آموزش و پرورش باید از حالت مونولوگ خارج شوند. همه جای دنیا این‌گونه است. همچنین باید از ارائه تئوری صرف به سوی آموزش مهارت‌ها و تجربیات حرکت کنیم و به سمت موضوعات کاربردی‌تر گام برداریم. باید از جوانان بخواهیم مسائل خود را مطرح کنند و سپس خوب گوش دهیم و سعی کنیم خوب بفهمیم که چه می‌خواهیم بگوییم.

اینجاست که مهارت‌های ارتباطی در خانواده اهمیت مضاعفی پیدا می‌کنند. مشکلات اقتصادی، بیکاری و مسائلی از این دست، از یک طرف و ضعف در مهارت ارتباطی از طرف دیگر مشکلات را دوچندان می‌کنند؛ یعنی همان‌گونه که نمی‌توانیم داخل جامعه با یکدیگر درست گفتگو کنیم، داخل خانواده هم

بین همسران مشکل وجود دارد و بر اثر یک اختلاف‌نظر کوچک، چالش‌های بسیاری به‌وجود می‌آید. باید درک کنیم دو فرد متفاوت دو تفکر مختلف دارند و قرار نیست همه شبیه هم فکر کنند. بخشی ازسوء تفاهم‌ها و قهرها و خشونت‌ها و طلاق‌های عاطفی در خانواده‌ها، ریشه در ضعف مهارت‌های ارتباطی دارد. متأسفانه خانواده در حال از دست‌دادن کارکردهای مهم خود یعنی آرامش، مأمن بودن و حمایتگری است. مودت و رحمت زمانی به خانواده ورود پیدا می‌کند که آرامش باشد و مفاهمه برقرار شود. در این شرایط خانواده به شرایط رشد و تعالی، نشاط و امید نزدیک می‌شود.

روش نقد چندر اهمیت دارد؟

در زمان کنونی مرسوم است که همه، مشکلات را مطرح و برداشت خود را از یک مسأله بیان می‌کنند، اما تفکر نقادانه در دنیای امروز یک کلاس درس است. نقد کردن، روش دارد. به راستی چقدر روی این موضوع کار کرده‌ایم و چقدر به فرزندان خود یاد داده‌ایم که برای نقد یک موضوع، اول باید از صحت و سقم آن مطمئن باشند و خوب موضوع را بفهمند و بعد موضع بگیرند؛ بارها دیده شده که افراد عادی درباره مسائل تخصصی، بدون آگاهی و علم نظر داده‌اند که کاملاً اشتباه است.

«معاونت امور زنان چه برنامه‌هایی برای کاهش فاصله نسل‌ها پیش بینی کرده است؟

در زمینه اختلالات ارتباطی دو داستان وجود دارد. یکی اختلالات ارتباطی در قالب خانواده که طرح گفتگوی ملی خانواده را در این زمینه پیش رو داریم و یکی هم در قالب تفاوت بین نسلی است که می‌تواند هم خانواده و هم جامعه را در برگیرد و موضوع آن گفتگوی بین نسلی است. برای هر دو مورد، در سطح ملی طرح داریم. محوریت کار گفتگوی ملی خانواده با انجمن جامعه‌شناسی ایران و کانون گفتگوی امام موسی صدر است. در این راستا، مهارت گفتگو را با تسهیلگرانی که در جوامع محلی کار می‌کنند در سطح هر استان تمرین می‌کنیم، تشکیل کار و دانشگاهیان را به کار می‌گیریم و حتی احزاب را پای کار می‌آوریم و از آنان کمک می‌خواهیم. معاونت امور زنان، گوشه‌ای از کار را تحت عنوان مهارت ارتباطی گرفته است و روی مباحث روش گوش دادن، روش نقد کردن و احترام متقابل برای نظرات مخالف کار می‌کند. در این باره تاکنون ۲۷ جلسه با حضور خود من و ۲۴ استان توسط انجمن جامعه‌شناسی و ۲۱جلسه کلی در همه استان‌ها برپا

تنه‌هایی؛ بیماری بزرگ عصر کنونی

شده و ۳۱تسهیلگر در هر استان انتخاب شده‌اند که هم منطقه‌ای و هم محلی کار می‌کنند. فام از اول طرح نیز تکمیل شده و در حال ورود به فاز دوم هستیم و یکی از اقداماتی که در مرحله اول گفتگوی ملی خانواده در استان‌ها انجام شد، مسأله‌یابی است.همزمان با انجمن اولیاء و مربیان کار را شروع کرده‌ایم و موافقنامه‌ای با وزیر آموزش و پرورش در زمینه مهارت‌های زندگی که یک بحث آن مهارت‌های ارتباطی است منعقد کرده‌ایم. همچنین روی موضوع گفتگوی بین نسلی کار می‌کنیم که اینجا اهمیت گفتگو و روش گفتگو به عنوان یک رویکرد در کاهش فاصله‌های بین نسلی مهم است.

«در زمینه مهارت ارتباطی، قطعاً مسئولان وقت را توان روی جامعه تأثیرگذارند. ما در این زمینه ضعف داریم و گفتمان سیاسی چه در مجلس و چه دولت، آنچنان که باید و تساید وجود ندارد.

رفتار افراد مسئول، چون در ویرتین هستند و اعمالشان در معرض دید قرار دارد بر مردم تأثیر می‌گذارد و اگر مردم از کسانی که مدعی دینداری هستند رفتاری خلاف ببینند قطعاً سرخورده می‌شوند. باید توجه داشته باشیم که دین شاخصه‌های خود را دارد که اصلی‌ترین آنها امتننداری، وفای به عهد و راستگویی است؛ در حالی که ما همه چیز را گرفته و این سه را رها کرده‌ایم رئیس جمهوری هم سعی کردند با به کارگیری زنان و جوانان در پست‌های مدیریتی حرف‌های آنان را بشنوند.

«به کارگیری ۳۰درصد از زنان در پست‌های میانی مدیریتی جای تقدیر دارد، اما معتقدم خانم‌ها باید در دهه‌های بالاتر مدیریتی هم سمت داشته باشند و حداقل انتظار این بود که در دولت تدبیر و امید یک وزیر زن داشته باشیم. دیدگاه شما چیست؟

در یک سال و سه ماه گذشته حدود ۲۸ معاون و هنتراز معاون، وزیر زن مشغول فعالیت در کسور هستند. در پاسخو که یک زن فرماندار شده است. در سیستان و بلوچستان و گلستان هم بانوان مسئول زیادی داریم. در کهگیلویه و بویراحمد ۸۵ دهیار زن داریم و این تابو اززمان دولت آقای خاتمی با حضور زنان در کابینه شکسته شده است. این روند باید ادامه پیدا کند. همچنین باید بگوییم کارنامه دور اول وزرا و استانداران درباره به کارگیری ۳۰ درصد از ظرفیت زنان در پست‌های مدیریتی ارائه شده است. مجلس هم باید درصدد بانوان را افزایش دهد و امیدوارم در انتخابات آتی، حداقل آن هدفگذاری که در دولت داریم در مجلس اتفاق بیفتد.

«نشست‌هایی که با عنوان مشکلات مادران شاغل برپا می‌کنید بسیار سازنده است و جای کار دارد. در این زمینه چه باید کرد؟ لطفاً از تجربه شخصی خودتان هم بگویید.

تجربه شخصی من این است که خانواده گسترده را حفظ کنیم. مادر من با اینکه فعال و شاغل بود و خیریه بزرگی را اداره می‌کرد، همه این مدت به فرزندانم کمک کرده و البته نقش همسرم در این زمینه بسزا بوده‌است.

معتقدم باید در خانواده تقسیم کار صورت گیرد و این تفکر سنتی که همه مسئولیت‌ها درون خانواده باید بر عهده زن باشد و تربیت و نگهداری فرزندان با مادر است تغییر کند. همچنین لازم است زن از نظر قانونی حمایت شود تا وقتی شاغل است و می‌خواهد صاحب فرزند شود با مشکلی روبرو نشود و دولت و بخش خصوصی بدانند این فعالیت برای جامعه مهم است زیرا مادر، نسل بعدی جامعه را پرورش می‌دهد و فرو کاستن از نقش مادری چیزی به شخصیت زن اضافه نمی‌کند. از آن طرف نادیده گرفتن شأن انسانی زن به نفع نقش‌های مادری و همسری، چیزی به شخصیت زن نمی‌افزاید. این نگاه متعادل که زن یک انسان است، حقوق مستقل خود را دارد و ممکن است هیچ زمانی ازدواج نکند و هرگز مادر نشود، چیزی از ارزش انسانی و حقوق وی کم نمی‌کند؛ به بیان دیگر نباید همه ارزش‌های زن را در نقش‌های همسری و مادری ببریم و سپس تصور کنیم که نقش مادری، نقش اجتماعی زن را تضعیف می‌کند یا این‌طور به تصویر نکشیم که زن باید از همه مسئولیت‌های اجتماعی و سیاسی خود به نفع فرزنداوری خود بگذرد.

«ولی اگر زنی حمایت‌های لازم را در خانواده نداشته باشد نمی‌تواند مانند شما نقش‌های اجتماعی خود را دنبال کند. در این شرایط چه باید کرد؟

حمایت همسر اهمیت فراوانی دارد. همسران باید این آمادگی را داشته باشند که بعد از پدر شدن، برای فرزند وقت بگذارند. همه‌جای دنیا این اتفاق در حال افتادن است، چون مادر شاغل باید بعد از چند ماه به اجتماع بازگردد و کار خود را آغاز کند.خودباوری هم مهم است. سال ۷۶ زمانی که معاون رئیس جمهوری بودم و قرار شد به کابینه بروم، پسرم حدوداً هفت ساله بود و به من نیاز داشت و با نگرانی چند بار از من پرسیده بود که مامان شما قرار است به کابینت(کابینه) بروی؟ سعی کردم با فرزندانم صحبت کنم. برای خود من مادری خیلی نقش لذت‌بخشی بود و اهمیت داشت. هیچ‌وقت از نظر ذهنی برای این نقش کم نگذاشته‌ام. ممکن است که وقت کمی داشته‌ام اما هیچ‌گاه مادری برایم نقش دوم نبوده است. در این شرایط است که مادر حاضر می‌شود از وقت خواب، تفریح و استراحت خود بگذرد و انرژی هم می‌گیرد. البته باز هم تأکید می‌کنم همسر هم باید برای این تنظیمات آمادگی داشته باشد.

«آیا فکر نمی‌کنید از نظر قانونی باید از مادران حمایت شود؟

امتیازهای نظیر ساعت کار و مرخصی‌ها باید متعادل باشند. اگر خیلی روی امتیازها پافشاری شود به‌ویژه در بخش خصوصی با مشکل جذب بانوان مواجه می‌شویم، چون کارفرماها حاضر نمی‌شوند نیروی زن جذب کنند. باید دید بهترین شرایط چیست که هم فرصت‌های شغلی از دست نرود و هم بتوانیم خانواده خود را حفظ کنیم. نمی‌توان برای همه خانواده‌ها یک نسخه واحد پیچید.

«در پایان درباره شاخص‌های عدالت جنسیتی به عنوان یک رویکرد محوری در برنامه‌های توسعه‌ای کشور توضیح دهید؟

ماده ۱۰۱ قانون برنامه ششم توسعه، عدالت جنسیتی را به عنوان یک رویکرد محوری در سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه‌ای کشور در نظر گرفته است. پارسال در ستاد ملی زن و خانواده با حضور رئیس جمهوری، چارچوب و نقشه راه تدوین شاخص‌های عدالت جنسیتی را تصویب کردیم و توسط دولت ابلاغ شد و همه دستگاه‌ها مکلف شدند شاخص‌های اصلی و تخصصی عدالت جنسیتی را برای خود تعریف کنند. نشست‌های مشترکی را هم با حضور همه دستگاه‌ها برگزار کردیم و در هفت یا هشت طبقه‌بندی، شاخص‌های عدالت جنسیتی براساس همان کارگروه که دولت مصوب و ابلاغ کرد تصویب شد.

اکنون براساس شاخص‌های مشخصی در آموزش، بهداشت، ورزش و در همه زمینه‌ها در حال حرکت هستیم و از طرفی از پارسال به همه استانداری‌ها ابلاغ کرده‌ایم که نقشه راه و سند ارتقای وضع زنان را تدوین کنند. موافقتنامه‌ای با همه استانداران امضا کرده‌ایم تا نقشه راه تاب‌آوری از نظر آسیب‌ها و سند توسعه استان برای پیشرفت و بهبود وضع زنان را تدوین کنند که اکثر استان‌ها این کار را انجام داده‌اند؛ بنابراین اکنون ما با شاخص و برنامه پیش می‌رویم و ملاک، ارتقای شاخص‌های جنسیتی است.

برای این که موضوع رصد شود برای اولین بار ردیف بودجه‌ای برای همه مدیران کل امور بانوان استانداری‌ها گرفته‌ایم که در آن، اعتبار لازم برای پایش آن شاخص‌ها و هماهنگی پیش‌بینی شده است. همچنین اطلس وضع زنان کشور بر مبنای داده‌های سرشماری سال ۹۵ و اطلاعات دستگاه‌ها ۳۹ شاخص اصلی در ۸محور تدوین شده است.معاونت ریاست جمهوری در امور زنان و خانواده از چند سال گذشته با هدف شناسایی، پیشگیری و مقابله با آسیب‌های اجتماعی البته با همکاری دستگاه‌های متولی، اطلس وضع زنان و خانواده را در دستور کار قرار داده بود تا از این طریق آسیب‌های اجتماعی شناسایی و در سیاستگذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها از آن‌ها استفاده شود.

«با سیاس از وقتی که در اختیارمان گذاشتید.

● زهره گردان

یک عصر پاییزی میهمان معصومه ابتکار می‌شویم تا در دفتر کارش گفتگویی صمیمانه درباره مسائل حوزه زنان و خانواده به‌ویژه موضوع «شکاف نسل‌ها و ضرورت گفتگوی بین نسلی» داشته باشیم. موضوعی که در هیاهوی مشکلات چند وجهی جامعه کم‌رنگ و گاهی به فراموشی سپرده شده‌است. بی‌توجهی به این شکاف به تدریج آسیب‌های فراوانی از جمله تنهایی را به دنبال خواهد داشت و به قول خانم ابتکار، تنهایی، بیماری بزرگ عصر کنونی است.

«خانم ابتکار! شما همواره در مصاحبه‌های خود بر موضوع «گفتگوی بین نسلی» تأکید دارید. لطفاً درباره این مفهوم توضیح دهید و بگویید گفتگوی بین نسلی چه اهدافی را دنبال می‌کند؟

گفتگوی بین نسلی، بین گروه‌های سنی یا نسل‌های مختلف ارتباط برقرار می‌کند. می‌دانیم یکی از زمینه‌های ایجادفصله در جامعه، بحث «شکاف نسلی» است. ما از نظر قومیت، تنوع فرهنگی، مذهبی، پایگاه‌های اقتصادی حتی گرایش‌های اجتماعی و سیاسی جامعه متکثری هستیم. علاوه بر همه این موضوعات، مسأله نسل و تفاوت گروه سنی می‌تواند تبدیل به یک شکاف شود و این، موضوع اصلی بحث گفتگوی بین نسلی است.

گفتگوی بین نسلی تلاش دارد نسل‌های مختلف را که به دلیل تغییرات فناوری، علوم و انقلاب دیجیتال و انتقال داده‌ها از هم دور شده‌اند به هم نزدیک کند. تردیدی نیست چارچوب ذهنی نسل جوان با شیوه نگاه نسل قبل به دنیا تفاوت بسیاری دارد. گفتگوی بین‌نسلی سعی دارد بین این دو پل بزند و مفاهمه ایجاد کند. هدف از این کار نه تنها یکسان‌سازی نیست؛ بلکه پذیرفتن دو دنیای کاملاً متفاوت است. همچنین به این نکته هم باید توجه داشته باشیم که این فاصله به‌صورت چشمگیری در حال افزایش است، مثلاً ۱۰سال پیش یک گروه سنی ۳۰ ساله را یک نسل می‌نامیدند، اما اکنون هر ۵سال یک نسل محسوب می‌شود؛ یعنی همسالان یک دوره پنجساله با همسالان دوره بعدی خود، دو نسل متفاوت محسوب می‌شوند.

«با این توصیف خلاء گفتگوی بین نسلی چه عوارضی را به دنبال دارد؟

فاصله بین نسل‌ها عوارض بسیاری دارد از جمله این که نسل‌ها صحبت‌های یکدیگر را خوب نمی‌شنوند، همدیگر را خوب درک نمی‌کنند، یکدیگر را نادیده می‌گیرند یا انکار می‌کنند که تبدیل به سوء تفاهم می‌شود.

نسل فرزندان مدعی هستند که والدین، آنها را آنچنان که باید درک نمی‌کنند و والدین هم معتقدند که فرزندان به آنان احترام نمی‌گذارند. البته این مسائل همیشه وجود داشته و ما هم در دوره خود با چنین چالش‌هایی مواجه بودیم. والدین همیشه سعی می‌کردند تقصیر را به گونه‌ای به گردن فرزندان بیندازند و فرزندان هم همیشه اظهار می‌داشتند که از نصیحت شنیدن خوششان نمی‌آید. خاطرم است من هم در دوره انقلاب حوصله پند شنیدن نداشتم، ادبیات دکتر شریعتی هم اصلاً از جنس نصیحت نبود که ما را جذب کرد و جمله مشهور ایشان «پدر، مادر، ما متهمیم» شایبیت بحث گفتگوی بین نسلی است. چرا؟ برای اینکه نتوانستیم با فرزندانمان درست صحبت کنیم. شاید اگر از این موضوع فکر کنیم و با نسل جوان سخن بگوییم آن حصارها بشکنند و فاصله‌ها کم شود.

«چه تحقیقاتی با موضوعیت گفتگوی بین نسلی در خانواده و اجتماع انجام شده است؟

تحقیقات زیادی در ایران و سطح دنیا با این موضوع انجام‌شده‌اند. همه تحقیقات روی این مسأله تأکید دارند که سرعت تحولات مخصوصاً تحولات دیجیتال این فاصله‌ها را زاینتر کرده و در خانواده‌ها زمان کمتری صرف صحبت کردن می‌شود و در مدرسه و اجتماع هم فرصت گفتگو نیست. بر اساس مطالعه‌ای، در ایران ۱۰سال پیش، افراد داخل خانواده دو ساعت گفتگو می‌کردند اما اکنون زمان گفتگو به ۲۰ دقیقه کاهش یافته است. مطالعه دیگری می‌گوید نرم گفتگو در خانواده حداقل ۱۵۰۰ کلمه در شبانه‌روز است و امروزه این میزان در خانواده‌های ایرانی به زیر ۵۰۰ کلمه کاهش یافته است که البته این تحقیقات کمی است. از نظر کیفی هم زیاد می‌شویم که با کاهش گفتگو در خانواده‌ها، طلاق عاطفی افزایش یافته است.

همچنین گزارش کاملی از دانشگاه هاروارد دیده‌ام که زندگی حدود ۷۷۰ مرد را از نظر سه شاخص سلامت جسمی، روانی و حس خوشبختی بررسی کرده بود. این تحقیق از سال ۱۹۳۸ شروع شد و مدت مدیدی زمان برد. نتیجه نشان داد کسانی که روابط بسیار قوی درون خانواده و در جامعه داشته‌اند، یعنی اصطلاحاً عاشق زیسته‌اند و به همسر و فرزندانشان عشق ورزیده‌اند و همچنین در روابط اجتماعی خود دوستان خوبی داشته‌اند، نسبتاً سالم مانده بودند و بعد از مدت‌ها هنوز حس خوشبختی داشتند. طبیعی است این افراد در زندگی خود با سختی‌هایی هم مواجه شده‌اند، اما داشتن ارتباطات قوی، حس خوشبختی را در آنان پایدار کرده است.

«منظور شما این است که ارتباطات اجتماعی، خوشبختی و سلامتی به دنبال دارد؟

بله، دقیقاً. امروزه تنهایی بیماری بزرگ عصر کنونی است. در اجلاس اخیر زنان و عدالت در ترکیه هم این موضوع را بیان کردم و گفتم که امروز با بیماری تنهایی مواجهیم و جالب این که در برخی از کشورهای اروپایی، وزیر تنهایی وجود دارد. درد بشر کنونی حس تنهایی و علت آن همین اختلالات ارتباطی است. در آن اجلاس بیان کردم که ارتباطات از خود فرد شروع می‌شود و آغاز آن اعتماد به‌نفس و عزت‌نفس، سپس روابط با دیگران است و بعد ارتباط با خدا شکل می‌گیرد. البته دیدگاه محیط‌زیستی می‌گوید ارتباط با طبیعت هم در این دسته‌بندی وجود دارد. متأسفانه یکی از مشکلات ما در نظام‌های تربیتی این است که عزت‌نفس را حفظ نمی‌کنیم. اگر حق انتخاب و آزادی فرد را نادیده بگیریم، عزت‌نفس او را زیر پا می‌گذاریم.

«مدارس طبیعت، المان خوبی برای برقراری ارتباط دانش آموزان با طبیعت بودند که متأسفانه بسیاری از این مدارس بسته شدند. آیا راهی برای برقراری مجدد این نوع ارتباط وجود دارد؟

ما با کلیت این طرح بسیار موافق بودیم و در زمان حضور من در سازمان حفاظت محیط‌زیست، حدود ۵۰ تا ۶۰مدرسه طبیعت در نقاط مختلف کشور فعالیت خود را آغاز کرد. البته گرفت مجوز خاص همیشه برای ما دغدغه بوده است، ولی تا زمانی که مسئولیت داشتم، برای فعالیت این مدارس، مجوزی را از جایی که زمین از آن دریافت می‌شد می‌گرفتم و تفاهنامه‌ای با آموزش و پرورش منعقد می‌کردیم. سازمان حفاظت محیط‌زیست هم تأییدیه می‌داد و نظارت می‌کرد. اکنون هم فعالیت مدارس طبیعت یکی از راه‌حل‌های خوب است و باید برای حل مشکلات حقوقی آن تلاش شود. مدارس طبیعت، همچنین یکی از زمینه‌های خوب اشتغال‌زایی برای بانوان به شمار می‌روند و ما در حال کار کردن روی این موضوع هستیم.

«یا در زمینه گفتگوی بین نسلی شما از کشورهای خاصی الگوبرداری کرده‌ید؟

خیر؛ اما در اجلاس بین‌المللی سالمندی در ایران به رئیس برنامه جمعیت سازمان ملل پیشنهاد دادم. تجربه ایران در بحث گفتگو برای سایر کشورها الگو باشد و خیلی مورد استقبال قرار گرفت. ایشان پیشنهاد داد ایران یک مرکز

بین‌المللی با منطقه‌ای برای گفتگوی ملی خانواده باشد و ما به‌صورت رسمی این پیشنهاد را به سازمان بین‌الملل ارائه کردیم و قرار است به‌صورت رسمی بررسی شود و برنامه‌های خوبی در این زمینه داشته باشیم.

«در گفتگوی بین نسلی در خانواده و اجتماع، روی چه محوری بیش از همه تأکید دارید؟

اول «مهارت‌های ارتباطی» و دوم «روش نقد». باید بگویم متأسفانه مهارت‌های گفتگو وجود ندارد و در مهارت‌هایی مثل «شنیدن» ضعیف هستیم که مسأله‌ساز می‌شود. چندانل پیش گزارشی از جلسه‌ای که قرار بود همه در آن شرکت داشته باشند می‌خواندم. تحقیقات حاصل از آن نشان می‌داد از بین اعضای جلسه ۲۰ درصد هر در لحظه در حال گوش دادن بودند، ۲۰درصد مثلاً با تلفن همراه خود کار می‌کردند، ۲۰درصد در حال فکر کردن به مسائل شخصی بودند و ۲۰درصد هم فکر می‌کردند بعد از پایان سخنرانی چه بگویند. واقعاً همین‌گونه است. معمولاً ۲۰درصد هر جمع به موضوع گفتگو گوش می‌سپارند مگر اینکه موضوع بسیار جذاب باشد و شنوندگان هم معمولاً چون مهارت‌های شنیداری ضعیفی دارند، درصدی از حرف گوینده را درک می‌کنند و در بخش‌هایی هم برداشت اشتباه از بحث دارند. ما در جلسات مختلف از خانواده و کلاس درس گرفته تا جلسات اداری و رسمی با چنین مشکلی روبرو هستیم.

«به نظر می‌رسد در همه اجتماعات کوچک و بزرگ، مونولوگ پررنگ است که بحث از حوصله مخاطب خارج می‌شود و در زمینه گفتگو به صورت دیالوگ آموزش ندیده‌ایم.

دقیقاً همین‌طور است. گفتمان‌های ما به‌ویژه در آموزش و پرورش باید از حالت مونولوگ خارج شوند. همه جای دنیا این‌گونه است. همچنین باید از ارائه تئوری صرف به سوی آموزش مهارت‌ها و تجربیات حرکت کنیم و به سمت موضوعات کاربردی‌تر گام برداریم. باید از جوانان بخواهیم مسائل خود را مطرح کنند و سپس خوب گوش دهیم و سعی کنیم خوب بفهمیم که چه می‌خواهیم بگوییم.

اینجاست که مهارت‌های ارتباطی در خانواده اهمیت مضاعفی پیدا می‌کنند. مشکلات اقتصادی، بیکاری و مسائلی از این دست، از یک طرف و ضعف در مهارت ارتباطی از طرف دیگر مشکلات را دوچندان می‌کنند؛ یعنی همان‌گونه که نمی‌توانیم داخل جامعه با یکدیگر درست گفتگو کنیم، داخل خانواده هم

بین همسران مشکل وجود دارد و بر اثر یک اختلاف‌نظر کوچک، چالش‌های بسیاری به‌وجود می‌آید. باید درک کنیم دو فرد متفاوت دو تفکر مختلف دارند و قرار نیست همه شبیه هم فکر کنند. بخشی ازسوء تفاهم‌ها و قهرها و خشونت‌ها و طلاق‌های عاطفی در خانواده‌ها، ریشه در ضعف مهارت‌های ارتباطی دارد. متأسفانه خانواده در حال از دست‌دادن کارکردهای مهم خود یعنی آرامش، مأمن بودن و حمایتگری است. مودت و رحمت زمانی به خانواده ورود پیدا می‌کند که آرامش باشد و مفاهمه برقرار شود. در این شرایط خانواده به شرایط رشد و تعالی، نشاط و امید نزدیک می‌شود.

روش نقد چقدر اهمیت دارد؟

در زمان کنونی مرسوم است که همه، مشکلات را مطرح و برداشت خود را از یک مسأله بیان می‌کنند، اما تفکر نقادانه در دنیای امروز یک کلاس درس است. نقد کردن، روش دارد. به راستی چقدر روی این موضوع کار کرده‌ایم و چقدر به فرزندان خود یاد داده‌ایم که برای نقد یک موضوع، اول باید از صحت و سقم آن مطمئن باشند و خوب موضوع را بفهمند و بعد موضع بگیرند؛ بارها دیده شده که افراد عادی درباره مسائل تخصصی، بدون آگاهی و علم نظر داده‌اند که کاملاً اشتباه است.

«معاونت امور زنان چه برنامه‌هایی برای کاهش فاصله نسل‌ها پیش بینی کرده است؟

در زمینه اختلالات ارتباطی دو داستان وجود دارد. یکی اختلالات ارتباطی در قالب خانواده که طرح گفتگوی ملی خانواده را در این زمینه پیش رو داریم و یکی هم در قالب تفاوت بین نسلی است که می‌تواند هم خانواده و هم جامعه را در برگیرد و موضوع آن گفتگوی بین نسلی است. برای هر دو مورد، در سطح ملی طرح داریم. محوریت کار گفتگوی ملی خانواده با انجمن جامعه‌شناسی ایران و کانون گفتگوی امام موسی صدر است. در این راستا، مهارت گفتگو را با تسهیلگرانی که در جوامع محلی کار می‌کنند در سطح هر استان تمرین می‌کنیم، تشکیل کار و دانشگاهیان را به کار می‌گیریم و حتی احزاب را پای کار می‌آوریم و از آنان کمک می‌خواهیم. معاونت امور زنان، گوشه‌ای از کار را تحت عنوان مهارت ارتباطی گرفته است و روی مباحث روش گوش دادن، روش نقد کردن و احترام متقابل برای نظرات مخالف کار می‌کند. در این باره تاکنون ۲۷ جلسه با حضور خود من و ۲۴ استان توسط انجمن جامعه‌شناسی و ۲۱جلسه کلی در همه استان‌ها برپا

تنه‌هایی؛ بیماری بزرگ عصر کنونی

شده و ۳۱تسهیلگر در هر استان انتخاب شده‌اند که هم منطقه‌ای و هم محلی کار می‌کنند. فام از اول طرح نیز تکمیل شده و در حال ورود به فاز دوم هستیم و یکی از اقداماتی که در مرحله اول گفتگوی ملی خانواده در استان‌ها انجام شد، مسأله‌یابی است.همزمان با انجمن اولیاء و مربیان کار را شروع کرده‌ایم و موافقنامه‌ای با وزیر آموزش و پرورش در زمینه مهارت‌های زندگی که یک بحث آن مهارت‌های ارتباطی است منعقد کرده‌ایم. همچنین روی موضوع گفتگوی بین نسلی کار می‌کنیم که اینجا اهمیت گفتگو و روش گفتگو به عنوان یک رویکرد در کاهش فاصله‌های بین نسلی مهم است.

«در زمینه مهارت ارتباطی، قطعاً مسئولان و رفتار آنان روی جامعه تأثیرگذارند. ما در این زمینه ضعف داریم و گفتمان سیاسی چه در مجلس و چه دولت، آنچنان که باید و تساید وجود ندارد.

رفتار افراد مسئول، چون در ویرتین هستند و اعمالشان در معرض دید قرار دارد بر مردم تأثیر می‌گذارد و اگر مردم از کسانی که مدعی دینداری هستند رفتاری خلاف ببینند قطعاً سرخورده می‌شوند. باید توجه داشته باشیم که دین شاخصه‌های خود را دارد که اصلی‌ترین آنها امتننداری، وفای به عهد و راستگویی است؛ در حالی که ما همه چیز را گرفته و این سه را رها کرده‌ایم رئیس جمهوری هم سعی کردند با به کارگیری زنان و جوانان در پست‌های مدیریتی حرف‌های آنان را بشنوند.

«به کارگیری ۳۰درصد از زنان در پست‌های میانی مدیریتی جای تقدیر دارد، اما معتقدم خانم‌ها باید در دهه‌های بالاتر مدیریتی هم سمت داشته باشند و حداقل انتظار این بود که در دولت تدبیر و امید یک وزیر زن داشته باشیم. دیدگاه شما چیست؟

در یک سال و سه ماه گذشته حدود ۲۸ معاون و هنتراز معاون، وزیر زن مشغول فعالیت در کسور هستند. در پاسخو که یک زن فرماندار شده است. در سیستان و بلوچستان و گلستان هم بانوان مسئول زیادی داریم. در کهگیلویه و بویراحمد ۸۵ دهیار زن داریم و این تابو اززمان دولت آقای خاتمی با حضور زنان در کابینه شکسته شده است. این روند باید ادامه پیدا کند. همچنین باید بگوییم کارنامه دور اول وزرا و استانداران درباره به کارگیری ۳۰ درصد از ظرفیت زنان در پست‌های مدیریتی ارائه شده است. مجلس هم باید درصدا بانوان را افزایش دهد و امیدوارم در انتخابات آتی، حداقل آن هدفگذاری که در دولت داریم در مجلس اتفاق بیفتد.

«نشست‌هایی که با عنوان مشکلات مادران شاغل برپا می‌کنید بسیار سازنده است و جای کار دارد. در این زمینه چه باید کرد؟ لطفاً از تجربه شخصی خودتان هم بگویید.

تجربه شخصی من این است که خانواده گسترده را حفظ کنیم. مادر من با اینکه فعال و شاغل بود و خیریه بزرگی را اداره می‌کرد، همه این مدت به فرزندانم کمک کرده و البته نقش همسرم در این زمینه بسزا بوده‌است.

معتقدم باید در خانواده تقسیم کار صورت گیرد و این تفکر سنتی که همه مسئولیت‌ها درون خانواده باید بر عهده زن باشد و تربیت و نگهداری فرزندان با مادر است تغییر کند. همچنین لازم است زن از نظر قانونی حمایت شود تا وقتی شاغل است و می‌خواهد صاحب فرزند شود با مشکلی روبرو نشود و دولت و بخش خصوصی بدانند این فعالیت برای جامعه مهم است زیرا مادر، نسل بعدی جامعه را پرورش می‌دهد و فرو کاستن از نقش مادری چیزی به شخصیت زن اضافه نمی‌کند. از آن طرف نادیده گرفتن شأن انسانی زن به نفع نقش‌های مادری و همسری، چیزی به شخصیت زن نمی‌افزاید. این نگاه متعادل که زن یک انسان است، حقوق مستقل خود را دارد و ممکن است هیچ زمانی ازدواج نکند و هرگز مادر نشود، چیزی از ارزش انسانی و حقوق وی کم نمی‌کند؛ به بیان دیگر نباید همه ارزش‌های زن را در نقش‌های همسری و مادری ببریم و سپس تصور کنیم که نقش مادری، نقش اجتماعی زن را تضعیف می‌کند یا این‌طور به تصویر نکشیم که زن باید از همه مسئولیت‌های اجتماعی و سیاسی خود به نفع فرزنداوری خود بگذرد.

«ولی اگر زنی حمایت‌های لازم را در خانواده نداشته باشد نمی‌تواند مانند شما نقش‌های اجتماعی خود را دنبال کند. در این شرایط چه باید کرد؟

حمایت همسر اهمیت فراوانی دارد. همسران باید این آمادگی را داشته باشند که بعد از پدر شدن، برای فرزند وقت بگذارند. همه‌جای دنیا این اتفاق در حال افتادن است، چون مادر شاغل باید بعد از چند ماه به اجتماع بازگردد و کار خود را آغاز کند.خودباوری هم مهم است. سال ۷۶ زمانی که معاون رئیس جمهوری بودم و قرار شد به کابینه بروم، پسرم حدوداً هفت ساله بود و به من نیاز داشت و با نگرانی چند بار از من پرسیده بود که مامان شما قرار است به کابینت(کابینه) بروی؟ سعی کردم با فرزندانم صحبت کنم. برای خود من مادری خیلی نقش لذت‌بخشی بود و اهمیت داشت. هیچ‌وقت از نظر ذهنی برای این نقش کم نگذاشته‌ام. ممکن است که وقت کمی داشته‌ام اما هیچ‌گاه مادری برایم نقش دوم نبوده است. در این شرایط است که مادر حاضر می‌شود از وقت خواب، تفریح و استراحت خود بگذرد و انرژی هم می‌گیرد. البته باز هم تأکید می‌کنم همسر هم باید برای این تنظیمات آمادگی داشته باشد.

«آیا فکر نمی‌کنید از نظر قانونی باید از مادران حمایت شود؟

امتیازهای نظیر ساعت کار و مرخصی‌ها باید متعادل باشند. اگر خیلی روی امتیازها پافشاری شود به‌ویژه در بخش خصوصی با مشکل جذب بانوان مواجه می‌شویم، چون کارفرماها حاضر نمی‌شوند نیروی زن جذب کنند. باید دید بهترین شرایط چیست که هم فرصت‌های شغلی از دست نرود و هم بتوانیم خانواده خود را حفظ کنیم. نمی‌توان برای همه خانواده‌ها یک نسخه واحد پیچید.

«در پایان درباره شاخص‌های عدالت جنسیتی به عنوان یک رویکرد محوری در برنامه‌های توسعه‌ای کشور توضیح دهید؟

ماده ۱۰۱ قانون برنامه ششم توسعه، عدالت جنسیتی را به عنوان یک رویکرد محوری در سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه‌ای کشور در نظر گرفته است. پاراسل در ستاد ملی زن و خانواده با حضور رئیس جمهوری، چارچوب و نقشه راه تدوین شاخص‌های عدالت جنسیتی را تصویب کردیم و توسط دولت ابلاغ شد و همه دستگاه‌ها مکلف شدند شاخص‌های اصلی و تخصصی عدالت جنسیتی را برای خود تعریف کنند. نشست‌های مشترکی را هم با حضور همه دستگاه‌ها برگزار کردیم و در هفت یا هشت طبقه‌بندی، شاخص‌های عدالت جنسیتی براساس همان کارگروه که دولت مصوب و ابلاغ کرد تصویب شد.

اکنون براساس شاخص‌های مشخصی در آموزش، بهداشت، ورزش و در همه زمینه‌ها در حال حرکت هستیم و از طرفی از پاراسل به همه‌استانداری‌ها ابلاغ کرده‌ایم که نقشه راه و سند ارتقای وضع زنان را تدوین کنند. موافقتنامه‌ای با همه استانداران امضا کرده‌ایم تا نقشه راه تاب‌آوری از نظر آسیب‌ها و سند توسعه استان برای پیشرفت و بهبود وضع زنان را تدوین کنند که اکثر استان‌ها این کار را انجام داده‌اند؛ بنابراین اکنون ما با شاخص و برنامه پیش می‌رویم و ملاک، ارتقای شاخص‌های جنسیتی است.

برای این که موضوع رصد شود برای اولین بار ردیف بودجه‌ای برای همه مدیران کل امور بانوان استانداری‌ها گرفته‌ایم که در آن، اعتبار لازم برای پایش آن شاخص‌ها و هماهنگی پیش‌بینی شده است. همچنین اطلس وضع زنان کشور بر مبنای داده‌های سرشماری سال ۹۵ و اطلاعات دستگاه‌ها ۳۹ شاخص اصلی در ۸محور تدوین شده است.معاونت ریاست جمهوری در امور زنان و خانواده از چند سال گذشته با هدف شناسایی، پیشگیری و مقابله با آسیب‌های اجتماعی البته با همکاری دستگاه‌های متولی، اطلس وضع زنان و خانواده را در دستور کار قرار داده بود تا از این طریق آسیب‌های اجتماعی شناسایی و در سیاستگذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها از آن‌ها استفاده شود.

«با سیاس از وقتی که در اختیارمان گذاشتید.

درس‌های مدرسه طبیعت

● عبدالحسین وهاب‌زاده
بوم‌شناس

به مناسبت روز جهانی عاری از خشونت از من خواسته شده تا درباره طبیعت و ارتباطش با خشونت مطلبی ارائه کنم.

از آنجا که دغدغه سال‌های اخیر من بر موضوع «تجربه طبیعت در کودکی» به عنوان یک حق مادرزاد، متمرکز بوده سعی خواهیم کرد در این مورد نکاتی را مطرح کنم. منظور من، البته از تجربه طبیعت تعامل آزاد کودک با کودکان دیگر و عناصر طبیعت در محیط بیرون و نه فضای سرپوشیده و محصور یا طبیعت بکر و دست نخورده است؛ هر فضای طبیعی، باغ و پارک سامان نیافته‌ای که کودک بتواند با کودکان دیگر و عناصر محیط طبیعی تعامل آزاد و فارغ از کنترل بزرگسالان

عطوفت نیز باشیم؛ اینها همه از یک آتشفشان نیرو می‌گیرند و با خاموشی آن آتشفشان همگی خاموش خواهند شد.

اما این که خشونت از جامعه بشری رخت برنمی‌بندد به معنی آن نیست که نمی‌توان جهانی را تصور کرد که خشونت در آن به حداقل رسیده باشد و تجلی خشونت در معبرهای سالمی هدایت شود که از رنجباری آن تا سرحد ممکن بکاهد. در این مورد گفته و نوشته از جانب صاحب‌نظران بسیار است.

بالاخره آنچه در یک بازی پرهیجان بین دو تیم ورزشی می‌گذرد، خود جلوه بارزی از اعمال خشونت است بدون آنکه پیامدهای فاجعه‌بار برای حریفان به بار آرد؛ یا در مورد تماشاگران این بازی‌ها نیز چنین است که این خشم به بوقی یا ناسازی بدل می‌شود یا در بدترین و حادث‌ریش که ما در این کشور شاهدیم، صندلی‌ها و تجهیزات اتوبوس‌های حامل تشویق‌کنندگان را که از باخت تیم مورد

می‌نماید اما این بیشتر ناشی از آگاه‌شدن ما از هر اقدام خشونت‌آمیز در هر گوشه‌ای از جهان است؛ تحفه‌ای که ارتباطات جدید به ارمغان آورده والا بر اساس آمار و ارقام امروز بشر کمتر از هر مقطعی از تاریخ گذشته‌اش با خشونت روبه‌رو است. جهان امروز از هر زمان صلح‌آمیزتر است.

خشونت غیر از ریشه‌های زیست‌شناختی و ذاتی‌اش به عوامل بسیار دیگری نیز بسته است. مهندسی اجتماعی درست، قوانین عادلانه، اجرای دقیق قوانین، کاهش ازدحام، تأمین حداقل‌های زندگی و هر تدبیر دیگری که منافع شهروندان را بی‌مورد رو در روی هم قرار ندهد می‌تواند از میزان بروز خشونت بکاهد.

اما علاوه بر این‌ها جوامع مختلف، با معیارهای قابل مقایسه‌ای از تدابیر بالا، باز هم درجات متفاوتی از خشونت را تجربه می‌کنند که در اینجا فرهنگ، عامل تعیین‌کننده است. این که ما به یکدیگر و به

پرنده‌ها، میمون‌ها، سگ‌ها و گربه‌ها غذا می‌گذارند و گاوها و سگ‌ها ممکن است وسط خیابان پر از دحام خوابیده باشند و ترافیک را بند آورند بدون آنکه کسی مزاحم آنها شود. ما با کوچک‌ترین خطای رانندگی طرف مقابل یا یک بوق نایابش آماده درگیری می‌شویم حال آنکه در دهلی شلوغ و انفجاری، پشت ماشین‌ها نوشته لطفاً بوق بزنید و بی‌جا و بجا همه در حال دمیدن در بوق‌ها هستند.

این حد از تحمل انسان‌ها و موجودات دیگر در آن فرهنگ و بی‌تحملی امروز ما نسبت به هم و بی‌شفقتی نسبت به طبیعت ریشه‌دار کجا دارد؟ از چه سنی در افراد نهادینه می‌شود و کدام جهان‌بینی در پس آن در عمل است؟ این مقوله‌ای مفصل است که در این مختصر نمی‌گنجد، اما اینقدر می‌دانیم که فرهنگ‌پذیری و جامعه‌پذیری که نگاه ما را به دیگران و به طبیعت شکل می‌دهند عمدتاً محصول دوران کودکی‌اند:

من اگر خرم اگر گل چمن آرای هست

که ز هر دست که می‌پروردم می‌رویم
چگونگی زیست ما در کودکی، از بودن با سایر کودکان از هر دو جنس، از دعاها و حل دعوا، از رقابت و همکاری، از شناخت ما نسبت به محدودیت‌ها و معلولیت‌های دیگران، از همدلی و همراهی باهم، فارغ از مداخله بزرگترهاست که تجربه اجتماعی و اخلاقیات اجتماعی ما را شکل می‌دهد.

همچنین است تجربه ما از طبیعت، از تعامل با حیوانات ریز و درشت مختلف، از لمس خاک و آب، بودن در محیط بیرون، از خوابیدن در سایه درخت و چیدن میوه‌اش، از الفت با حیوان و نحوه برخورد بزرگترها با آن که می‌تواند از ما موجودی مهربان با حیات و طبیعت بسازد یا کسی که به آن به چشم ابزاری صرفاً برای تأمین نیازهای مادی می‌نگرد.

اینکه بزرگترها با حیوان مهربانند یا جلوی چشم کودکان در عروسی و عزا گوسفند سر می‌برند، اینکه درخت برایشان منبع الهام و احترام است یا هر جا سر راه خواهش‌هایشان قرار گرفت اهر بر گلویش خواهند نهاد، تعیین‌کننده نگاه کودک در آینده به طبیعت خواهد بود. بر خلاف آنچه بسیاری می‌اندیشند، کودک این ارزش‌ها را از موعظه‌ها و آموزش‌های بزرگترها فرا نمی‌گیرد بلکه تحت تأثیر تجربه‌های خود و الگوی رفتاری و عمل (و نه حرف) بزرگترهاست.

آنچه امروز در این عرصه نگران‌کننده می‌نماید آن است که نظام آموزش ما امکان تجربه طبیعت را از کودکان دریغ کرده است.

بچه‌ها از سنین بسیار پایین محبوس در کلاس‌ها و مجبور به شنیدن تعالیم نظری بزرگترها و از تجربه مستقیم اجتماعی و طبیعی در محیط بیرون محروم. آموزش و موعظه در کلاس جایگزین تجربه طبیعت شده است.

نتیجه آن شده که ما هر روز نسبت به هم و نسبت به طبیعت و محیط‌زیست خشن‌تر و مهاجم‌تر شده‌ایم. نگاه ما نسبت به طبیعت از واقع‌بینی به دور افتاده است.

یاد مقابل تخریب‌های ویرانگر محیط زیست خاموشیم یا نسبت به پر پروانه احساساتی. مدرسه طبیعت می‌خواهد با تأمین تجربه طبیعت برای کودکان در جهت تخفیف این خسران بزرگ نقشی واقع‌بینانه بر عهده بگیرد.

جهان طبیعی چگونه می‌نگریم بر تعامل ما با هم و رابطه انسان با طبیعت تأثیر شگرفی دارد. کنار ما هند با تراکم جمعیتی بس بیش‌تر، فقر آزاردهنده، ساختار طبقاتی و چشم‌اندازهای پیشرفت فردی بس کمتر، با جامعه‌ای روبه روییم که مردمانش به طرز حیرت‌انگیزی صلح‌جو تر از ما با دیگر انسان‌ها و طبیعت برخورد می‌کنند.

بر سر هر کوی و برزن شاهد آنیم مردمی که خود برای تأمین غذایشان با مشکل روبه‌رویند برای

علاقه‌شان عصبانی‌اند آماج تخریب قرار می‌دهد. اما باید شکرگزار بود که این جلوه‌های خشونت حداقل قتل و ویرانی به همراه ندارند.

جای زور آزمایی تن‌به‌تن که با مرگ حریف به پایان می‌رسید را اکنون همین جلوه‌های نه‌چندان بدخیم گرفته است. خشونت همچنان بر جاست هر چند به معبری کم‌خطر یا بی‌خطر هدایت شده است.

در واقع گرچه امروز جهان پر آشوب و بس خشن

داشته باشد. روشن است که خشونت ریشه‌ها و خاستگاه‌های متعددی دارد. تاریخ زیستی میلیون ساله بشر هرگز عاری از خشونت نبوده و به حیث یک زیست‌شناس، بنده معتقد نیستم که انسان روزی می‌تواند شاهد جهانی کاملاً عاری از خشونت باشد. برای این کار نظام انگیزشی او می‌باید دستخوش تحولات بنیادی شود و به فرض این که چنان شود رویداد میمونی نخواهد بود چرا که همراه با حذف خشونت می‌باید شاهد جهانی عاری از عشق و

نگاهی به یک کتاب جنجالی

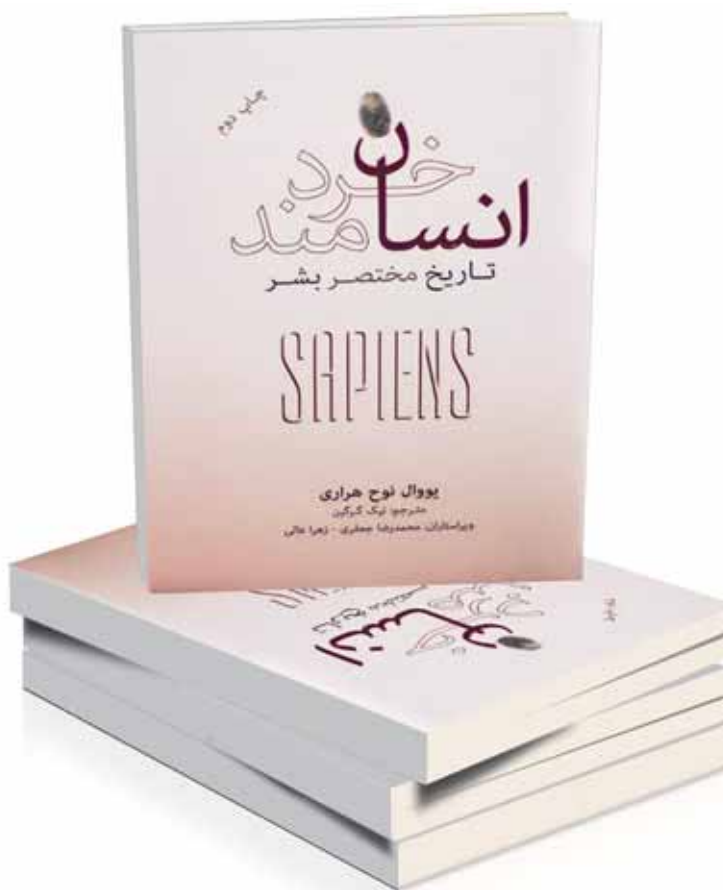
● سید مسعود رضوی

در هیچ فرهنگ و زبانی بیش از پارسی، از خرد و خردمند ستایش نشده است. والا ترین اثر در زبان ما «شاهنامه» فردوسی است که با ستودن و ارج خرد و گرامی داشتن جایگاه خردمند آغاز می شود. فراتر از آن، چنان درباره خرد و نکوداشت آن سنگ تمام گذاشته است که برخی از دانایان و پژوهندگان نام «خردنامه» را برای آن سزاوارتر دانسته اند. باری، درخت دانایی و خرد را گرامی داشتن و سخن گفتن از بَر و میوه آن، پیشینه ای دراز دارد و ارج و ارزش اندیشه و خرد چنان آشکار است که هر که جز آن و رویاروی آن بگوید گمان به نادانی وی می رود.

با این همه، باید دانست که مردم توانمند و خردمند، اگر توانسته اند در پهنه هستی و زندگی میان جانداران در این گیتی برتر شمرده شوند و آشکارا همه زمینه ها و بسترهای دانش و دارایی را از آن خود سازند، هنوز خرسند نیستند و آرامش و آسایش را که شایسته ایشان است کسب نکرده اند. چرا؟ چون آدمیان نیازهایی فراتر از بیکر و تن خویش داشته و دارند. جان آدمی سرشته ای از تن است و روان. به گمان نیاکان فرزانه ما، دو سویه زمینی و مینوی که بیکر و اندیشه و جان و روان را به خود فرا می خواند همواره زندگی را درگیر و دچار ساخته و گریزگاه و پناهگاهی نیز نمی توان جست، مگر به یاری خرد و باور. اگر واژه ها این توانایی را می داشتند که ما را پناه دهند، بی گمان در همین دو نهفته بود: خرد و باور، یا به سخن دیگر اندیشه و آیین.

این دیباچه یکسره پارسی را برای ارج گذاری به کتاب «انسان خردمند» نوشته دکتر یووال نوح هراری، پیشینه شناس، آینده پژوه و دانشور برجسته و نامدار نوشتیم تا بر اهمیت کتاب او در باره «تاریخ مختصر بشر» در دوران خردمندی و باروری اندیشه تأکید کنم. هومو ساپینس یا انسان خردمند، اکنون در کشور ما نیز کتابی شناخته شده و پر خواننده است. این کتاب را نیک گرگین به پارسی برگردانده و با ویرایش بسیار خوب و استادانه دو مترجم زباندان زهرا عالی و محمدرضا جعفری در نشر نو منتشر شده است. اثری یگانه که به جای نقد و توصیف خسته کننده از آن، بهتر است خواننده شود و این بهترین توصیه ای است که می توانم در این باره و در این موضوع به خوانندگان داشته باشم. چاپ های پی در پی از این کتاب، چنان امید به فرهنگ و گسترش دانایی را نوید می دهد که در این دوران تنگدستی و فروافتادن اندیشه از بام تیره خرافه و نادانی، باید جشنی برپا داشت. برای استواری این ستایش و نمایاندن ارج و اندرون «انسان خردمند» فشرده ای از نوشته ها و پاره های گوناگونش را می آورم با این امید که خوانش چنین دفترتری در فرهنگ ما، به پرسش ها و پژوهش های دراز دامن و راهگشا بینجامد و در زمانی نه چندان دور، دانش و دانشگاه و گفتار و نوشتار، ژرفایی همتر از آنچه در جهان پیشرفته می بینیم و می یابیم پیدا کند و دانشوران و نویسندگان ایرانی نیز پژوهندگان و دانایان چنین اندیشه ها و پرسش هایی باشند.

کتاب یووال نوح هراری، ساختار شکن و کوبنده است. منش و روش نویسنده چنان کوبنده است که آوای آن تا روز و روزگاری فزون تر از آنچه می پندارید در اندیشه و جان خواننده می پاید. او خواننده کتابش را چنین می جوید: «از همگی مان با هر

و تحولی جدی جریان یافت. اما «انقلاب علمی» نقطه پایانی بر این سکون گذاشت. تسخیر مناطق بکر در آن سوی آبها و ضرورت کسب آگاهی نوین برای دست اندازی های جدید، مقتضیات همکاری میان سرمایه و تحقیقات را فراهم آورد. فتوحات سرزمین های ناشناخته زمینه ساز امپراتوری های گسترده نوین شد و منزلت علم در فراهم آوردن آگاهی برای گسترش بازهم بیشتر این امپراتوری ها و کسب ثروت های فزون تر، به بالاترین نقطه صعود کرد. ثروت های افسانه ای جدید پشتوانه تحقیقات علمی بی پایان شد تا ولع سیری ناپذیر دانش اندوزی را جوابگو باشد. از این پس علم و آگاهی و امپراتوری ابعادی از یک کل یک پارچه شدند که در قالب نظام نوین سرمایه داری ظهور یافتند.

دنیا به سرعت به دهکده کوچکی بدل شد و مقتضیات هر نقطه ای با مقتضیات سایر نقاط بر این جغرافیای یکپارچه پیوند خورد. در این برهه فقط می توان از یک نظام جهانی فراگیر سخن گفت، جهانی که در آن پاسخ های سیاسی و اقتصادی منطقه ای بی اعتبار شده اند. اکنون انسان در کار طرح سوالات ناممکن و پاسخ های ناممکن به آنهاست. همزمان با فروپاشی اکوسیستم، انسان خردمند قصد صعود به مقام خدایگانی دارد و نوید زندگی جاوید را می دهد...

این پایان بندی زیست بشر در گذشته ای است که اندیشه و خرد و دانش برایش فراهم ساخته است. هراری بدین است و انسان را در جستجوی ناممکن ها، در دوران خردمندی و خیزش علمی شکست خورده می بیند. ما توانایی بسیار داریم بر نابودی، جنگ و دشمنی و پول و پیروزی که این همه با چنگ زدن به زندگی بیشتر و دارایی فزون تر ممکن شده است؛ ولی به بهای فروپاشی محیط زیست و مناسبات و ارزش های بسیار و نیز آسایش جان و آرامش روان. آیا انسان خردمند همان آژند ویرانگر است یا کشتی خرد، ما را به کران و کناره ای خواهد رساند؟ برای سیر دراز در گذشته و شناخت نیاکان و جهان، و آشنایی با ناتوانی و توان آدمیان، کتاب «انسان خردمند» را بخوانید.

گونه ای انفجار آمیز افزایش می یافت. انسان خردمند از این پس ناچار بود تا نظم زندگی را با مقتضیات گندمی که می کاشت، هماهنگ کند و تمامی عمر خود را در کنار مزرعه با خانواده پرجمعیت سپری کند. کار شاق و یکنواخت کشاورزی با طبیعت و اندام انسان هماهنگی نداشت و او را در کام مجموعه ای از آسیب های بدنی کشانید.

زندگی انسان در مقایسه با زندگی پیشینیان خود، بیش از پیش سخت تر و یکنواخت تر شد. زندگی انسان در طول ده هزار سال بدون تغییر

ایمان و اعتقادی می خواهم که روایت های زیربنایی جهان را زیر سؤال ببریم. پیشرفت های گذشته را با دلمشغولی های کنونی مرتبط کنیم و از نتایج جدل انگیز آن نهراسیم. «باین رویکرد، شناخت مادرگیر چرخشی بزرگ می شود زیرا درمی یابیم که چگونه در دوره های گوناگون، بر پایه باورها و دگرگونی های شگفت انگیز، ژن ها یا پاره های اندیشه، سرشت و سرنوشت انسان را باز نوشته و از بن دیگر ساخته است. گرداننده یا مترجم پارسی، در دیباچه می نویسد:

تحول تاریخی انسان خردمند از سه مرحله اصلی عبور کرد که اولین آن «انقلاب شناختی» در حدود هفتاد هزار سال قبل آغاز شد. این مرحله نقشی حیاتی در چرخش صعودی انسان خردمند داشت. جهش ژنتیک او را قادر ساخت به اشکالی غیر مترقبه فکر کند و بتواند ارتباطات فیمابین را به زبانی کاملاً متفاوت سازمان دهد، طوری که نه تنها قادر به انتقال اطلاعات بشود، بلکه چنین فضاهای تخیلی ای بیافریند و به آفریدن اسطوره هایی بپردازد که به نوبه خود توانایی او را به همکاری انعطاف پذیر میان شمار کثیری از انسان ها ارتقاء دهند. این ها زمینه ای بودند تا انسان خردمند به خلق هرم های صوری و واقعی، نظم های خیالی و سلسله مراتبی، ایجاد نظام های فراگیر، خدایان خیالی و امپراتوری ها بپردازد و پول را به وجود آورد.

تاریخ، صحنه مجاهدات کور و زندگی بشر، فاقد هرگونه دوراندیشی بوده است. راهنمای مشی و حرکت انسان خردمند، تجربیات آنی و روزمره بوده است. گذار به دوران کشاورزی گواه روشنی است که نویسنده از آن به عنوان بزرگترین فریب تاریخ یاد می کند. زندگی کشاورزی، با دستیابی به شماری از گیاهان مثل گندم و برنج و سیب زمینی و کشت آنها، مترادف بود با یک سیستم غذایی فقیر. ازدیاد محصول، بیشتر خوراک جمعیت جدیدی بود که به

۲۶ آذر

* حضرت امام در جمع گروهی از ایرانیان که برای ملاقات در محل اقامت ایشان گرد آمده بودند، فرمودند: این مردم به دنیا ثابت کردند که ایران می تواند کنترل خودش را در دست بگیرد و سرنوشت خودش را به طور عقلانی و به طور صحیح تعیین کند.

* بنایه مشترکی از سوی جمعیت ایرانی دفاع از آزادی و حقوق بشر، نهضت آزادی ایران، نهضت رادیکال ایران، جنبش مسلمانان مبارز، جمعیت حقوقدانان ایران، انجمن اسلامی پزشکان، انجمن اسلامی معلمان و انجمن اسلامی مهندسين انتشار یافت. در این بنایه ضمن اعلام پایان عمر رژیم شاه در ایران، بر ادامه مبارزه تاکید شده است.

* با حمله مأموران شاه به جمعیت مردم شیراز، این شهر در اندوه شهدای خویش به عزای نشست.

* امام خمینی در پاریس گفتند: این مردم به دنیا ثابت کردند که ایران می تواند کنترل خودش را در دست بگیرد و سرنوشت خودش را به طور عقلانی و به طور صحیح تعیین کند.

* در شیراز در گیربهای مردم و نظامیان به اوج شدت رسید.

* دکتر علی امینی اعلام کرد: شاه تا چند روز دیگر دولت غیر نظامی به روی کار خواهد آورد. * از ساعت ۴ بعد از ظهر به تدریج عده ای در حدود پنج هزار نفر در قطعه ۱۷ بهشت زهرا محل دفن شهدای حوادث ۱۷ شهریور تهران اجتماع و تظاهرات کردند.

* بنا به گزارش ساواک: ساعت ۲۰:۳۰ روز ۲۶ آذر بانک ایران و هلند واقع در خیابان روزولت وسیله B.M.W به شماره ۴۲۴۵۶ تهران - ل اموال بانک را به سرعت برده اند.

* بنا به گزارش ساواک: در این روز وسیله ماموران فرماندار نظامی تهران کتابخانه نصر واقع در خیابان شهباز، آبشار یک کامیون کتب و ۶۱۳ کاست و تعدادی اعلامیه کشف و ضبط گردیده و صاحب یا صاحبان آن متواری گردیدند.

* بنا به گزارش ساواک شیراز: بر روی اکثر دیوارهای بیمارستان نمازی شیراز شعارهایی برضد شاهزاده جمله ننگ بر چکمه پوشان پوسیده پهلوی و مرگ بر شاه جلال خائن نوشته و اعلامیه هایی بر دیوار و تابلو اعلانات الصاق شده است.

در بین کارکنان و پرستاران صحبت از این بوده که از پذیرش بیماران ارتشی خودداری نمایند.

* بنا به گزارش ساواک ساری: ۳۰ تا ۴۰ اتومبیل سواری شعار گویان برای استقبال از طلبه ای به نام عبدالحمید عبدالاحد وارد ساری که از زندان آزاد شده بود وارد شهر ساری شدند. * برابر اعلام شهرداری استان خوزستان، صد وسیله نفر زندانیانی که به اتهام اغتشاش و تظاهرات و تحریک مردم به شورش دستگیر شده اند در اعتراض به وقایع اخیر در شهرستان های کشور به مدت ۲۴ ساعت اعلام اعتصاب غذا کردند.

* ساعت ۲۱:۲۰ بمبی در زیر اتومبیل یکی از درجه داران ارتشی مامور خدمت در همدان منفجر شد و خساراتی به اتومبیل وارد آورد.

* بنا به گزارش ساواک: گروهی قریب ۱۵۰ نفر در شهرستان ایلام شیشه های ساختمان اداره محیط زیست را شکسته و به سه دستگاه اتومبیل خسارت زدند. تظاهر کنندگان هنگام حمله به ساختمان اداره مالاریا با دخالت ماموران پراکنده شدند.

* بنا به گزارش ساواک در این روز اکثر قریب به اتفاق ادارات دولتی در تهران و سایر شهرهای کشور در اعتصاب و تعطیلی بودند.

قاب امروز

همایش «۱۰ روز با عکاسان ایران» / عکس از: اصغر خمسه

سرایه

آن یار که عهد دوستاری بشکست

می رفت و منش گرفته دامان در دست

می گفت دگر باره به خوابم بینی

پنداشت که بعد از آن مرا خوابی هست

سعدی

پند بزرگان

- زندگی، بازتاب اندیشه ها، گفتارها و کردارهای ماست که دیر یا زود به ما بازمی گردد.

- زندگی شما از زمانی آغاز می شود که افسار سرنوشت خویش را در دست گیرید.

ویکتور هوگو

امروز در تاریخ

درگذشت مولانا جلال الدین محمد

مولانا جلال الدین محمد صوفی بزرگ و صاحب مثنوی ۱۷ دسامبر ۱۲۷۳ در قونیه (ترکیه امروز) درگذشت و هر سال به این مناسبت مراسمی در کنار مزار او برپا می شود که یک هفته به طول می انجامد.

مولوی که بیش از ۲۶ هزار شعر عرفانی سروده است به سال ۵۸۶ هجری خورشیدی (هشتم مهر ماه) در بلخ خراسان یکی از مراکز بزرگ فرهنگ و ادبیات فارسی و تمدن ایرانی به دنیا آمد. مثنوی وسعت اندیشه و صفای مولانا را منعکس می سازد.

برای مولوی در سرودن شعر، ادای مقصود بر زینت های لفظی ترجیح داشته است. همه جابر ضد خود پسندی، غرور، جاه، ظاهر دوستی و ریا بوده و تاکید بر راهنمایی و نجات بشر داشته است.

مبارزه با فساد اداری

۲۴ آذر ماه ۱۳۴۲ و در آن سال مصادف با عید مبعث، شاه (پهلوی دوم) در مراسم این عید در کاخ گلستان از مطبوعات خواست که در مورد فساد اداری به مردم هشدار دهند. باید از هرگونه انحرافی در این زمینه که آگاه شوند قضیه را تعقیب کنند و بنویسند تا مردم هم در کشف فساد کمک کنند و فاسد شناخته و دستگیر شود و دیگران هم وارد کار فساد نشوند. بدون کمک روزنامه نگار نمی شود عمیقاً و به صورت ریشه کنی با فساد اداری مبارزه کرد. آن دوره که آفتابه دزد را می گرفتند و متنفذین از تعقیب مصون می ماندند گذشته است.

از کوچکترین انحراف احدی در هر مقام و موقعیت حتی اگر سابقه جانفشانی داشته باشد اغماض و چشم پوشی نخواهد شد. در زمینه های سیاسی که ناشی از اختلاف سلیقه است، از خطای می توان گذشت ولی خطای مالی و اداری را، نه. در خریدهای خارجی باید منافع کشور را فدا نکرد که حمایت نکردن از منافع ملی یک خیانت است. اسلام یک دین مترقی است، دین برابری و برادری و نهی کننده هرگونه فساد، اجحاف و تبعیض است.

لذا پیروان آن نباید به خود اجازه انحراف بدهند مخصوصاً که شغل و مقام اداری یک امانت است. روحانیون و مبلغان مذهبی باید رفتار مردم را اصلاح و هرگونه انحراف را نهی کنند تا تصور آن هم به ذهن کسی خطور نکند.

www.iraniandhistoryonthistday.com

سودوکو

۲۳۵۶

				۵			۲	
		۹			۳			۱
۵			۸	۲			۷	۳
	۶							۲
	۵	۸			۱	۹		
۱							۶	
۲	۳				۱	۷		۸
۷			۹			۲		
	۱				۸			

۴	۵	۸	۷	۲	۱	۶	۳	۹
۶	۳	۹	۴	۵	۸	۷	۲	۱
۷	۲	۱	۶	۳	۹	۴	۵	۸
۸	۴	۵	۱	۹	۷	۲	۶	۳
۲	۷	۶	۸	۴	۳	۱	۹	۵
۱	۹	۳	۵	۶	۲	۸	۴	۷
۳	۸	۴	۲	۱	۵	۹	۷	۶
۵	۶	۷	۹	۸	۴	۳	۱	۲
۹	۱	۲	۳	۷	۶	۵	۸	۴

حل ۲۳۵۵

جدول شرح در متن

۴۸۶۹

غلامحسین باغبان

تیم جواد نکونام	ن	جمع شیخ اشاره به دور	آب شرعی هیمه	وسيله داوری اثری از امیل زولا	سم سیگار
اصطلاحی در عکاسی					
				به تنهایی	
				درخت جنگلی	
پابخت وینام دشمنی	ج	بزرگترین دریاچه خالص		خیش روشنایی	
		لباس خانم ها ثروت			
		لباس ورزشی ثانی			
گرمابه برقرار			فلز چهره		
		ننر حرف عنصر مجهول		خودم	
سوغات اصفهان بوی کهنگی		آبرویاخته			
بعد از موعد خوابی از اسفنج		رفیق مشهدی			
ن					
نظای فرهنگی موسسه					

حل
۴۸۶۸